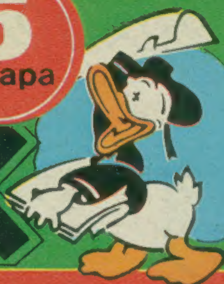
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

5 динара

БРОЈ 1265

26.3.1976. ● ИЗЛАЗ[...]ТКОМ ● ГОДИНА XXXVII

КОМПЛЕТАН СТРИП

ГУРАНСОН МЕЂУ ШКОТИМА (I)

Ripley **Веровали или не!**

УПЛАШИО ЛАВА-БИЦИКЛОМ

КЕНЕТ КАУНДА оснивач и председник Замбије отерао је једном једног лава који је насрнуо на њега, подигавши бицикл којим се возио и **машући њиме као оружјем.**

МАК ГРЕГОР

шпански теријер Џозефа Дадија из Питсбурга (САД) сваке године прими и по **300 новогодишњих честитки.**

СТОЛИЦА

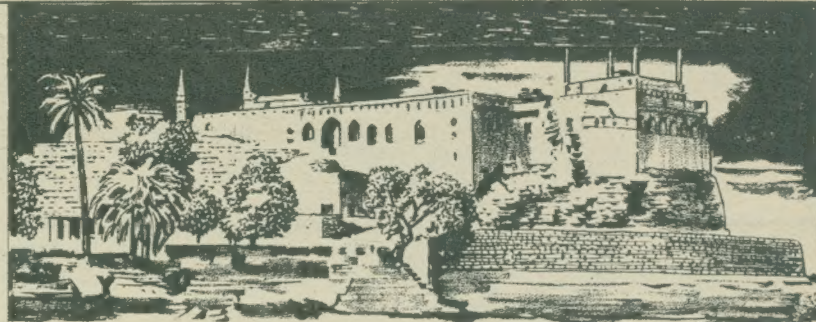
начињена од дрвене грађе с брода сер Френсиса Дрејка, која је 1662. године била поклоњена Оксфордском универзитету, чува се и данас.

ПЈЕР ГАСЕНДИ

(1592-1655)

био је професор реторике на универзитету у Дињу (Француска) кад је имао свега **16** година. (1608)

Највећа напојница у историји

ЧАУЛАКИ, комплекс зграда чија је изградња стајала читаво богатство, поклонио је краљ Ваџи Али Шах — **свом берберину** (Лукнов, Индија, 1847)

Камена двоглава животиња

на данском острву Борнхолму вајарско је дело природе.

1265/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● недавно су три бела медведа на Аљасци добила специјалне електронске огрлице. Ухваћени сигнали преносиће се преко метеоролошког сателита Нимбус 6 а циљ је да се прати кретање ових медведа.

● пијавица може да се изврне на наличје, као чарапа, а да при том остане жива.

● на кровoвима најстаријих кућа на острву Гернзи, једног од већих острва у Ламаншу, налазе се при самом врху димњака мали венци од камења које становници називају „вештичина

столица". Кад су ове куће грађене у средњем веку ове столице су биле намењене „вештицама" да се, како се веровало на њима одморе после јахања на метли.

● у једном јужноафричком племену обичај је да се не држе дугачки говори. А да би се то стварно и постигло говорници морају да стоје на једној нози и чим спусте другу, говор је завршен.

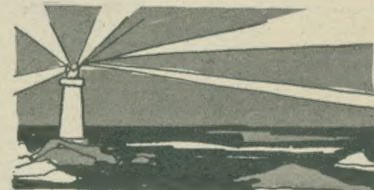

● гитару су у њеном данашњем облику први почели да користе Маври у Шпанији. Из Шпаније гитара се после, од четрнаестог века наовамо, раширила постепено по целој Европи.

● до прве половине 17. века врх ножа за јело био је зашиљен. Тај обичај се задржао све до дана када је кардинал Ришеље (1585—1642) позвао у госте кардинала Сегиера који је имао ружан обичај да чисти зубе ножем. Да би му на фини начин доскочио Ришеље је наредио да се врхови свих ножева заокругле. Ово су прво прихватили великаши, а затим и остали народ. Године 1669. у Француској је чак донета наредба да врхови ножева за јело морају бити заобљени.

● када је време ведро светлост са светионика може да се види на морској пучини чак и на даљини од осамдесет до сто километара.

● један енглески фармер однедавно користи ново „оружје" у борби против пацова: лисице. Успео је чак да сасвим припитоми једну лисицу коју је назвао Руфус. Да му ноћу лисица не би јела кокошке, фармер је сваке вечери добро нахрани.

● сматра се да човек у току дана изговори просечно по двадесет речи у минуту.

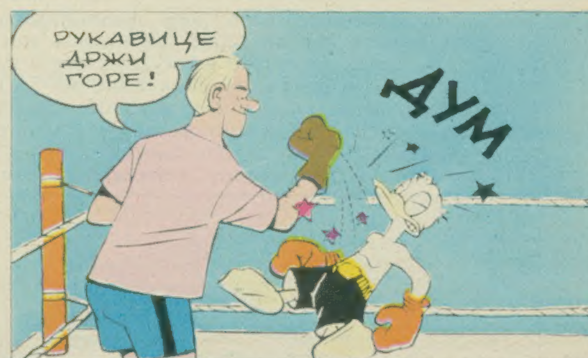

WALT DISNEY
Паја

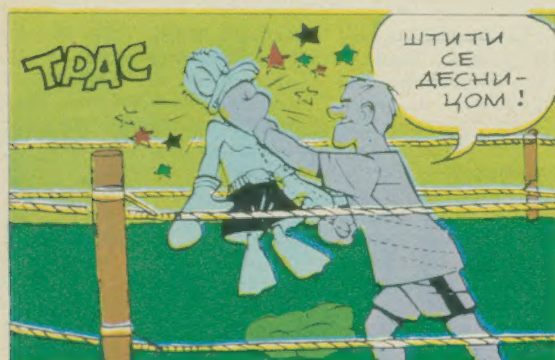

ОДЛУЧИО САМ ДА УЧИМ БОКС!
ЗАР ЈЕ БОКС ЗА ТАКВОГ ЖГОЉАВКА?

НЕ БИ СЕ ТИ УСУДИО **ТО** ДА МИ КАЖЕШ ДА ЈА УМЕМ ДА БОКСУЈЕМ!

ШКОЛА ЗА БОКСЕРЕ

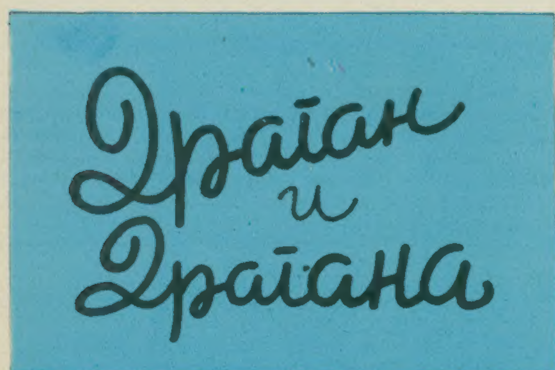

ЕВО МЕ... СПРЕМАН ЗА ПРВУ ЛЕКЦИЈУ!
ОД-ЛИЧНО! ИДЕМО НА РИНГ!

РУКАВИЦЕ ДРЖИ ГОРЕ!
ДУМ

ТРАС
ШТИТИ СЕ ДЕСНИ-ЦОМ!

ДОСТА ЈЕ КАО ПРВА ЛЕКЦИЈА! ИМАШ ЛИ КАКВО ПИТА-ЊЕ?

КО... КОЛИКО КОШТА ВАШ **ДОПИСНИ КУРС** ИЗ БОКСА?

Драган и Драгана

ДА СЕ МАЛО ПРОВО-ЗАМО?
ПРИСТАЈЕМ... САМО ДА НИСАМ У КУЋИ!

ТРЕБАЛО БИ ВИШЕ ДА ИЗЛАЗИШ! ШТО НЕ НАЂЕШ СЕБИ КАКВУ РАЗОНОДУ?
ПА... ПО-КУША-ВАМ...

ЕТО, ЧАК САМ СЕ УПИСАЛА НА КУРС СЛИКАЊА...

ОД ЦАНЕ САМ ПОЗАЈМИЛА ШТАФЕЛАЈ!

КУПИЛА САМ ПЛАТНО И БОЈЕ...

КУРС САМ ЗАВРШИЛА И САД САМ...

...ОПЕТ НА ПО-ЧЕТКУ!
КАКО ТО?

НИКАКО ДА СМИСЛИМ **ШТА** ДА СЛИКАМ!
DIK BROWNE

ПРВА ВАРОШКА ЖЕЛЕЗНИЦА У БЕОГРАДУ

КОЧИЈЕ НА Ш

ТРАМВАЈСКЕ КАРТЕ У ПОЧЕТКУ СУ СТАЈАЛЕ 10 ПАРА ДИНАРСКИХ ЗА ОДРАСЛЕ, А ЗА ВОЈНИКЕ ДО ЧИНА НАРЕДНИКА И ДЕЦУ ИСПОД ЈЕДНОГ МЕТРА ВИСИНЕ УПОЛА МАЊЕ. ЗБОГ ТОГА СЕ ЧЕСТО ДОГАЂАЛО ДА ПУТНИЦИ УБЕЂУЈУ КОНДУКТЕРЕ КАКО СУ НИЖИ НЕГО ШТО ИЗГЛЕДАЈУ.

Куће ниске, са истуреним баштама, заграђене тарабама, а крај њих високе палате. На угловима кафанице оријенталског типа, мусаве и димљиве. Из њих се разлежу севдалинке и шири мирис ракије и роштиља. А у позоришту се дају европске представе чисто париског комада „Госпођа с камелијама“ од Диме... — тако је француски историчар Алберт Мале 1892. године описао стари Београд који ће само неколико месеци касније добити прво јавно превозно средство — трамвај с коњском запрегом!

То прво возило за масован превоз путника пуштено је у саобраћај 1. октобра, пре непуне 84 године. Почетна станица била му је Калемегдан а крајња Славија. По жељи путника оно се заустављало кад и где је ко хтео.

НЕЗГОДА ЗБОГ ДРВА • • • • • • • • • • •

У току вожње београдским трамвајима дешавале су се и овакве ствари о којима је одмах писала сва штампа: „Пре неки дан био је случај да су трамвајска кола морала стати одмах до општинског суда, стога што је један рабаџија истоваривао дрва и није хтео да се склони са шине иако му је кочијаш више пута звиждаљком јављао. Неки криве овога, неки онога, а кварт варошки без да пита чија су дрва и коме иду, треба да најстрожије казни рабаџију који треба да зна да, иако има права да пређе преко шине, нема права да смета саобраћају трамваја, да се чак и кола морају натраг враћати.“ **(На слици: „теразијски“ тип трамваја).**

ДОСАДИЛИ ИМ ОМНИБУСИ • • • • • • • •

По завршетку првог светског рата београдска општина да би побољшала саобраћај у граду је набавила из Немачке неколико омнибуса. Отворене су нове линије, па чак и једна која је ишла од Славије до Авале. Али, омнибуси су имали пуњене гуме, превише су се „труцкали“ и брзо досадили Београђанима. Тако су ова возила добила ново „задужење“ — служила су за оправљање трамвајских жица и уличног осветљења.

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ • • •

Пруга број 1. имала је само један колосек од Калемегдана до Позоришта, и двоструки од Позоришта до Славије, па опет један колосек дуж Макензијеве улице (данас Улица маршала Толбухина). Тадашња општина, у жељи да донекле побољша саобраћај, решила је да пругу продужи неколико стотина метара до Приштинске улице (данашња Улица 14. децембар). Та пруга имала је број 1а.

ИНАМА

Довољно је било да неко само махне кочијашу и овај би одмах укочио трамвај.

Постојала су два типа возила „београдске варош ке железнице", „теразијски" трамвај са удобним седиштима и наслонима обложеним плетеном мор ском травом који је саобраћао кроз варош, и „топчидерски" који је имао клупе са дрвеним седиштима и наслоном на пребацивање, тако да су сви путници увек могли да се окрену у правцу вожње.

На првој прузи, другој 2300 метара саобраћало је осам трамваја с коњском запрегом. Дуж целог пута трамвај је „каскао" а заморене запреге мењале су се свака два сата.

Касније, када су прорадиле и друге две пруге — од Славије до Пристаништа (2000 метара) и од Теразија до Новог гробља (2400 метара) на углу Немањине улице, код Хајдук Вељковог трга, увек је стајала по једна помоћна коњска запрега, за сваки случај — ако трамваји не могу да се успну уз стрму Немањину улицу.

Ипак, ови трамваји који су радили само до 9 часова увече, нису били баш тако спори. **Они су ишли брзином од 5 до 7 km/h и растојање од Калемегдана до Славије прелазили су за 18 минута.**

Трошкови одржавања и оправке возила и пруге били су незнатни у поређењу са негом коњске запреге. Возачи и кондуктери морали су да знају ковачки, поткивачки и седларски занат.

На први електрични трамвај Београђани су били веома поносни. Јер Берлин је то „чудо" добио 1881. године. Франкфурт 1884. а Београд, исте године кад и Цирих.

Гужве на станицама у то време, баш као и данас, нису биле никаква реткост, јер и тада су трамваји каснили а некад и по више дана нису радили. Наравно, и онда је било притужби и жалби на „градски" саобраћај: **„Од јуче, 12. јуна 1894. године, пре подне електрични трамвај за Топчидер не ради. Узрок је, веле, овоме тај што су точкови на једним колима покварени. Шта је онда са другим колима, питамо се ми. Ако друштво мисли да и даље овако ради са трамвајем, онда би боље било да није ни почињало. И кад нема трамваја за Топчидер, нека друштво на чекаоници теразијској прилепи објаву да људи не би чекали на долазак трамваја из Топчидера који није ни отишао у Топчидер, већ се налази у шупи друштвеној на тркалишту."**

На прузи Калемегдан-Славија карта за једну вожњу стајала је 10 пара динарских. Деца испод једног метра висине и војници (до чина наредника) плаћали су за исту релацију пет пара динарских. Због различитих цена долазило је често и до препирке између путника дугајлија који су се савијали и тврдили да нису виши од једног метра и кондуктера који је „од ока" процењивао да ли су путници „пребацили" висину за јефтинију карту. Те прве године београдсиким трамвајима превезло се око 2,500 000 путника а приход је износио 441.650 динара.

Прве године по увођењу трамваја са коњском запрегом, у Београду је укупна дужина трамвајских пруга износила 9,5 километара а „возни парк" је имао 17 кола.

Данас, у Београду постоји 48,1 километар пруге на којима саобраћа 123 електрична трамваја и 53 приколице. Током 1975. године они су превезли 61.139.637 путника.

Текст: М. Милосављевић

Фотографије из архива Музеја града Београда

САМО ЈЕДНА МАНА: ИСКАЧЕ

Кад је пуштен у промет први електрични трамвај, Београдска управа за саобраћај издала је следеће саопштење: „...Већ има неколико дана како је прорадио електрични трамвај а гомила радозналог света непрестано се искупља око њега и посматра његов одлазак и повратак. Мислимо да ће оправдано бити ако напишемо неколико редака о електричном трамвају. Систем нашег београдског трамваја је „Томос-Хјустон", један је од најновијих типова сем што има мале сметње: што мала контачна колица више пута искоче са свог места те се кола онда када највише јуре одједаред сама уставе. Кретање истог трамваја основано је на преношењу електричне енергије... и зато је велика опасност дирати се чим металним по жици електричног трамваја јер би се проузроковала тренутна смрт. Иначе, у вагону нема никакве опасности јер су жице добро изолисане и скривене. И још један податак: кола се могу кретати и напред и назад. Мислимо да смо овим саопштењем нашим путницима своју дужност према њима унеколико испунили."

ЖАЛБА НОВИНАМА

Незадовољан градским превозом неки Београђанин писмено се пожалио једном београдском листу који је то његово писмо објавио 19. јуна 1894. године. („...Ту неки дан уђем код „Академије" у електрични трамвај и у исто време ступи преда ме контролор и потражи карту. Рекох му да је још нисам добио а он ће на то позвати кондуктера да ми да карту. Његова екселенција господин кондуктер ваљда је то сматрао као прекор од контролора, нашао се увређеним и стао нападати на мене говорећи како нисам смео улазити на она врата и како ме неће други пут пустити у вагон. Ово понашање кондуктера за осуду је и ми се надамо да управа трамваја неће тога кондуктера оставити некажњено, да се за будуће научи како се треба понашати према публици."

ВАРЉИВ

1 **ЗАВАЂЕНИ ВЛАДАРИ** — Неколико хиљада година пре н. е. Шпанија је била настањена: у њој су живели **Лигури, Ибери, Келти...** У 5. веку, у време велике сеобе народа у Европи, Шпанију насељавају Визиготи, германско племе са обала Црног мора, и оснивају низ државица. Само два века касније владари тих државица су се толико завадили да су почели да траже помоћ од арабљанских калифа. **Ови су то искористили и 711. године послали војску од 7.000 људи и покорили земљу Визигота.**

2 **ЗА САМО ДЕВЕТ ГОДИНА** — Ратоборним освајачима с југа требало је само девет година да заузму читаву земљу осим брдовитог севера где је успело да се одржи неколико хришћанских државица. Али, ускоро се и Арабљанима догодило исто што и визиготским краљевима: завадили су се. **Последице једног таквог сукоба између арабљанских династија Абасида и Омејада било је стварање посебног калифата на Пиринејском полуострву са седиштем у Кордови, 756. године.**

3 **ПРВИ ПУТ У ЕВРОПИ — Чим су учврстили власт, Арабљани и Бербери који су примили ислам пожурили су да јужне делове Шпаније населе својим живљем које су староседеоци звали Маврима.** Показало се да је то вредан народ. Кроз суве равнице прокопали су канале за наводњавање и тако добили плодна поља на којима су гајили памук, пиринач, шећерну трску, кајсије и брескве, биљке за које се у Европи тог времена није знало. И не само то. Почели су да дижу нове градове.

4 **СЛОВЕНИ БРАНЕ КОРДОВУ!** — За време владавине Абдурахмана III (912—961) језгро најамничке војске кордовског калифата чинили су Нормани, Немци и — **Словени! Управо у то доба Кордова, град од око 500.000 становника, представља један од најјачих културних центара Европе.** У њој се Европљани сусрећу с астрономијом, алгебром, хемијом, прихватају ознаке за бројеве којима се и данас служимо. Преузимају и речи као што су магазин, тарифа, цифра, алгебра и зенит.

И РИТЕР ЕЛ СИД

5 **НА СТРАНИ НЕПРИЈАТЕЉА! — Средином 11. века отпочела је реконквиста, борба у којој ће хришћански владари читавих 400 година настојати да поврате давно изгубљене територије.** Човек који се, по „Поеми о Сиду“, једном од најбољих средњевековних епова, највише истакао у борби за стицање шпанске самосталности био је Ел Сид Компеадор. И мада су Шпанци од њега начинили националног јунака, истина је да се прекаљени борац за слободу Шпаније често борио и за Мавре.

6 **ИЗМЕЂУ ИСТИНЕ И ЛЕГЕНДЕ — Ел Сид или, како му је било право име, Родриго Диаз де Бивар, рођен је 1043. године у градићу Вивар у породици сиромашног кастиљанског племића.** И то је готово једино што се са сигурношћу може тврдити: све остало је неразмрсиво клупко у којем се преплићу истина и легенде. Зна се и да је због сплетки завидљиваца неустрашиви ритер два пута био протериван са кастиљанског двора и да се оба пута обрео у редовима непријатељске војске.

7 **БРАКОМ ПРОТИВ УСТАНИКА —** Први већи успех реконквисте био је пад Толеда 1083. године. Током следећа два века и све огорченијих и жешћих борби против Мавара, на Пиринејском полуострву јачају хришћанске државице **Леон, Кастиља, Навар, Арагон с Каталонијом, Барселона** и **Португалија.** Уједињене снаге Кастиље, Арагона и Португалије успеле су да нанесу страховит пораз маварској војсци 1212. године код места Лас-Навас-де-Толоса. После ове битке Мавари су били приморани да се повуку на крајњи југ Шпаније где су све до 1492. године успели да одрже Гранадски емират. Пред крај реконквисте Пиринејско полуострво су потресли устанци сељака и грађана оптерећених великим дажбинама па су две водеће државе, Кастиља и Арагон, одлучиле да се уједине како би лакше савладале побуњенике. **Тако је 1479. године створена Шпанија. Династичку подлогу новоствореној држави дао је брак склопљен између Изабеле Кастиљанке и Фердинанда Арагонског.**

РАДИО КОЈИ ШАПУЋЕ

КАДА СЕ ПОЛИЦИЈСКОЈ СТАНИЦИ У ПРЕДГРАЂУ ЛОНДОНА ЈАВИЛО НЕКОЛИКО ГРАЂАНА СА ОБАВЕШТЕЊЕМ ДА ИМ СЕ У ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ПРЕКИДА РАДИО-ПРОГРАМ, ОДМАХ СЕ ПОСУМЊАЛО ДА СЕ ТУ УМЕШАЛА ТАЈНА РАТНА ТЕХНИКА.

У полицијској станици у предграђу Лондона једне тихе септембарске вечери 1939. године зазвонио је телефон. Дежурни наредник, пре него што је подигао слушалицу, погледао је на зидни сат — било је тачно 9 часова и 15 минута. С друге стране жице зачуо је узбуђени пискав глас неког човека који му је саопштио како већ неколико дана, тачно у 9 часова увече почиње неко чудно пуцкетање у његовом радио-апарату, које траје око седам минута. А потом, исто онако изненада како је започело тако и престане.

— Можда су у питању атмосферске непогоде ... — поче наредник.

— Чудно би било да се дешавају увек у исто време — рече човек и додаде: — Иначе, апарат је у исправном стању.

Наредник је записао адресу и обећао да ће ствар испитати.

НА ТРАГУ КРОЗ ЕТАР

Још исте вечери неколико специјално обучених људи енглеске тајне обавештајне службе, у замаскираним колима с детектором, упутили су се у западни део Лондона. Посумњали су да се неки шпијун, тајно убачен у град преко мале радио-станице која омета радио-програм, јавља Немцима и шаље им разне податке. Али, и поред стрпљивог обилажења предграђа, нису успели на детектору да ухвате било какав сумњив шум.

Сутрадан се полицијској станици јавило још неколико људи из истог дела града с обавештењем: пуцкетања и сметање програма на њиховим радио-апаратима појавило се тачно у 9 часова.

Замаскирана кола поново су се упутила на периферију. Овог пута у једној слабо осветљеној улици успели су да на детектору ухвате сасвим тихо откуцавање Морзеове азбуке.

Пратећи траг кроз „етар", аутомобил је стигао до кућице дубоко увучене у простиани и шибљем обрастао врт. Један члан екипе изишао је из кола и остао да посматра кућу. За пола сата заменила су га двојица најбољих посматрача из Скотланд јарда. Кад је свануло, они су још били на истом месту, преко пута тајанствене куће као да су се стопили са зидом испред кога су стајали. Били су ту и кад је дошао млекар и кад је стигао разносач новина.

Ускоро су се отворила врата и један онижи човек, обучен у сиво одело изашао је из куће. Док је журно ишао према аутобуској станици, није ни слутио да га два уморна али пажљива човека из Скотланд јарда следе у стопу. Возили су се за њим до центра Лондона и поново су били његови невидљиви пратиоци све до зграде Парламента у Улици Вајтхол. По љубазном осмеху вратара било им је јасно да тог човека добро познаје.

НЕМОЋНИ ДЕТЕКТИВИ

Још истог преподнева мала кућа Харија Бенета, службеника у Парламенту, била је до темеља претресена. У њој је испод степеница пронађен добро сакривен радио-одашиљач. Стручњак за радио-апарате одмах је утврдио да је одашиљач „кућне" производње и да даје јаке сигнале, за разлику од оних које је претходне вечери детектор једва успео да региструје иако се налазио у непосредној близини ... Зато се посумњало да се у згради налази још један радио-одашиљач. И заиста, у зиду једне собе пронађен је уграђен предајник чија је конструкција била потпуно непозната Енглезима. Било је очигледно да је направљен у Немачкој.

Цела апаратура, тешка мање од пола килограма, имала је један кондензатор и снабдевала се струјом из три батерије од којих је једна била од 90, а две по 45 волти. Морзеови знаци, слани са овог апарата, били су скоро нечујни чак и за најбоље детекторе. До тада, Енглези су само наслућивали да су Немци успели да направе тако савршене радио-одашиљаче погодне за шпијунажу. А кад су сазнали да је непријатељ између Хамбурга и Бремена подигао три веома снажне радио-станице претпоставили су да су направљене да би примале баш те за Енглезе нечујне радио-граме.

ИГРА ЈЕ УСПЕЛА!

Притешњен доказима Хари Бенет је почео да прича. Мали радио-одашиљач добио је на фискултурном слету у Нирнбергу две године пре почетка рата и, као страсни радио-аматер сваког дана се лепо забављао шаљући радиограме у Немачку и примајући натраг извештаје да их је на право место послао. Још је напоменуо да је Немац који му је дао апарат уједно предао и шифрован позив за оне три радио-станице. Али, откад је почео рат, ни једном није успео да успостави везу са њима, па је претпоставио да су уништене.

Међутим, људи из тајне обавештајне службе добро су знали да те фамозне радио-станице нису онеспособљене. Зато су дошли на идеју да минијатурни апарат необичне конструкције искористе и заварају Немце. Наредили су Бенату да под својом шифром почне да шаље извештаје које ће му тајна служба брижљиво припремати. А да би стекли поверење непријатеља, дали су овом радио-аматеру неке мало важне војне податке. Надали су се да ће Немци убрзо поверовати да су успоставили везу са својим шпијуном.

После неколико месеци Енглези су схватили да им је игра потпуно успела. Немци су се свакодневно јављали Бенету тражећи од њега разне нове податке. Пошто је потпуно задобио њихово поверење, једног дана, почетком јануара 1941. године Немци су му јавили да ће се четири њихова шпијуна искрцати у близини рта Блејкни.

Британска тајна обавештајна служба одмах их је ухватила и — код њих пронашла оне мале радио-одашиљаче. Енглези су тада одлучили да се поново послуже лукавством: све новине су објавиле извештаје о извршењу смртне казне над шпијунима као и фотографије радио-одашиљача.

Иако се на први поглед могло поверовати да су Енглези испали „наивни", то је био само део њихове игре. Јер, Немци су ипак једном морали дознати да су се они докопали њихових радио-одашиљача. Али, било је важно да не сазнају кад се то десило и да не посумњају у лажне извештаје које су читавих 15 месеци примали. Они су допринели пропасти Немачке и пореметили многе Хитлерове планове.

Б. Ј.

СЛАВОНСКЕ ТИКВИЦЕ

Када се осуше и издубе, тикве су, у ствари, веома погодне посуде, а народни уметници и на њима су искушали свој таленат. Данас се само још по музејима и старим сеоским кућама могу видети веома лепо ишаране тикве у којима се пред госте износила ракија или су се давале на дар, док су за свакодневну употребу служиле обичне тикве.

Није било лако направити лепу шарену тикву. Још док расту, на тикве се мора пазити, како им се „врат" не би искривио. Зреле тикве се суше и то веома пажљиво јер не смеју ни да се пресуше ни да остану сочне. Тада им се саструже корица, издубе се и раде се резбарије, нарочитим шиљатим ножићем. Изрезбарена тиквица се боји — угљенисаним језгром ораха! Тако се шаре истакну, а затим се цела тиква изгланца масном крпом или воском.

Шарање тиквица је обично била уметност пастира.

Не зна се тачно одакле је у Славонску војну крајину стигла уметност шарања тиквица. Први податак о њима налазимо у једном спеву из 18. века али једна од најчешћих шара, испреплетана цикцак линија, „зубра", чест је мотив народне уметности из свих крајева света! Може изгледати чудно, али нека племена која живе на острвима Јужног мора исто тако користе шарене тиквице, које се веома мало разликују од наших, славонских!

DIK BROWNE

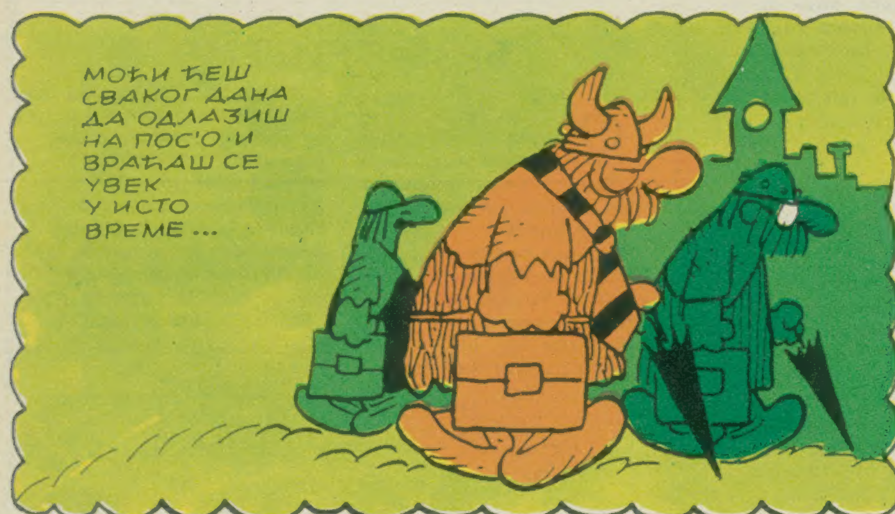
ХОГАР СТРАШНИ

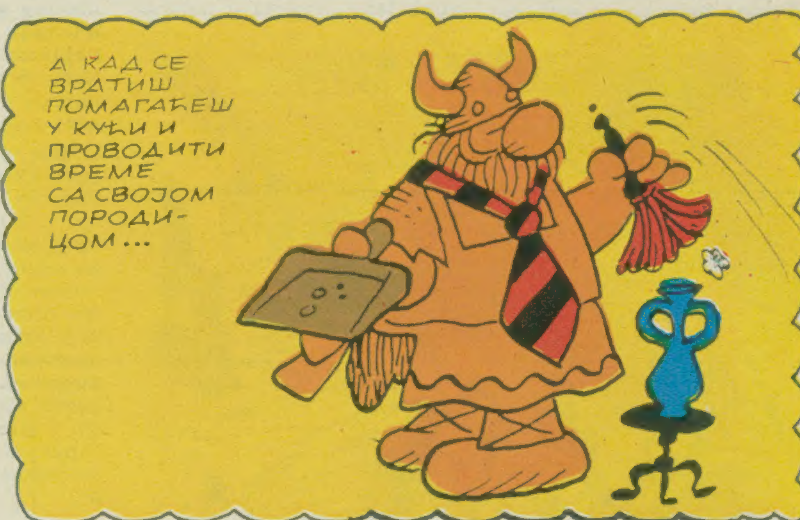

ТРАГОМ ИСТРАЖИВАЧА

ПОЛУДЕЛА РЕКА

КАД СУ СВИ ВЕЋ ПОМИСЛИЛИ ДА ЋЕ ФРАНСИС ГАРНИЈЕ УМРЕТИ, ОН ЈЕ УСТАО ИЗ КРЕВЕТА, НЕСИГУРНИМ КОРАКОМ ИЗАШАО ИЗ КУЋЕ И БАЦИО СЕ У МУТНИ МЕКОНГ. ТО ГА ЈЕ СПАСЛО СИГУРНЕ СМРТИ.

Добро је, све иде по плану — задовољно је трљао руке двадесет петогодишњи Франсис Гарније стојећи на прамцу мале лађе која је пловила уз мутну реку Меконг. — Знао сам да ово путовање неће бити узалудно. До сада се мислило да је Меконг плован само у својој делти, на ушћу у Јужно кинеско море, а ми смо већ стигли у срце Камбоџе!

Два дана касније мали конвој предвођен Франсисовим бродићем стигао је до места на којем се река нагло сужавала. И поред вештог маневрисања, нису могли да наставе пут. Истраживачи су били принуђени да напусте лађе које су, прављене од тешког дрвета, дубоко тонуле у воду и изађу на мочварну обалу реке.

У малом оближњем селу успели су да се окрепе а гостољубиви становници дали су им неку маст која их је штитила од уједа многобројних отровних инсеката и пијавица. У замену за жути шећер и европско одело они су Французима изнајмили неколико чамаца — направљених од издубљених стабала огромног прашумског дрвећа и дугачких по двадесетак метара. Сваки од тих лаких чамаца имао је на средини неку врсту заклона начињеног од нештављене коже. Ови заклони су штитили путнике од изненадних пљускова и јаког сунца.

Неколико дана касније, почетком јула 1864. године, одважна експедиција наставила је пут уз реку Меконг носећи само најнеопходније ствари: бусоле, справе за мерење дубине воде, добро усољену храну, свежу воду...

ЛАЂАРИ ОДУСТАЈУ

Изнајмљени кмерски лађари вешто су управљали чамцима и путовање би личило на пријатан излет да им се Меконг није супротставио својим јаким струјама. Та река, дуга преко 4500 километара, час се мирно пробијала кроз још неиспитане пределе и кривудала кроз долине, а час тако силовито јурила и носила све пред собом.

Изненада, чамце је захватила јака струја и понела их према бразацима које ни кмерски лађари, навикнути на хировиту реку, нису могли да избегну вештим маневрисањем. Река се поигравала пирогама, запљускивала их, извртала на страну и бацала према каменитим обалама. А онда, тек што су помислили да су некако успели да савладају помахниталу реку, наишли су на оштре спрудове, а велика оборена и полуиструнула дебла препречила су им пут. Око њих вода се ковитлала.

Гарнијеов сан о пловном Меконгу изненада се расплинуо. Запретила им је опасност да их блатњава река повуче на своје дно. И управо кад су и остали чланови његове експедиције почели сумњичаво да врте главама и упитно гледају свога вођу, он је уз саму камениту обалу угледао један пролаз. Са средине реке није могао да се види јер је био скривен иза велике стене која се протезала са десне стране читавих три стотине метара узводно.

У том пролазу, природном рукавцу Меконга, вода је била потпуно мирна. Изашавши из њега, опет су упловили у широки ток ове најдуже Индокинеске реке која извире у Тибету. Гарније се радосно смејао и као дете пљескао рукама.

Чим су стигли до ушћа реке Секонг у Меконг, лађари су одбили да наставе пут. Никаква убеђивања нису могла да их натерају да крену даље. Чак ни Гарнијево обећање да ће им добро платити ако наставе пут није помогло. Заплашени и причама да у Лаосу влада нездрава клима и чудне болести, вратили су се низ реку, у Камбоџу, остављајући Гарнијеову експедицију с тројицом најхрабријих Кмера.

ЗАМИСАО ЈЕ ДОБРА!

Неколико година раније Франсис Гарније је као војник први пут стигао у Индокину. И док су у том делу света беснели колонијални ратови, он се трудио да што боље упозна живот људи који су живели поред Хоангхоа: видео је како се у Јужном Вијетнаму становници муче да би од џунгле отели обрадиву земљу, у Индији је гледао како деца умиру од глади.

По повратку у Париз 1861. године чврсто је решио да помогне тим људима. Пошто је био веома образован добија дозволу од француске владе и одлази у мало место Шолон, недалеко од Сајгона. Ту упућује становнике како да се лече од разних заразних болести, а сам даноноћно учи њихов језик, историју, изучава старе обичаје и традицију.

Почетком 1864. године Гарније се једним писмом обраћа влади у Паризу и моли је да финансира његову експедицију коју би повео уз реку Меконг. Хтео је да докаже како је та река пловна не само кроз Јужни Вијетнам, већ и кроз Камбоџу и Лаос. По његовом мишљењу, на тај начин роба која би се довозила из Кине много би лакше и брже речним путем стизала на југ азијског континента. То би веома користило француским колонијама и било важно за унапређење трговине.

Његов предлог наишао је на одобравање и Гарније је одмах наименован за вођу експедиције.

Пошто је прешао 2500 километара што пре њега ником није успело, Гарније је стигао до места Луанг — Прабанга у Лаосу. Даље није могао јер је одатле Меконг био препун брзака и вирова. Ипак, био је задовољан. Са својим друговима вратио се низ реку до њене делте.

НЕМА МУ ПОМОЋИ

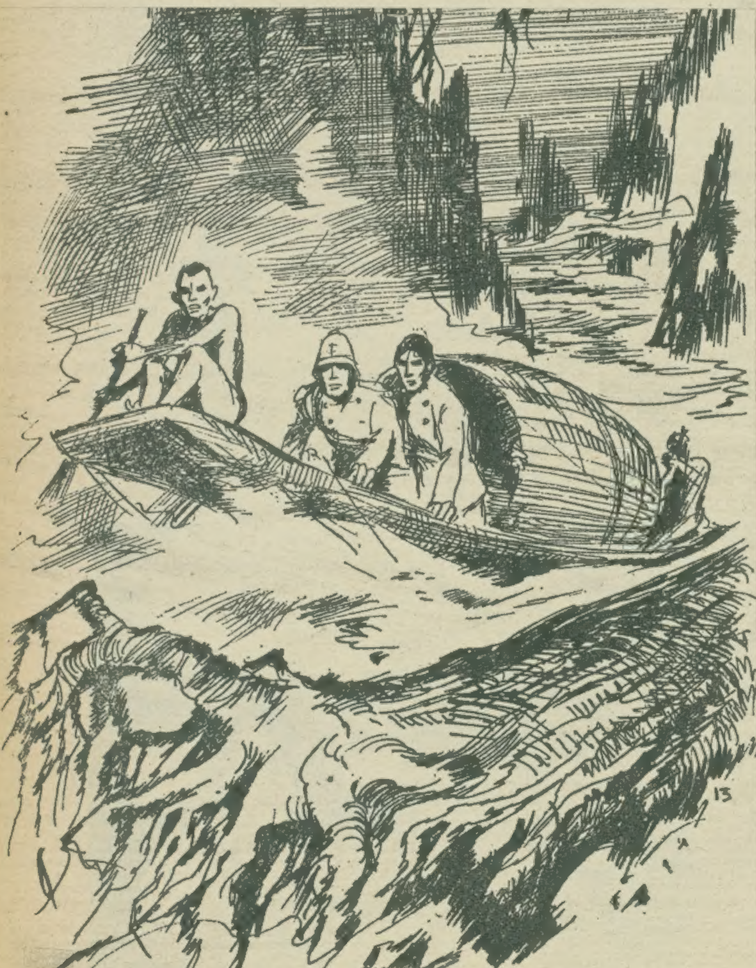
Ослабљен и исцрпљен напорним путовањем, пао је у постељу. У ствари, био је заражен маларијом и петнаест дана лебдео између живота и смрти. Гарнијеови другови, окупљени око његове постеље, покушавали су да му помогну док је он у бунилу мрмљао неразумљиве речи, презнојавао се, дрхтао од хладноће и бацакао се по постељи као да води битку са неким невидљивим чудовиштем. Када су већ помислили да је то његов крај, он је изненада устао из кревета, блед и исцрпљен, с угашеним погледом и несигурним кораком изашао је из куће која се налазила на обали реке. Уз ужасне крике бацио се у мутне таласе.

Једва су успели да га извуку. А кад се освестио и отворио очи, на његовом измученом лицу појавио се осмех.

— Више нисам болестан већ само исцрпљен — рекао је. — Меконг ме је излечио, та дивља река која ме је ипак чувала док сам њом пловио.

Затим је запао у дуг и окрепљујући сан.

Ј. Ш.

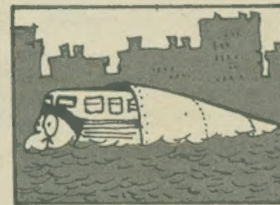

Четворицу смелих људи опасност је вребала на сваком кораку.

МОЗАИК

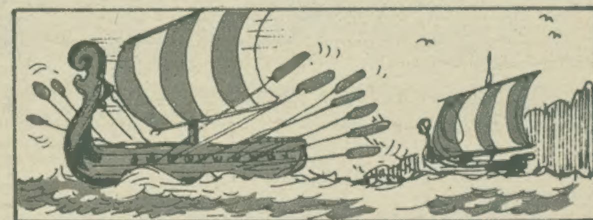
МЕТРО ИСПОД МОРА

Градски оци Амстердама, највећег холандског града, одлучили су да сагради метро. Међутим, овај метро ће се разликовати од других у свету познатих метроа. Разлог: Амстердам лежи нешто мало ниже испод нивоа мора и због тога ће се овај метро састојати од дугих бетонских „кутија“ постављених једна уз другу и потопљених у море.

БРЗЕ ТРИРЕМЕ

Одскора се на ступцима озбиљног енглеског листа „Тајмс“ води огорчена полемика: да ли су грчке триреме — ратни бродови са три реда весала — могле да достигну брзину од 12 чворова, односно око 22 километра на час. Једни пишу: немогуће! Јер да би трирема достигла ову брзину морала је да има 2.200 веслача. Други кажу: то је заблуда! У случају кад дува ветар веслачи би на триреми могли да достигну брзину од 30 чворова на сат. За сада се у „Тајмсу“ није појавила и трећа страна која би могла да пресуди.

БУЉУБАШИН СТРАХ

Плашећи се Карађорђеве освете, због ране коју му је задао, буљубаша Живан је одлучио да умакне из редова српских устаника, али на необичан начин.

Када је Аустрија 1788. године ушла у рат са Турском с намером да поново отпочне освајања на Балкану, позвала је у борбу и српски народ. Од избеглица из Србије и Босне стварала је добровољачке одреде, фрајкоре, у којима су командири чета и водни официри такође били Срби.

У рату се нарочито истакао Михаљевићев фрајкор који је оперисао у западној Србији. После склапања Свиштовског мира, фрајкор се повукао у Аустрију, али су неки његови делови разбијени у групице остали да лутају Ваљевском нахијом. Бивши фрајкорци обично би заноћили у селу где их затекне мрак, а од сељака узимали милом или силом све што им је требало. С једном таквом групом крстарио је и Карађорђе Петровић из Тополе, касније познати вођа првог српског устанка.

ПУШКАРАЊЕ У КАЛЕНИЋУ

Иако су Карађорђеви упади у Ваљевску нахију трајали веома кратко, будући српски вожд је дошао због њих у озбиљан сукоб са ваљевским кнезом Алексом Ненадовићем. Кнез није хтео да трпи насиље у својој нахији, па је поручио Карађорђу да се смири, запретивши му силом ако тако и даље настави. Међутим, Карађорђе није узимао за озбиљно кнежеве речи.

Односи између кнеза Алексе и Карађорђа стално су се погоршавали. Најзад је између њих дошло и до пушкарања у селу Каленић. Све се завршило на томе што је Карађорђе задобио лакшу рану шеке и узмакао. **Схвативши да начином који је изабрао неће створити војску за борбу против Турака, Карађорђе је напустио фрајкоре и повукао се на своје имање у Тополи.**

Догађај у Каленићу брзо је пао у заборав, мада је кнез Алекса тешко примио смрт свог буљубаше Николице који је изгубио живот у пушкарању.

Више од двадесет година доцније, у предаху опсаде Београда 1804. године, у време првог српског устанка, каленићког сукоба и Карађорђевих немира сетио се војвода Јанко Катић.

На земљи су седели Јанко, Карађорђе и син ваљевског кнеза Алексе прота Матеја Ненадовић.

— Сећаш ли се вожде, Каленића? — упита изненада војвода Јанко Карађорђа. — Еј, вала, напуних ја тада чакшире водом из Колубаре јер сам те по наређењу кнеза Алексе двапут на Колубару нагонио! Но, после сте се Алекса и ти к'о браћа пазили!

Карађорђе климну главом и насмеја се. Насмеја се и прота Матеја, али не и ваљевски буљубаша Живан који је из прикрајка слушао овај разговор. Није му било мило што је војвода Јанко подсетио Карађорђа на догађај у Каленићу јер он је у оном старом сукобу ранио Карађорђа у шаку. Од те ране Карађорђу је шака остала делимично парализана.

Живан је био ситуран да Карађорђе не зна ко га је ранио. Никад се о томе није распитивао, а није то учинио ни сада, док се Јанко Катић шалио на рачун тог сукоба, али се буљубаша Живан на смрт препао да се Јанку не омакне његово име. На његову срећу то се није догодило, али Живана страх није напуштао ни наредних дана.

Буљубаша Живан је закључио да би за њега најбоље било да се изгуби са Врачара. Али како? Ако напусти бојиште, прогласиће га издајником, можда и стрељати. Размишљајући о одласку, Живан је дошао на необичну идеју: треба наговорити устанике из Ваљевске нахије да се врате кућама. Тако његов одлазак у маси неће бити примећен.

План преплашеног Живана било је, у ствари, хватање утопљеника за сламку, јер је отцепљење устаника било готово немогуће: људи су жарко желели слободу, а Београд само што није пао. Ипак, Живан се надао нечем у непредвиђеном и избегавао сусрет с Карађорђем.

Прилика да буљубаша Живан оствари свој план указала се захваљујући самом Карађорђу. Једног дана вожд, жустар и оштар човек, наредио је да му приведу Митра Мањеницу, буљубашу у ваљевској војсци. **Карађорђе је киптео од беса због тога што је Митар мало припит пуцао из пушке у лоґору. Носио се чак мишљу да га после испитивања казни батинањем, том казном му је гласно и претио.** Док је Карађорђе испитивао Митра, Живан је обилазио људе у ваљевској војсци и објашњавао им да и њих кад-тад чека Митрова судбина. Поносним Ваљевцима није много требало, јер је по њима батинање било најсрамнија казна. Прикупили су ратну опрему и одлучили да се врате кућама.

БРАТ СЕ БРАТУ НЕ СВЕТИ

Чим је прота Матеја чуо шта се дешава међу Ваљевцима, дотрчао је као без душе до Цареве ћуприје где су логоровали.

— Шта је то, буљубашо? — упита строго Живана.

— Ми одосмо, просто! Батина нећемо трпети! — одговори Живан.

Прота Матеја некако смири људе и замоли их да се стрпе док он оде до Карађорђа и извиди у чему је ствар. Убрзо се врати с Митром којега је Карађорђе само опоменуо. Ваљевци видеше да су претерали и покуњише главе.

Покуњи се и Живан. После неколико дана Карађорђе га позва к себи.

— Знао сам ја да ме ти онда, у Каленићу, рани! — рече запањеном Живану. **— Због тога ниси морао да се плашиш и онолико подбуњујеш људе! Беше то борба као и свака друга. И да знаш, ако те ко упита: брат се брату не свети! А сад хајд', иди!...**

М. С.

МИНИ КВИЗ

1. Знате ли шта је факторија?
2. Шта је цванцик?
3. Ко су били меропси?
4. Шта је безбол?
5. Парадентоза је ...?

ОДГОВОРИ:

1) Факторије су биле стоваришта робе која су стварали Феничани на обалама Азије, Африке и Европе. У њима су стари фенички трговци остајали док не би сву донету робу распродали. Од тих факторија постали су касније многи знаменити градови; 2) Цванцик је аустријски сребрни новац од 20 крајцара који је био у употреби у Србији све до ковања сребрног новца за време краља Милана 1875. године; 3) Меропси су били у Србији у средњем веку земљорадници који су обрађивали туђу земљу, а та земља се звала мероштина; 4) Безбол је врста спорта који се у Америци сматра националним. Игра се помоћу велике лопте сличне лопти за фудбал; 5) Парадентоза је хронично обољење зубне чашице и десни.

ПАНИКА У

1 **НАЈВЕЋИ „КУРШЛУС“ У ИСТОРИЈИ** — После подне 9. новембра 1965. године у 5 часова и 15 минута цео источни појас САД, а делом и Канада остао је у потпуном мраку због преоптерећености на хидроенергетском систему близу Нијагариних водопада. До тог највећег прекида струје у историји Америке дошло је у тренутку кад су, после завршеног посла, стотине хиљада људи хрлиле кућама: метроом, електричним возовима, аутомобилима. Тада је свемоћна електрична енергија затајила.

2 **ОПШТИ ХАОС** — На површини од 130.000 км², 30 милиона људи изненада се нашло у страшном хаосу. Све машине или апарати које је покретала струја, од локомотива до бријача и миксера, престали су да раде. Највећа пометња настала је у Њујорку и другим великим градовима у којим је одједном све замрло. Семафори су престали да раде због чега је дошло до небројених судара, у биоскопским дворанама људи су жаморили и тискали се тражећи излаз по мрклом мраку.

3 **РАЗВАЛИТЕ ВРАТА!** — Под земљом, у њујоршком метроу који се одмах зауставио, остало је 800.000 људи! Тек после великог напора развалили су врата на вагонима и избезумљени појурили дуж шина, кроз мрачне ходнике у којима је било све мање ваздуха јер је и вентилација престала да ради. А горе, на површини, уместо светлости чекала их је непријатна тама. У огромним препуним лифтовима који ће сатима остати заглављени десетинама метара изнад земље људи су се гушили без ваздуха.

4 **БОГАТСТВО ЗА СВЕЋУ** — Неколико радио-станица, користећи батеријске резерве, емитовало је умирујућа обавештења: светлост ће ускоро доћи, није у питању никаква саботажа. Не, Марсовци нису стигли на Земљу... Али, ни то није помогло јер је паника већ све захватила. Пожари су буктали на све стране и само још више повећавали хаос. Те најстрашније ноћи обичне лојане свеће продаване су за десетак долара, а вожња таксијем до суседног ћошка наплаћивана је и сто долара!

У ЊУЈОРКУ

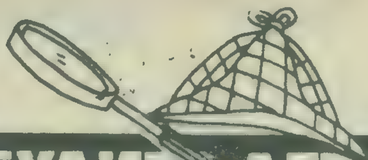
5 **КАД ЋЕ ДА СВАНЕ?** — Тај мрак страшнији од било које епидемије и немоћ људи пред њим само су показали колико човек зависи од сопствених изума. Струје је нестало и све се пореметило, телевизијски програм је престао да се емитује, новине да се штампају, покретне степенице да раде... А авиони који су са свих континената стизали на бројне аеродроме једва су успевали да слете на неосветљене писте дуж којих су постављени аутомобили са упаљеним фаровима. Тадашњи председник САД Линдон Џонсон обавестио је нацију да ће светлост доћи до 10 часова а гувернер Рокфелер је рекао да ће струја потећи око поноћи. Нису ни слутили да ће се сијалице упалити тек следећег јутра, после дванаест и више часова неизвесности. Ипак, још исте ноћи свет је обавештен о највећем прекиду електричне струје јер су у том делу Америке једино радиле телефонске линије.

6 **ОСТАНИТЕ ГДЕ СТЕ!** — Преко снажних микрофона грађанима је стално упућиван апел да остану на местима на којима су се затекли да се не би стварале гужве. Али, ретко ко је то послушао — сви су желели да стигну кући. За то време, вода се отапала у фрижидерима или се хладила у бојлерима, жене су вриштећи излазиле из фризерских салона на улицу са полуосушеном косом, прекинуте су операције по болницама... Сви су се у страху питали шта се заправо десило.

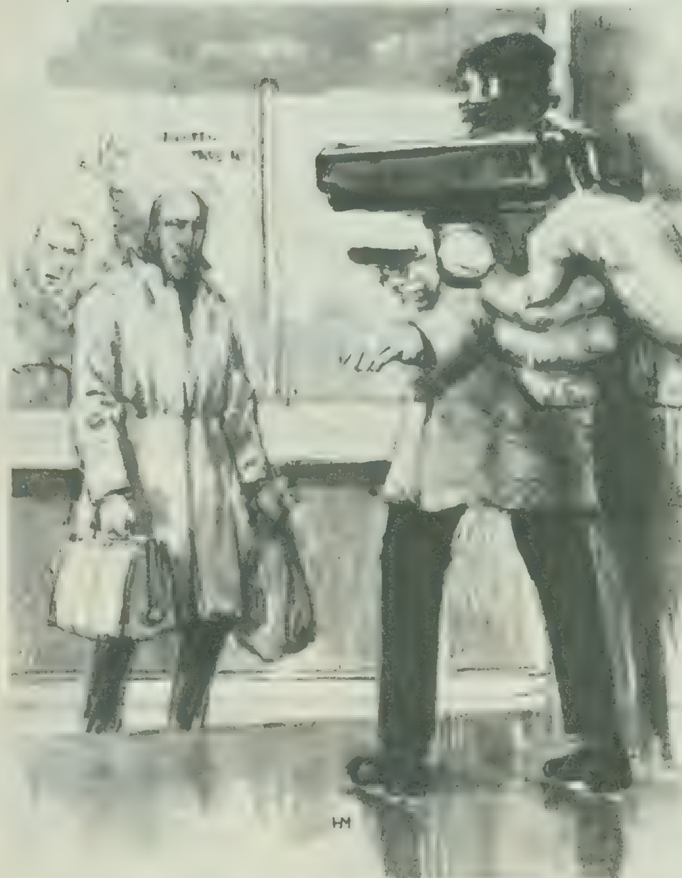

7 **САВЕЗНИК ЛОПОВА** — Многобројним криминалцима и уличним бандама мрак је добро дошао јер су сви алармни уређаји по музејима и банкама престали да раде. Људи су те ноћи дошли до невероватног сазнања: први пут су на својој кожи осетили ужас савремене цивилизације. Најмодерније ракете и подморнице постале су неважне према обичној шибици или свећи чија је слаба светлост избезумљеним и усплахиреним људима враћала поверење и односила страх.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

ПЉАЧКА У БАНЦИ

Крађа у Ротшилдовој банци у Паризу извршена је у среду 14. марта усред поднева. После двомесечне истраге париска полиција је успела најзад да пронађе Гија Розеа кога је сматрала осумњиченим број 1.

Сад се Гиј Розе налазио пред инспектором париске полиције Лаленом...

— Понављам вам, инспекторе, да сам невин... Признајем, ви то уосталом знате, да сам досад био умешан у више пљачки. Али, за то сам добио своје, зар не? Као што вам је познато, у последње време сам се смирио и часно зарађујем за живот. Све остало је само прошлост...

— Где сад радите?

— У робној кући „Лафајет“, као продавац.

Инспектор Лален је за тренутак размишљао, затим погледа у осумњиченог и рече:

— У реду... Желео бих само да вам поставим неколико питања.

— Питајте, слободно питајте — примети Розе.

— Где сте се налазили и шта сте радили 14. марта?

— Четрнаестог марта — повика Розе, видљиво узнемирен. **— Па отад су прошла два месеца! И више од два месеца. Па данас је већ 21. мај. Ка... ко мислите да могу тачно да то знам..?**

— Зар вам се ништа значајно није догодило у марту, око 15. марта, рецимо? Нешто што би вам помогло да се сетите...

— Чекајте... У марту...

— Розе стави главу међу обе руке и остаде десетак минута у том положају размишљајући...

— У марту... Ах! Сетио сам се! Да тако је... могу вам рећи шта сам радио 14. марта, па чак и 12, 11. и 10. ако хоћете...

— Слушам вас...

— Десетог марта сам отишао у Кампијен, код сестре, да је обавестим да ћу бити на путу недељу дана.

— Једанаестог нисам ништа нарочито радио. Ах, да, био сам у банци да узмем новац... Дванаестог је био рођендан мом брату и дан сам провео код њега... Тринаестог сам се спремао за пут... А четрнаестог сам одлетео за Енглеску. Авион ми је полетео у 11 часова са аеродрома Бурже...

— Шта сте радили у Енглеској?

— Био сам на службеном путу. Уосталом, то можете проверити телефоном код „Лафајета“...

— Нема потребе — рече инспектор Лален. **— Ви сте ме већ једном малочас слагали. Не желим да проверавам ваше изјаве на лажним телефонима које бисте ми дали...**

Цртице из историје

ДУБРОВЧАНИ НЕ РАЂАЈУ РОБОВЕ!

Дуге су и бурне биле седнице дубровачког већа тог пролећа 1806. године јер Наполеон је захтевао да Дубровачка Република пусти у град француске трупе. Такав исти захтев упутио је и руски цар који је желео да спречи долазак Француза. Дубровчани нису хтели ни једне ни друге. Али, увидели су и да неће моћи да се одупру силама. Већајући, најзад дошли су до закључка да је боље да пусте Французе. Рачунали су да ће ови да се задрже у Дубровнику само привремено, у пролазу. Уз то, они су били католичке вере као и Дубровчани. Тако француског војног заповедника Лористона, који је са 1.500 војника стигао под зидине 26. маја 1806. године, пустише у вековима слободан град. Поред барјака св. Влаха завијорила се француска тробојница.

Лористон није прошао кроз град, већ је остао у њему, утврдио се и направио базу за борбе против Руса и Црногораца. Дубровачка самосталност се рушила као кула од карата, а градске локалне власти постале су обична формалност. Најјачи град на далматинској обали Наполеон је хтео да употреби „... као полазну тачку за своју даљу балканску политику...“. И 31. јануара 1808. године, у недељу, на седници дубровачког Сената, која је почела у два часа по подне, „... прочитана је Мармонова посланица о укидању Дубровачке Републике...“. Посланица је била пуна лепих речи и нових идеја. Али слобода је била изгубљена.

Дубоко ојађени и свесни да до своје слободе више неће доћи, дубровачки племићи одлучују да се не жене како не би рађали робове... И ту су одлуку скоро сви поштовали. Због тога је 1926. сто двадесет година после овог догађаја у Дубровнику било само осам старих племићких породица!

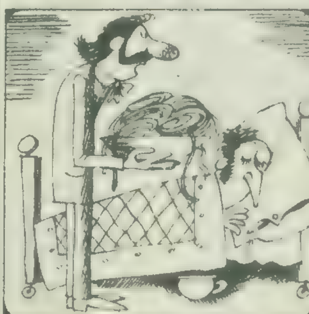
Шта мислите, драги читаоци, који је детаљ у причи осумњиченог Гија Розеа навео инспектора Лалена да посумња у њега. Уколико сте уочили, честитамо! А уколико данас нисте расположени за решавање детективских загонетки, **погледајте наше решење на страни 35.**

СА СТАРИХ СТРАНИЦА

САН ЗА ОПКЛАДУ

У последње време у Милану се највише прича о извесном Зукију који дуго време већ апсолутно ништа не једе; у Падови се нашао човек који никад не седи; у Риму је за себе грађанство заинтересовао један који никад спавао није, а сад се у Рибери субјект један нашао који непрекидно спава и устаје само на по пола часа дневно да би порцију своју макарона појео. Доктор Николо Галерацо заинтересовао се за њега па му је и посету учинио да би узроке његовог дубоког сна испитао. Али, спавач му је одговорио да ће тако још пет лета проспавати и то с разлога што спава због — опкладе.

(1836)

САСТАНАК ДЕБЕЛИХ

Некада чувено и знаменито удружење дебелих пало је, како изгледа, на јако танке гране и на годишњи скуп који се у граду Ротсн Поинту, у Конектикату, по традицији одржава, свега је четрдесет чланова тешких укупно 10.000 фунти (једна фунта — 453,59 г) дошло.

Окупљени чланови с тугом горком сећаху се оног благословеног и не тако давног времена када за истим тим столом седаше читав низ људи који више од сто хиљада фунти сви заједно тежаху. Најглавни и дебељци из разлога непознатих из чланства су испали, други су преминули и године ове ово необично удружење мораде се задовољити да за председника свога изабере човека тешког свега бедних 230 фунти, а то је извесни Валас из Брицпорта. Међу изабраном тројицом потпредседника постоји један који на добра стара времена процвата удружења подсећа, а то је Милс де Штатен и тежак је 300 фунти.

Ипак, заједнички ручак, који се године сваке приликом ових скупова одржава, у весељу је протекао и, без обзира на одсуствовање оних што се највећим апетитом одликоваху, окупљених четрдесет чланова силну храну, између осталог не-

колико стотина кокошију и јастога, успело је да поједе.

После завршеног ручка од стране председника беше предложено да се, бољег варења ради, трка свих присутних одржи. Узето растојање износило је двадесет метара. Све је престигао и на циљ први приспео извесни Бренан, грађанин Њујорка, који на кантару 284 фунте тежи.

(1885)

ДОКТОР БАКСУЗИЋ:

УОБРАЖЕНИ БОЛЕСНИК

НЕМАТЕ ТЕМПЕРАТУРУ, ЛОВИЈАНОВИЋКА! ТОПЛОМЕР ПОКАЗУЈЕ 36 СТЕПЕНИ.

ОХ!

ЗНАЧИ ЛИ ТО ДА ЈЕ МОЈ ЛУМБАГО ИЗЛЕЧЕН, ДОКТОРЕ?

БУДИТЕ БЕЗ БРИГЕ!

ПИТАМ СЕ ДА ЛИ ЋЕ МОЈА СЛЕДЕЋА БОЛЕСТ ИМАТИ ТАКО ЗВУЧНО ИМЕ! ДО ВИЂЕЊА.

ДО ВИЂЕЊА!

ДОСАДНЕ ЛИ ЖЕНЕ! ЗДРАВА ЈЕ КО ДРЕН А ЈА С ОВИМ ГРИПОМ МОРАМ ДА РАДИМ!

ДО ВРАГА! ОПЕТ НЕКИ УОБРАЖЕНИ БОЛЕСНИК!

ЗВРР!

ДОЂИТЕ ОДМАХ, ДОКТОРЕ! МОЈЕ СТАЊЕ СЕ ПОГОРШАЛО!

НАЧИСТО ЋУ ПРОПАСТИ ЗБОГ ОВЕ ЛОВИЈАНОВИЋКЕ!

БРР! НИ ПСА ДА НЕ ПУСТИШ НАПОЉЕ!

ТАКСИИИ!

ТАКСИИИ!

ПЛОФ

ТАК С И!

И РЕЧИ СЕ ЛЕДЕ НА ОВОЈ ЦИЧИ!

ПОЧЕО ЈЕ ПОНОВО ДА ПАДА СНЕГ!

ДОБИЋУ ЗАПАЛЕЊЕ ПЛУЋА!

ПРЕТВОРИО САМ СЕ У САНТУ ЛЕДА!

ГАЗДАРИЦА НЕ ЖЕЛИ ДА СЕ ОДРЕКНЕ СВОЈЕ БОЛЕСТИ ЈЕР ИМА ЗВУЧНО ИМЕ.

ЧИМ САМ СТИГЛА КУЋИ ИЗМЕРИЛА САМ ТЕМПЕРАТУРУ... ИМАМ 36,001 СТЕПЕН! НЕМОЈТЕ МИ РЕЋИ ДА ТО НИЈЕ ЛУМБАГО!

У ТАМНИЦУ ЗБОГ ПРИНЦА

За главу принца Чарлса Стјуарта, последњег шкотског претендента на енглески престо, била је расписана уцена од 30.000 фунти, па ипак, млада Флора Мекдоналд се није полакомила.

Флора Мекдоналд већ је почела да тоне у сан кад јој се учини да неко куца на врата. Нагло се расанивши, усправила се и почела да ослушкује. Ништа се није чуло осим пуцкетања дрвета у огњишту пред њом. А онда се куцање поновило, тихо и некако бојажљиво. Ко ли то може бити, помислила је док је журила ка вратима. Одједном, паде јој на памет какву је глупост направила што је остала сама, под самим архом брда, уместо да се вратила кући у замак Мекдоналдових. За тренутак се колебала, а онда одлучно приђе вратима и отвори их. Пред њима је стајао непознат војник с капом у руци.

Лажни пасош

Збуњена неочекиваном посетом, Флора је ћутала чекајући да војник први проговори.

— **Извините, госпођице,** — рекао је — **изгубио сам се у овим брдима. Да ли сте можда негде у близини видели одред краљевских војника?**

Флора ћутке одмахну главом.

Човеку као да лакну. Чудно, помисли девојка, било би природније да је забринут што није видела његове друговe.

— **Тамо испод оног дрвета је и мој друг, да ли бисмо могли да уђемо?** — упита војник освртући се бојажљиво.

Флора схвати у чему је ствар. **Био је то сигурно пратилац принца Чарлса о којем се на Уисту, острву, у Хебридском архипелагу, већ данима причало. Чарлс је био последњи шкотски претендент на енглески престо, кога је прогонила читава армија његовог рођака краља Џорџа II.** За главу принца, живог или мртвог, била је расписана уцена од 30.000 фунти а за оног ко му помогне у бекству предвиђена је строга казна!

Све то знала је Флора, па ипак, кад се из сенке оближњег стабла појавила мршава прилика увијена у поцепани огртач, осетила је како се у њој буди самилост. Неколико тренутака стајала је неодлучно, гледајући пред собом бледо измучено лице. Ћутке, покретом руке, она позва двојицу људи да уђу у колибу.

Док је износила хлеб и сир на сто, девојка је грозничаво размишљала како да помогне принцу и спасе га потере. Знала је да ће то бити тешко јер су чете војника детаљно претраживале сваки кутак острва. Исто тако знала је да сама неће моћи ништа да учини. **Зато је одлучила да се обрати свом очуху Хјуу Мекдоналду који је командовао краљевским трупама на острву, али је свим срцем био одан Чарлсу.**

Чим су бегунци завршили с јелом, Флора их је добро познатом стазом повела преко ливада.

Зора је тек почела да руди кад су три уморна путника најзад стигла до замка Хјуа Мекдоналда. Као што је девојка и очекивала, њен очух је пристао да помогне принцу.

Још исте вечери око шест дугачак чамац са једним једром, отиснуо се са обале Уиста. **У њему су осим осморице веслача биле и Флора и њена пратиља Бети Брук, бар тако је писало у пасошу којим је Хју Мекдоналд снабдео своју пасторку. Међутим, да је неко осветлио Флорине пратиље и боље их погледао, без сумње би препознао одбеглог принца Чарлса.**

Побегао из домовине

Пуна три часа чамац је мирно пловио кад је изненада почео да дува јак ветар подижући велике таласе. Из тешких, олујних облака што су се претећи гомилали небом, просула се киша.

Напрежући сву своју снагу, осморица људи су се борила да чамац одрже на површини. Потпуно промрзли, мокри и исцрпљени пред зору су стигли на острво Скај.

Пошто су пристали у скровитојували, неколико стотина метара од куће сер Александра Мекдоналда Флора је, из предострожности, пошла сама свом рођаку и — затекла групу војника који су трагали за принцем!

Обавестивши рођака да се Чарлс налази уували недалеко од куће, Флора се придружила поручнику Меклеоду, команданту малог одреда, који је седео за столом. И док је она љубазно ћаскала с њим, један од најповерљивијих слугу сер Александра журио је каували да би Чарлса склонио у Кингсбург. Ту, у кући Александровог брата, принц је први пут после неколико недеља непрекидног бекства могао да легне у прави кревет и добро се испава. Два дана касније успео је да се пребаци на шкотско тло а одатле у Француску.

Принц Чарлс се никад није вратио у домовину. У својој 68. години умро је у земљи која му је пружила уточиште, у Француској.

Флора Мекдоналд била је ухапшена и осуђена на годину дана тамнице због тога што је учествовала у организацији Чарлсовог бекства. Никада више није видела човека због кога је била затворена у Таурер и коме је спасла живот. Али, он је није заборавио. На дан њеног венчања послао јој је 1500 фунти пожелевши јој дуг и срећан живот.

О. В.

НАША СРЕДЊЕВЕКОВНА ПОВЕСТ

ЧЕТИРИ КЋЕРИ — ЧЕТИРИ САВЕЗА

Суочен са чињеницом српског пораза на Марици 1371. године и непосредне опасности од Турака, српски кнез Лазар Хребељановић је на све начине покушавао да се окружи пријатељима спремним да се заједнички одупру најезди османлија. Један од начина био је и успостављање корисних родбинских веза. Удајом своје четири кћери за Вука Бранковића, Ђурђа Страцимировића Балшића, бугарског цара Шишмана и мађарског бана у Мачви Николу Гару, учинио је још један потез на окупљању великаша пред растућом опасношћу.

ИЗ

Медвед је искрсао изненада. Замумлао је, искезио се двојици уљеза и претеће испружио канџе.

Дан Малрој нашао се пред самом звери. Само што се бацио у страну, Џо Квинси подигао је своју сачмару и без нишањења испалио три хица. Медвед је пао на бок; предње шапе биле су му смрскане а груди обливене крвљу.

Квинси се окренуо да нешто каже своме другу, али су му речи застале у грлу. Дан Малрој непокретно је лежао на леђима. И његове груди биле су крвавe.

Сав у сузама Квинси је стао да проклиње медведа. Дрхтавим рукама раскопчао је Данову кошуљу да погледа огреботине. Али, оно што је видео следило га је: груди су биле пуне сачме!

Квинси је покрио уста шаком и пригушено крикнуо. Убио је најбољег пријатеља! Глава је почела да му се мути од те неподношљиве помисли. Онда, као да се нешто у њему преломило, потрчао је главом без обзира.

САВРШЕНО МЕСТО

Џо Квинси и Дан Малрој били су пословни партнери. Заједно су уштедели новац и отворили у Сан Франциску малу продавницу машинског алата. Постепено су разгранавали посао и најзад стекли добар број сталних муштерија. Радња је пословала већ неколико година када су се усудили да помисле на одмор. После дугог двоумљења изабрали су област Селвеј Битерут, у централном Ајдаху. Крајем септембра изнајмили су опрему за логоровање и кренули на пут.

Стигавши у Битерут, једног јутра напустили су логор и кренули да истражују. Баш тада на обронцима планине набасали су на медведа, Квинси је пуцао и омашком убио пријатеља. Или — бар је тако мислио.

Малрој је био жив. Бацивши се у страну пред медведом измакао је највећем броју зрна. Освестио се тек у подне страховито жедан и са неподношљивим болом у грудима. Повикао је у помоћ, али одзива није било. Тек постепено је схватио да је сам.

Десно од себе угледао је сачмару. Требало му је читавих петнаест минута да помери десну руку и дохвати је. Потом се ослонио на њу и издигао у седећи положај.

Сада је могао да види око себе. Од Џоа и медведа ни је било ни трага. Лева страна груди и лева мишића су му пуни сачме и ли-

ДАО МЕ ПРИЈАТЕЉ!

Осакаћена звер поново је шушнула у грмљу. Малрој се горко насмејао — и сам полумртав, имао је да се стара и о медведу!

чили су на комад сировог меса.

Одједном се упитао ко му је раскопчао кошуљу. Џо Квинси?

Па, где је онда он? Свакако је отишао по помоћ, помислио је Дан. Свеједно, у међувремену је требало да се довије сам. Сатима је пешачио до потока на ивици долине. Није га чак ни опазио све док у изненадној несвестици није пљуснуо у њега.

Само што се Дан бацио у страну, Квинси је нагонски подигао пушку и испалио три хица.

Свежа вода га је повратила. Очистила му је ране, спрала згрушану крв и хладноћом зауставила крварење.

Цвокоћући изашао је на обалу и видео да је Квинси оставио сву његову опрему. Сео је крај џака за спавање и свукао мокру, ледену одећу. Превио је поткошуљом рањену мишицу а онда се увукао у џак. Сад му је било јасно — Џо је покушао да га убије и побегао је!

ДАН СМИШЉА ОСВЕТУ

Следећег јутра пробудио се укочен од хладноће и малаксао од губитка крви. У опреми коју је Квинси оставио пронашао је штап за пецање. Узео га је и, поштапајући се пушком, пришао обали потока. Ножем је ишчепркао из земље једног црва, намакао га и хитнуо удицу. Само што је мамац потонуо вода се ускомешала, а нит затегла. Дан је извукао велику пастрмку дугиних боја. За само двадесетак минута упецао их је још шест.

Остао је овде због обилног растиња. Као све новајлије, понео је у дивљину сву могућу опрему, па чак и шибице отпорне на влагу. Нагомилао је грање, потпалио ватру и ставио распорену рибу да се пече.

Управо је честитао себи на сналажљивости кад је зачуо мумлање. С друге стране потока стајао је медвед кога је сматрао мртвим. Дан се укочио од страха: сетио се да је магацин његове сачмаре зачепљен блатом! Ако окине, пушка ће се разлетети у комаде и унаказити га! У немоћном бесу Дан је зграбио једну рибу и хитнуо је на медведа.

Звер се изненађено усправила и ухватила је у ваздуху. Велике чељусти шкљоцнуле су двапут и залогај је нестао. Дан је, једну за другом, бацио још две рибе. И њих је медвед прогутао за трен ока. Изгледало је да је мало утолио глад јер се потом вратио на даљу обалу и одгегао у шумарак да спава.

Риба је била изврсна и Дан је у сласт појео остатак. Потом је ножем очистио пушку од блата; сада је имао бар нешто изгледа ако га медвед нападне.

Седећи у џаку за спавање задовољно је размишљао о томе како ће се упркос свему вероватно извући — и тачно сазнати зашто га је Џо Квинси оставио на цедилу. Мора да је свих ових година ковао план да се домогне осигурања! Дан је већ смишљао освету.

Вероватно је спавао јер већ неко време није био свестан околине када је зачуо шуштање грмља и шкрипу шљунка на обали. Медвед је, као и он неколико сати раније, силазио у воду да испере ране. Дан се поново насмејао: изгубио је пословног партнера а стекао необичног пријатеља.

Помисао на освету ободрила га је и он је кренуо даље...

ТРАГ МЕДВЕЂЕ ШАПЕ

Возећи натраг, јер он није ни проверио да ли је Дан мртав, Џо Квинси зауставио је аутомобил у долини. С пушком у руци пришао је потоку и спазио рибље кости и згариште од пруња. Дан је жив!

Устрчао је уз падину до места несреће — ни трага од Дана и медведа. Спустио се опет у долину и на месту где су се улогорили видео да нема Данове опреме. Значи, кренуо је да тражи помоћ.

Све до мрака јурио је као без душе по околним обронцима, а онда се вратио у аутомобил да размисли.

Дан је био сигуран да неће доживети јутро. Сав је горео од температуре, а гнојне ране шириле су задах.

Када се сутрадан пробудио, медвед је без трунке страха седео крај њега и лизао ране. Дан је покушао да устане, али га ноге ни уз ослонац нису држале. Пошао је полако на све четири, а медвед за њим...

Џо је ударио старом скаутском пречицом и избио на врх дугачке падине. У њеном подножју угледао је човека који је пузао.

— Доврага! — прогунђао је видевши медведа који се погурио иза човека у нападачком ставу.

Клекао је на једно колено, нанишанио кроз дурбин своје пушке и трипут за редом повукао обарач. Звер је пала на бок а затим се изврнула на леђа.

Дан Малрој окренуо се и привукао медведу.

— Шта ти је? — упитао је тапшући дебелу главу окрвављену хицем. — Држао си се боље од мене. Хајде, устај!

Медвед се није мицао.

Џо је пребацио Дана у болницу у Елк Ситију. Када се мало опоравио, посетио га је и све му потанко испричао, замоливши га за опроштај.

— Не знам шта ме је одржало у животу — рекао је доброћудно Дан. — Желља да ти се осветим или одговорност према медведу!

Б. Д.

НЕОБИЧНИ РЕКОРДИ

— У СЕДЕЊУ НА СТУБУ рекорд је поставио тридесет четворогодишњи Вилијам Л. Хауард који је на стубу високом 15,25 метара у Портланду, држава Орегон, провео 196 дана. Овај рекорд се, међутим, не може упоредити са примером сиријског свештеника који је у 5. веку п. н. е. на каменом стубу високом такође 15,25 код Алепа (Сирија) провео 30 година!

— У ХОДАЊУ ПО ЖИЦИ рекорд је поставио 1956. Рихард Шнајдер из Минхена који се на њој одржао 113 сати. Женски рекорд, са 34 сати и 15 минута, поставила је седамнаестогодишња Франсин Пари 1957. у Тулузи, Француска.

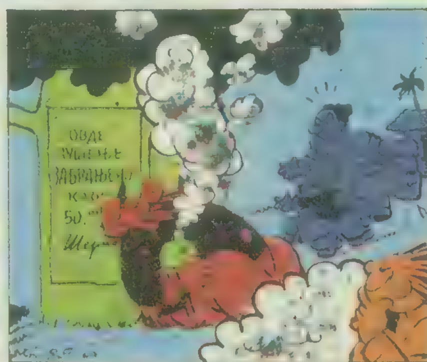

Приправник Пеца

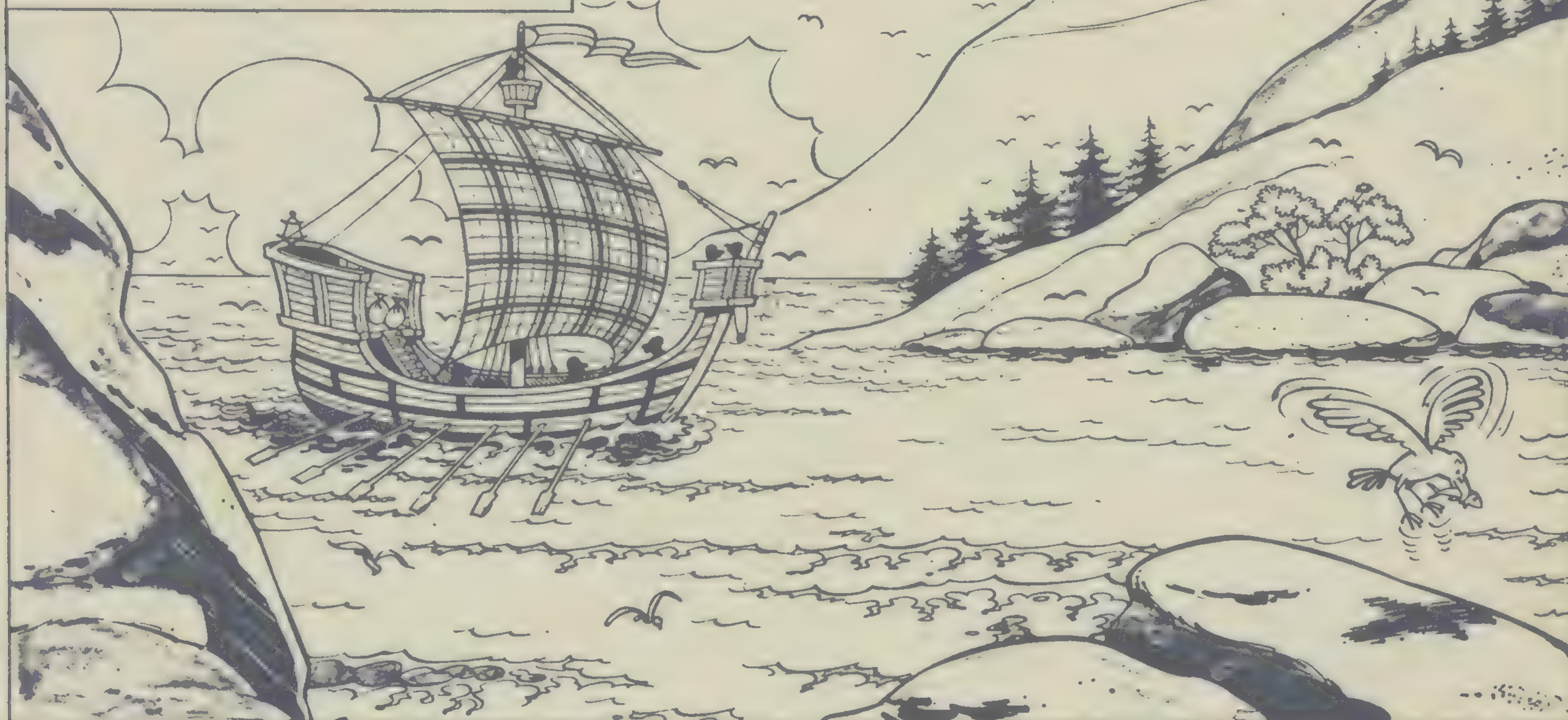

ГУРАНСОН међу ШКОТИМА

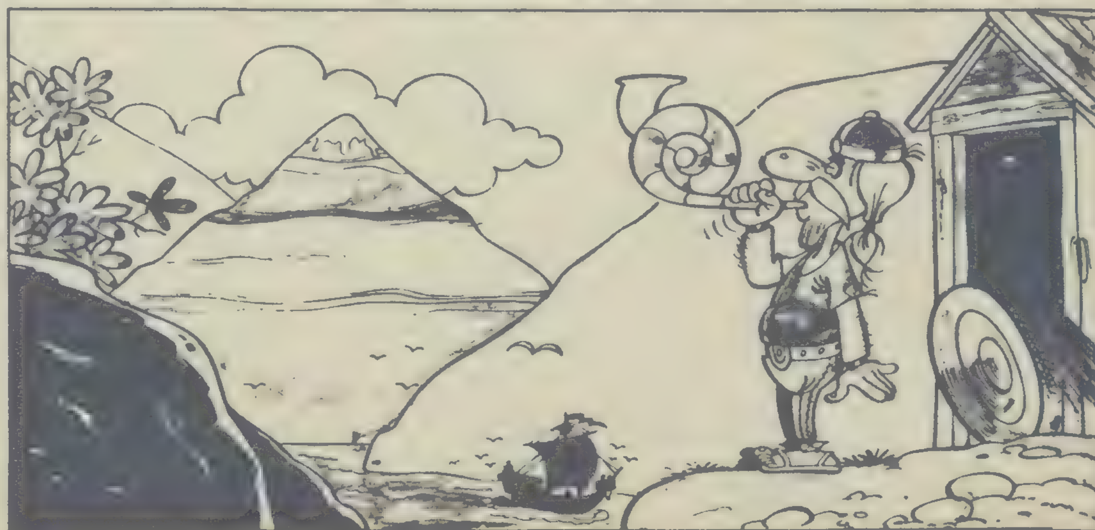
ЈЕДВА ДОДИРУЈУЋИ ВОДУ
ДА СЕ ВЕСЛА НЕБИ
СУВИШЕ ТРОШИЛА,
ЈЕДАН ШКОТСКИ
БРОД УПЛОВИО
ЈЕ У ФЈОРД У
КОМЕ ЈЕПРЕСТОНИЦА
КРАЉА ХАРАЛДА...

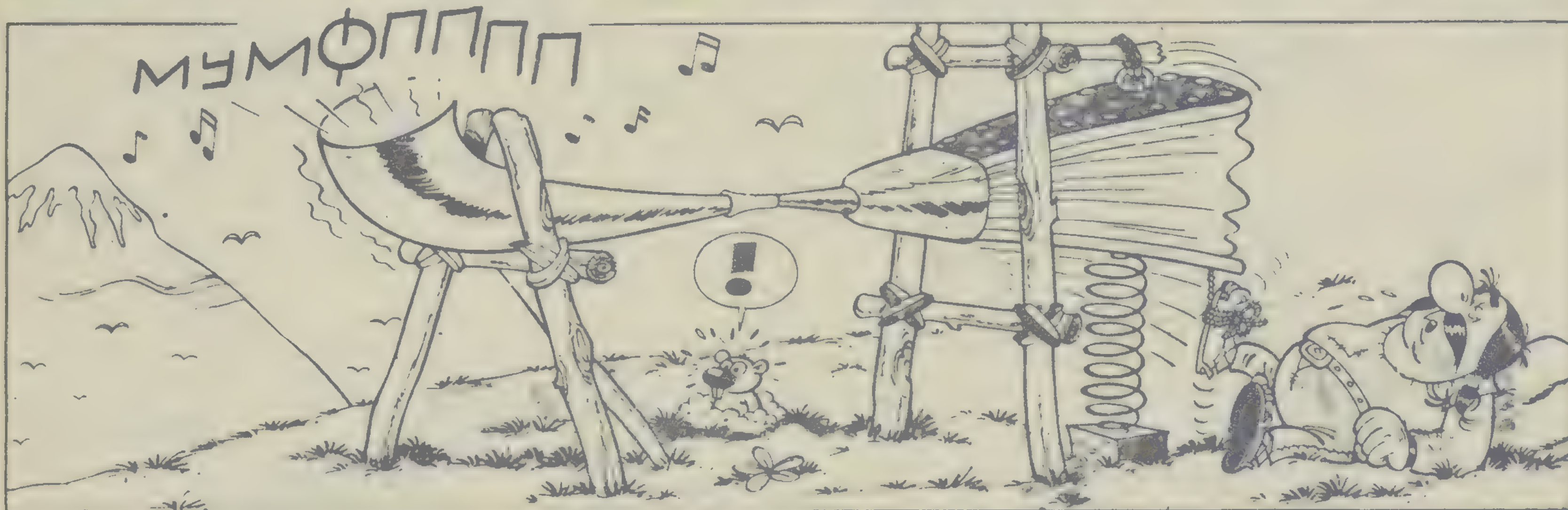
БУДНИ СТРАЖАРИ
СИГНАЛИЗИРАЛИ
СУ ЊЕГОВ
ДОЛАЗАК...

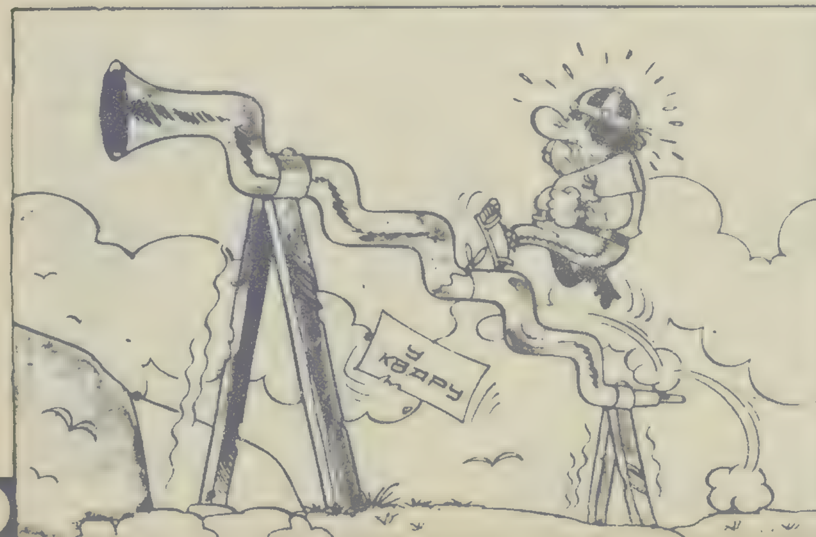

БРРЛЛЛЛЛ...

ПАНК

МУМФППППП
!

ПФФФ
У КВАРУ

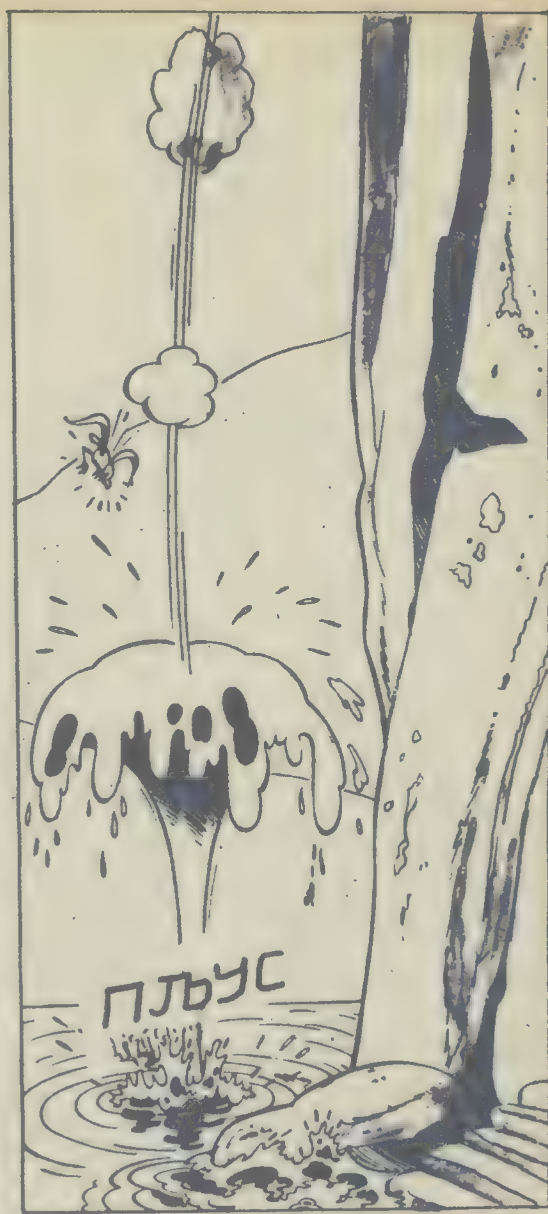

!!

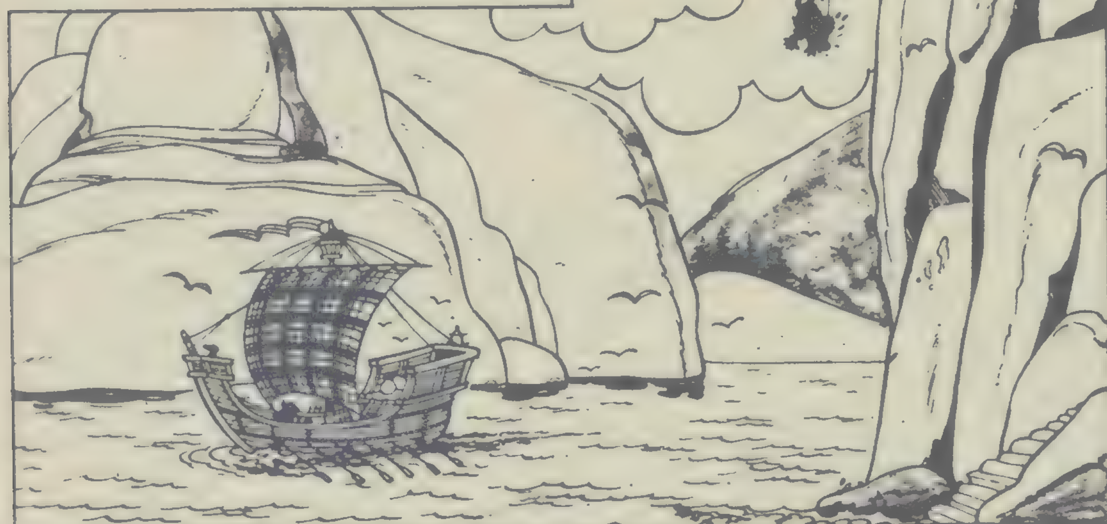
?

У КВАРУ

MØØØ

ПЉУС

НИЈЕ ТА ТРУБА НИ ЛОША... САМО ДА 'ОЋЕ ДА СВИРА!

ЗВУК ТРУБА ПРЕКИНУО ЈЕ ЛАКИ ДОРУЧАК СЛАВНОГ КРАЉА ХАРАЛДА ЛЕПОКОСОГ...
?

ИМАМО ГОСТЕ, КРАЉУ ХАРАЛДЕ!
ОДИНА МИ... ШТА ТРАЖИ ОВДЕ ТАЈ ШКОТСКИ БРОД!

НАМЕРЕ ИМ НИСУ НЕПРИЈАТЕЉСКЕ, О КРАЉУ, ЈЕР СУ ИСТАКЛИ ЗАСТАВУ МИРА! БИЛО БИ ДОБРО ДА ИХ САЧЕКАМО!
У ПРАВУ СИ, ВЕРНИ МОЈ ВЕРНИСОНЕ!

МАК РАВИШЕ! ЗА ВРЕМЕ ПЛОВИДБЕ ДВА ПУТА СИ СЕО! ОДБИЋУ ТИ ЗАТО ДВА ПЕНИЈА ОД ЈЕДНОГ ШИЛИНГА... КОЛ'КО ТИ ИЗНОСИ ГОДИШЊА ПЛАТА!

АЛИ, КАПЕТАНЕ; БИЛА ЈЕ БУРА... ИЗГУБИО САМ РАВНОТЕЖУ!
ТО МЕ СЕ НЕ ТИЧЕ!

ЈЕДАН ШКОТЛАНЂАНИН МОРА ДА ВЕСЛА СТОЈЕЋИ... ДА НЕ ТРОШИ БРОДСКУ КЛУПУ! ЈАСНО?

КАПЕТАНЕ, СРЕЋНО СМО ПРИСТАЛИ!
ХВАЛА!

КРАЉУ ХАРАЛДЕ, ПОЗДРАВЉЕН. СТОП. МОЈЕ ИМЕ; РОБ ДЕВЕТИ. СТОП. ПОСЛАО КРАЉ МАК ОКОТ. СТОП. ВАЖНА ПОРУКА. СТОП.
?

КАКАВ МУ ЈЕ ТО ЈЕ-ЗИК ?
ШКОТИ... ШТЕДЕ РЕЧИ... ДА НЕ ПОТРОШЕ МНОГО ПЉУ-ВАЧ-КЕ !

БУДИ ДОБРОДОШАО МЕЂУ ВИКИНГЕ И ДАЈ МИ РУКУ !

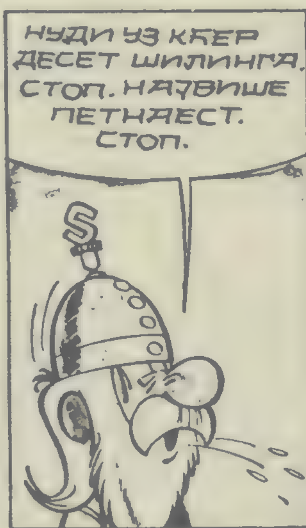

'АЈДЕ ... ДАЈ МИ РУКУ !

ШКОТЛАНЂАНИН НИКАД НИШТА НЕ ДАЈЕ, О КРАЉУ! АЛИ, ЊЕГОВУ РУКУ МОЖЕШ КУПИТИ ЗА ШИЛИНГ! ТОЛИ-КО ЋЕ И ОН ТЕБИ ПЛАТИТИ ЗА ТВОЈУ!
ПА ТО ЈЕ ГЛУ-ПО!

ТАКАВ ИМ ЈЕ ОБИЧАЈ!
ХАУ ДУ ЈУ ДУ?
ХАУ ДУ ЈУ ДУ?

А САД ГОВО-РИ! СЛУШАМ ТЕ!

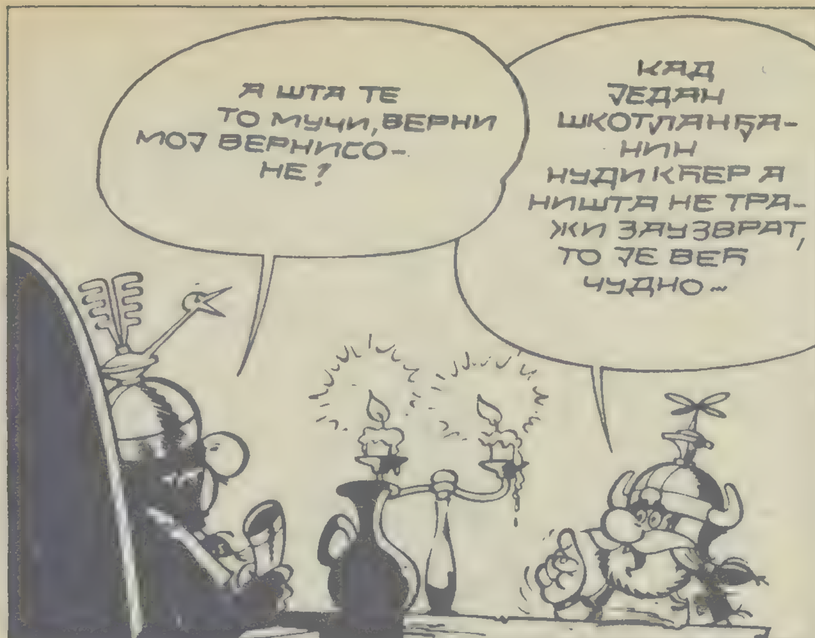

МОЈ КРАЉ ИМА КЋЕР. СТОП! ЖЕЛИ ДА СЕ ЊОМЕ ОЖЕНИШ! СТОП. И САВЕЗ ИЗМЕЂУ НАШИХ НАРОДА. СТОП.

НУДИ УЗ КЋЕР ДЕСЕТ ШИЛИНГА. СТОП. НАЈВИШЕ ПЕТНАЕСТ. СТОП.

ХММ! О ОВОМ ПРЕД-ЛОГУ ВРЕДИ РАЗ-МИСЛИТИ!

МОРАМ ДА ПОРАЗГОВАРАМ О ТОМЕ СА СВОЈИМ САВЕТНИЦИ-МА! ЗА ТО ВРЕМЕ УЖИВАЋЕШ НАШЕ ГОСТОПРИМСТВО... ТИ И СВИ ТВОЈИ!

ШТА МИСЛИШ О ТОМ САВЕЗУ, ВЕРНИСОНЕ? ДОБРА СТВАР, А?
ОНО... БИЛО БИ ДОБРО ДА УЧИНИМО КРАЈ КАВГАМА И РАТОВИ-МА... АЛ' НЕШТО МЕ ИПАК МУЧИ!

А ШТА ТЕ ТО МУЧИ, ВЕРНИ МОЈ ВЕРНИСОНЕ?
КАД ЈЕДАН ШКОТЛАНЂАНИН НУДИ КЋЕР А НИШТА НЕ ТРАЖИ ЗАУЗВРАТ, ТО ЈЕ ВЕЋ ЧУДНО...

...А КАД ЈОШ УЗ ЊУ ДАЈЕ МИРАЗ ОД ЧИТАВИХ ПЕТНАЕСТ ШИЛИНГА, ТО ЈЕ ВЕЋ НЕВЕРОВАТНО! ТАЈ КРАЉ ЈЕ ПОЗНАТА ЦИЦИЈА!
ЗНАЧИ, СУМЊАШ ДА СЕ ИЗА ТОГА НЕШТО КРИЈЕ?

СУМЊАМ, ИСКРЕНО ДА' ПРИЗНАМ! АЛ' МОЖДА СЕ И ЈА ВАРАМ!

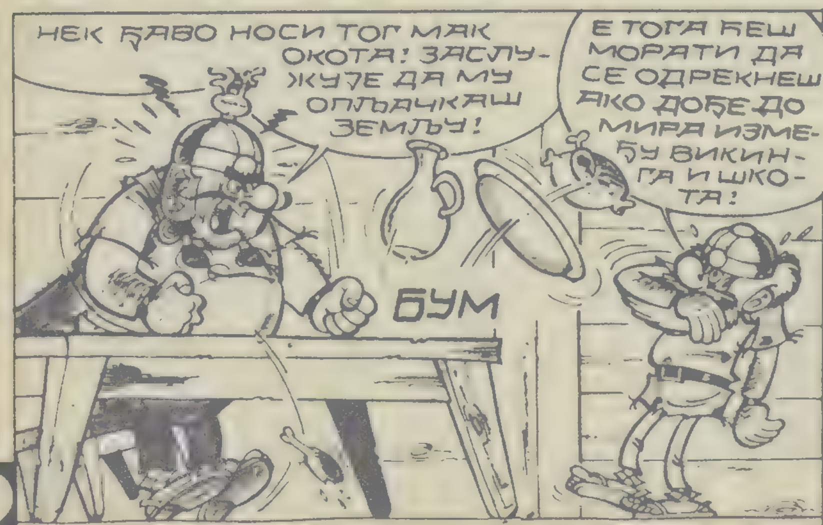

ОНДА ТРЕБА СВЕ ПРОВЕРИТИ НА ЛИЦУ МЕСТА! ОТПУТОВАЋЕШ С КРАЉЕВИМ ИЗАСЛАНИКОМ У ШКОТСКУ!

ОСЛАЊАМ СЕ НА ТВОЈУ ПАМЕТ, ВЕРНИСОНЕ! ТИ ОДЛУЧИ БИ Л' ТАЈ БРАК БИО КОРИСТАН!

ВЕРНИСОН ПУТУЈЕ У ШКОТСКУ, О ГОСПОДАРУ...

...ДА ПРЕГОВАРА О БРАКУ ИЗМЕЂУ КРАЉА ХАРДАЛА И МАК ОКОТОВЕ КЋЕРИ!

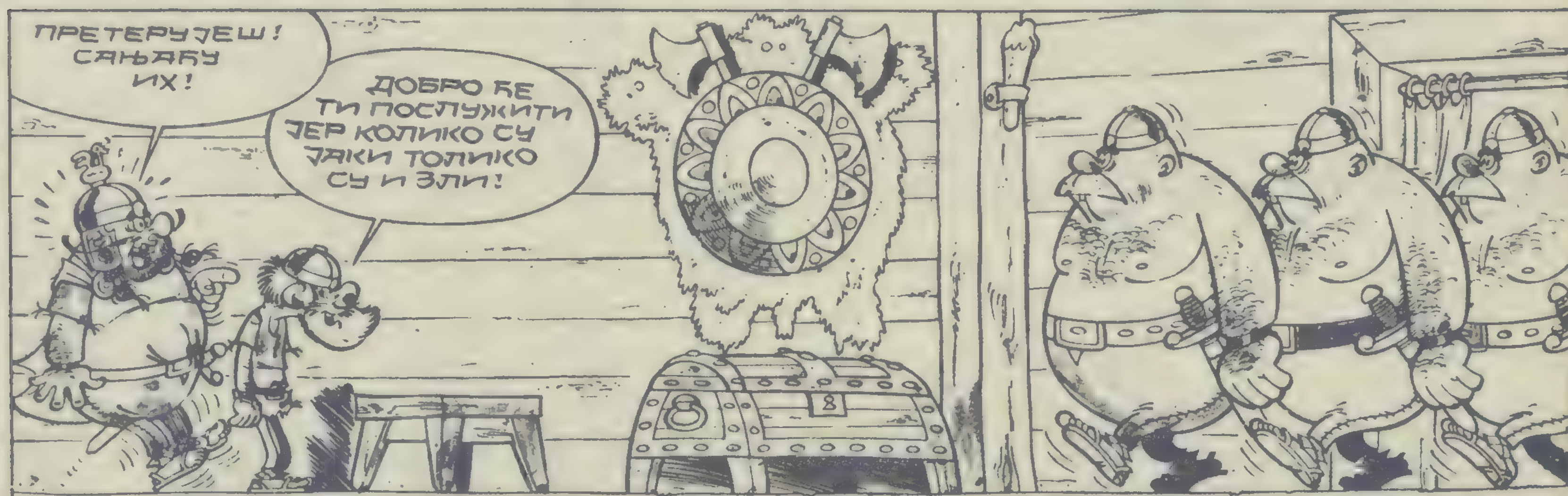

НЕК ЂАВО НОСИ ТОГ МАК ОКОТА! ЗАСЛУЖУЈЕ ДА МУ ОПЉАЧКАШ ЗЕМЉУ!
Е ТОГА ЋЕШ МОРАТИ ДА СЕ ОДРЕКНЕШ АКО ДОЂЕ ДО МИРА ИЗМЕЂУ ВИКИНГА И ШКОТА!
БУМ

ПА ЈА ВЕЋ ДВАДЕСЕТ ГОДИНА СВАКЕ ПРВЕ СРЕДЕ У МЕСЕЦУ ПЉАЧКАМ КРАЉЕВИНУ ШКОТСКУ! ЗАР ДА У ОВИМ ГОДИНАМА МЕЊАМ НАВИКЕ?
ПОСТОЈИ САМО ЈЕДАН НАЧИН ДА ТО ИЗБЕГНЕШ, О ХРАБРИ ГУРАНСОНЕ!

А КОЈИ ТО, МУДРИ МОЈ ПОЛТРОН-СОНЕ ?
СПРЕЧИТИ ВЕРНИСОНА ДА СТИГНЕ ДО ШКОТА!

А КАКО ПОСТИЋИ ТАЈ ТЕШКИ ЦИЉ!
ОДМАХ ЋЕШ САЗНАТИ, ГОСПОДА-РУ!

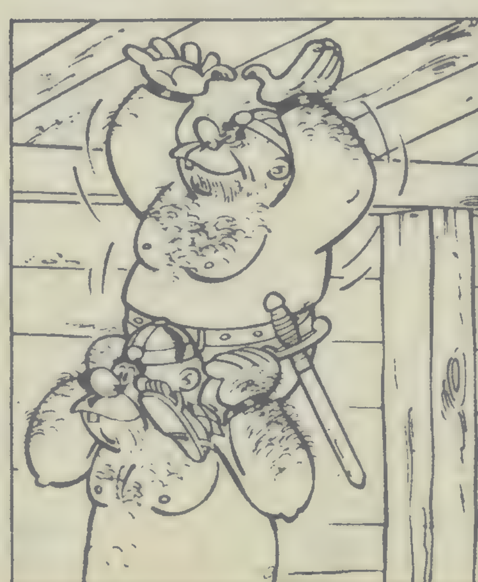

УЂИТЕ... СВИ УЂИТЕ!

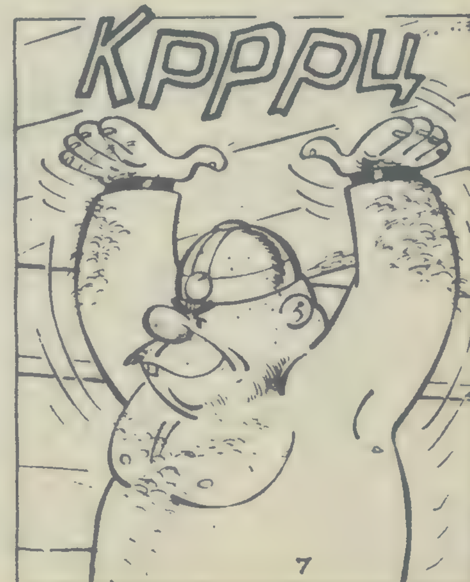

ПРЕТЕРУЈЕШ! САЊАЋУ ИХ!
ДОБРО ЋЕ ТИ ПОСЛУЖИТИ ЈЕР КОЛИКО СУ ЈАКИ ТОЛИКО СУ И ЗЛИ!

ОДИНА МИ... АЛА СУ РУЖНИ!
ЗОВУ СЕ БРАЋА СНАГАНСОНИ! НИ-КО ИМ СЕ ОДУПРЕ-ТИ НЕ МОЖЕ!

ПОКАЖИТЕ СВОЈУ СНАГУ ПЛЕМЕНИТОМ ГУРАНСОНУ!

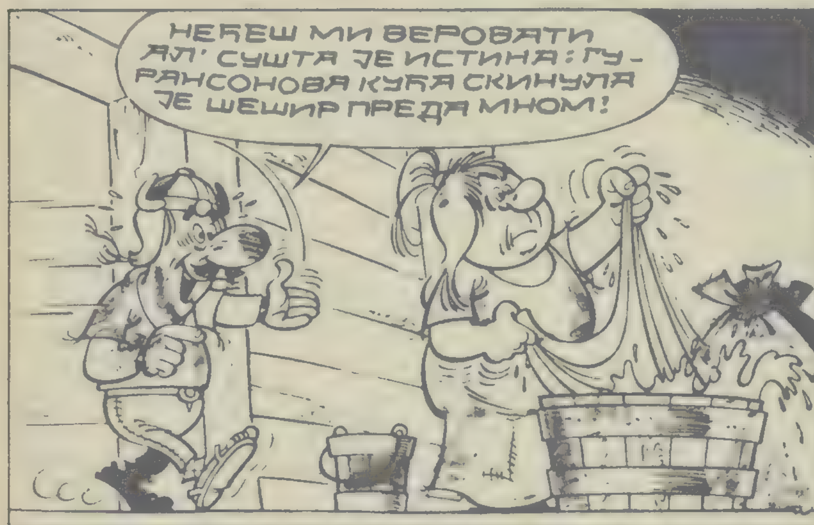

КРРРЦ

ХЕЈ! ОСТАЋУ И БЕЗ КРОВА И БЕЗ КУЋЕ!
САД ВИДИШ КОЛ'КО СУ ЈАКИ!
ДОБАР ДАН! КАКО СТЕ?

А? ЈЕ Л' ТО МЕНИ КУЋА СКИДЕ КАПУ?

?

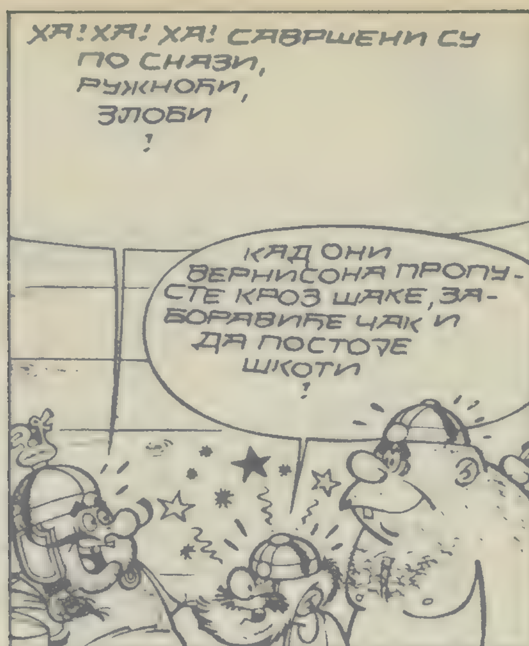

НЕЋЕШ МИ ВЕРОВАТИ АЛ' СУШТА ЈЕ ИСТИНА: ГУРАНСОНОВА КУЋА СКИНУЛА ЈЕ ШЕШИР ПРЕДА МНОМ!

ПИЈАНДУРО! НИЈЕ ТИ ВИШЕ ДОСТА ШТО ПИЈЕШ УВЕЧЕ... САД ЛОЧЕШ И ПО ДАНУ'

А САД ПОКАЖИТЕ СВОЈУ ЗЛОЋУ!

ПАФ
ПАФ
ПАФ
ПАФ

ЈЕСТЕ Л' ВИ ЛУДИ? ЈА НИСАМ МИСЛИО...

ХА! ХА! ХА! САВРШЕНИ СУ ПО СНАЗИ, РУЖНОЋИ, ЗЛОБИ !
КАД ОНИ ВЕРНИСОНА ПРОПУСТЕ КРОЗ ШАКЕ, ЗАБОРАВИЋЕ ЧАК И ДА ПОСТОЈЕ ШКОТИ !

ТВОЈА ЛУКАВОСТ МЕ ОДУШЕВЉАВА, ПОЛТРОН-СОНЕ!
НЕ ПРЕТЕРУЈ-МО!
ПАФ

НЕ СЛУТЕЋИ ШТА МУ СЕ СПРЕМА, ВЕРНИСОН СЕ ПАКУЈЕ...
ПОМ ПОМ ПОМ

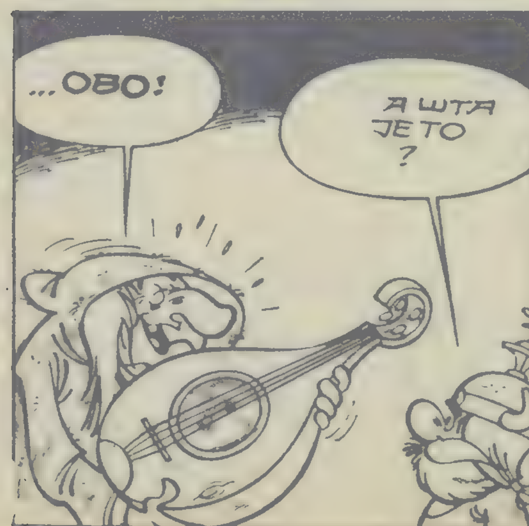

СЛО-БОДНО !
ЧУК ЧУК

БУДИ ПОЗ-ДРАВЉЕН, БУ-ДУЋИ ВЕЛИКИ ПУТНИК!
ХИВАТИХИВАТИЈА! КОЈИ ВЕТАР ТЕБЕ ДОНЕСЕ, ДОБРА ЧАРОБНИЦЕ?

У ПЛАМЕНУ ПОНОЋНОГ ОГЊА СВОГ ПРОЧИТАХ ДА ТЕ КРАЉ ШАЉЕ У ЗЕМЉУ ШКОТСКУ ПО ВАЖНОМ ПОСЛУ! ТАЧНО!
САС-ВИМ!

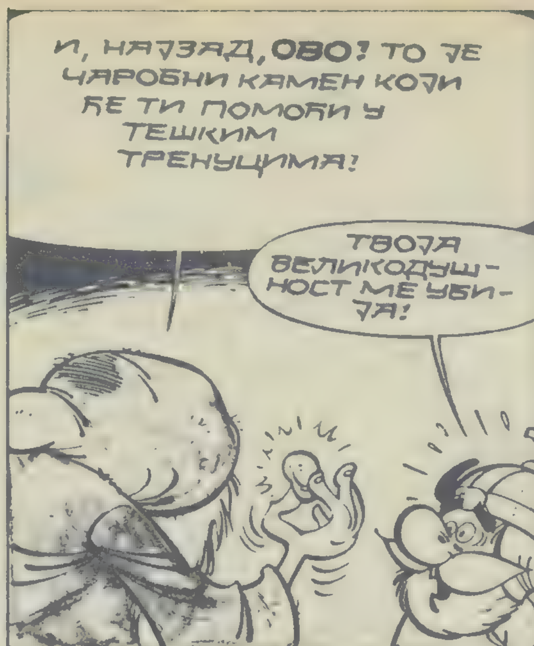

УВЕК САМ БИЛА СЛАБА ПРЕМА ТЕБИ!
А ЈА ТВОЈ ДРАГИ ЛИК И У СНОВИ-МА ВИДИМ !

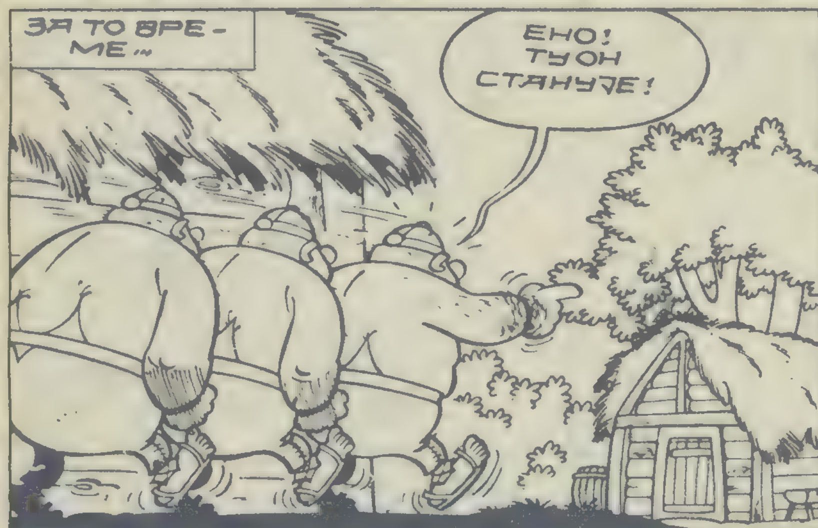
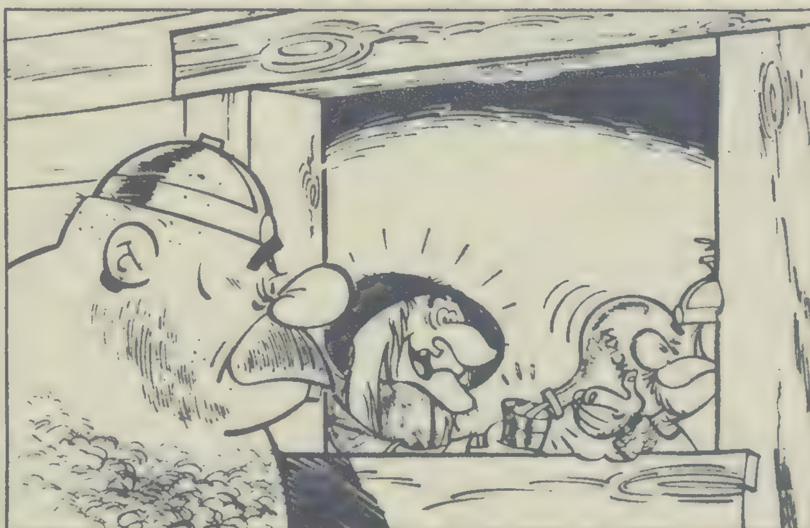

ЗАТО САМ СЕ ВИ-НУЛА НА СВОЈУ МЕТЛУ И ДОНЕ-ЛА ТИ...
?

...ОВО!
А ШТА ЈЕ ТО ?

ИНСТРУМЕНТ НАЧИЊЕН РУКОМ ЈЕДНОГ КЕЛТСКОГ ЧАРОБЊАКА! ЧАРОБАН ЈЕ И МОЖЕ ТИ МНОГО ПОМОЋИ!
ТВОЈА ДОБРОТА МЕ ДИРА ...

И ОВО?
...ДО СУЗА! А ШТА ЈЕ ТО?

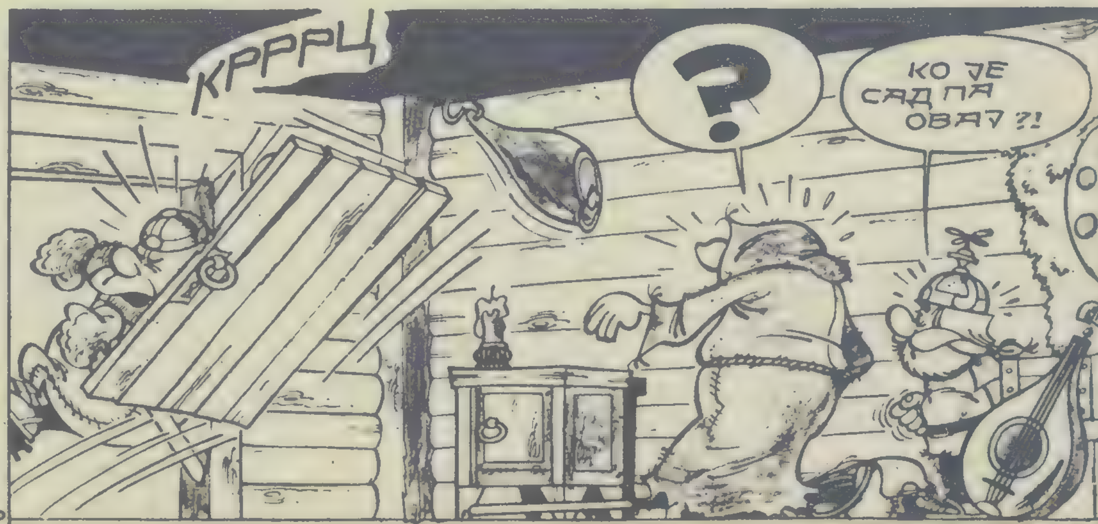

ОВЕ ШАРГАРЕПИЦЕ СУ ОД НЕКЕ ЧУДНЕ МАТЕРИЈЕ А ПОТИЧУ ИЗ ДАЛЕКЕ ЗЕМЉЕ КАТАЈА! ПУЦАЈУ КАД СЕ ЗАПАЛЕ! ЗОВУ ИХ „ПЕТАР-ДЕ"!
ТО ЈЕ СУВИШЕ!

И, НАЈЗАД, ОВО! ТО ЈЕ ЧАРОБНИ КАМЕН КОЈИ ЋЕ ТИ ПОМОЋИ У ТЕШКИМ ТРЕНУЦИМА!
ТВОЈА ВЕЛИКОДУШ-НОСТ МЕ УБИ-ЈА!

КАКО ДА ТИ ЗАХВАЛИМ ?
ПОНУДИ МИ ЧАШИЦУ ПРАВОГ ШКОТСКОГ ВИСКИЈА!

ЗА ТО ВРЕ-МЕ...
ЕНО! ТУ ОН СТАНУЈЕ!

ПССТ! ТИШИНА! ЈА ЋУ ДА ПРО-ВАЛИМ ВРАТА!

АЛИ... ТО ЋЕ СЕ ЧУТИ !
'ОЋЕ... ПА ШТА?

ЗАШТО СИ ОНДА РЕК'О: „ПССТ! ТИШИНА" ?

ПОСТОЈИ ВРЕМЕ ЗА ТИШИНУ, АЛ' ПОСТОЈИ И ЗА БУКУ!
ИМА ОН ПРАВО! ПОТРЕБНА ЈЕ ТИШИ-НА ДА БИ СЕ ЧУ-ЛА БУКА!
ДУМ!

КРРРЦ
?
КО ЈЕ САД ПА ОВАЈ ?!

ВЕРНИСОНЕ, БУБИЦЕ БЕДНА, ЗВОНО СУДБИНЕ ОДЗВОНИЛО ТИ ЈЕ!
ШТО ЏАБЕ ТРОШИШ РЕЧИ? ОН НИЈЕ ВИШЕ ТУ!

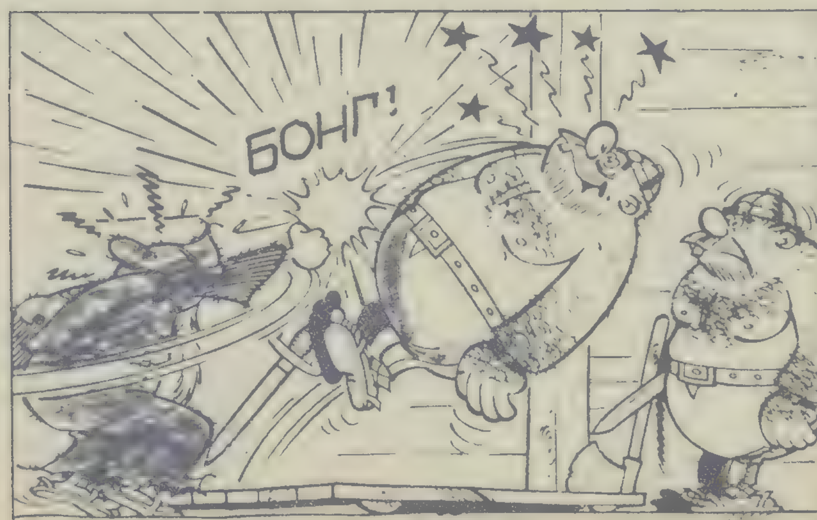
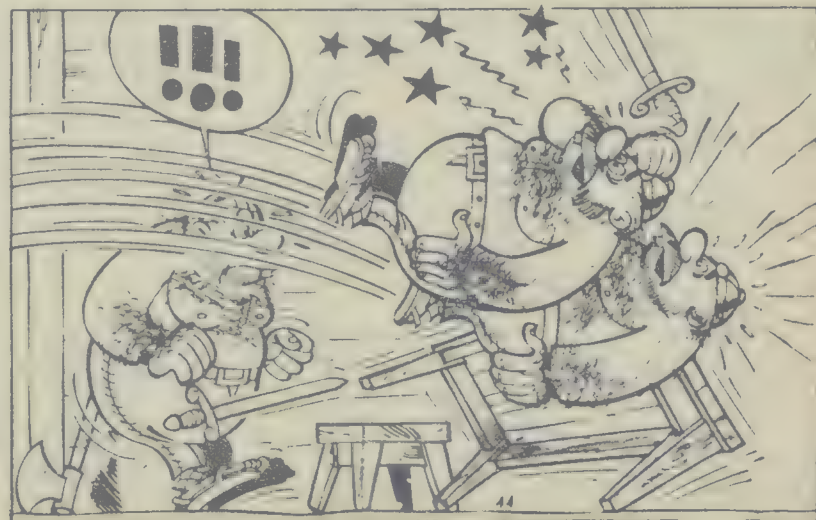
А? АЛ' САД ЈЕ БИО! ЛИЧНО САМ ГА ВИД'О!
УПЛАШИЛА ГА ТВОЈА ТИШИНА... ПА СЕ СПАС'О!

ГОВОРИ, МАТОРА, КУД ЈЕ ОТИШ'О?

ГОСПОДО! НЕЋЕТЕ, ВАЉДА, УЧИНИТИ КАКВО ЗЛО СИРОТОЈ СТАРИЦИ КОЈА СЕ БАШ СПРЕМАЛА ДА ПОПИЈЕ СВОЈ ПРВИ ДАНАШЊИ ВИСЕКИ?

ВИСЕКИ? А?
ЦАП

МОЈ ВИСЕКИ!!
КЛО-КЛО

БОНГ!

!!!

ЗГРОМИЋУ ТЕ ЗБОГ ОВОГ! МИ СМО СТРАШНО ЗЛИ!

НЕ ИГРАЈ СЕ ТОМ СТВАРЧИЦОМ, ДЕРАНЕ!

...ОПАСНО ЈЕ!
ТАП
КРАК

ДА МИ УЗМУ ВИСЕКИ... ЈЕДИНУ УТЕХУ У МОЈИМ СТАРИМ ДАНИМА!

ТО НЕ МОГУ ДА ПОДНЕСЕМ... ИАКО САМ МЕКА СРЦА!

СЛОБОДНО!
ЧУК ЧУК

ЈЕ Л' НИЈЕ СРАМОТА ДА ТЕ ЗАМОЛИМ ЗА ЈОШ МАЛО ВИСЕКИЈА?

ОНИ ДРСКИ ДЕРАНИ ПОПИЛИ СУ ОНО МАЛО ШТО СИ МИ ДАО!

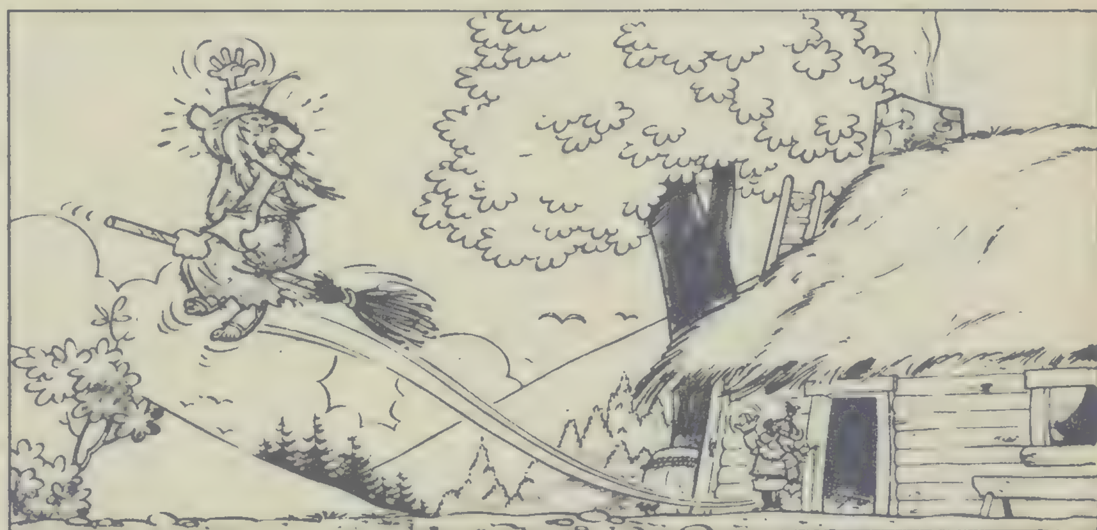
ХРАБРО СИ МЕ БРАНИЛА, ТИ ВАЉАНА И СРЧАНА ГОСПО!
МОЖДА САМ МАЛО ПРЕТЕРАЛА, АЛ' ТАКАВ МЕ ЈЕ БЕС ОБУЗЕО...

НАГАЂАМ ШТА СЕ КРИЈЕ ИЗА ТОГ БЕДНОГ НАПАДА...
КЛО-КЛО

ГУРАНСОН ЖЕЛИ ДА СПРЕЧИ САВЕЗ ИЗМЕЂУ ВИКИНГА И ШКОТА ?
УЈЕДИНИТИ ШКОТСКИ ВИСЕКИ И ВИКИНШКО ПИВО... ТО ЈЕ ПЛЕМЕНИТА МИСИЈА...

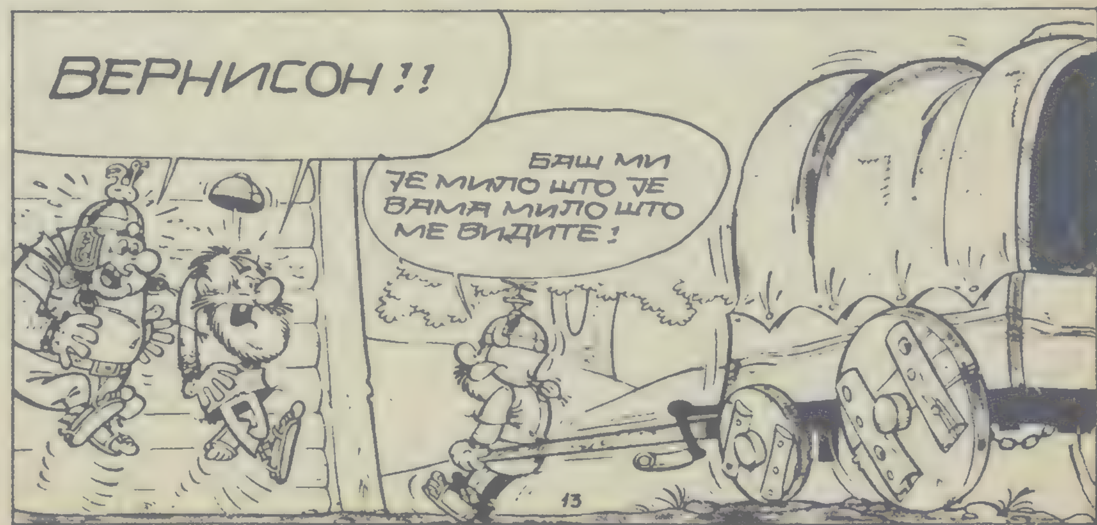
БАШ ЈЕ ПОДЛАЦ ТАЈ ГУРАНСОН! АЛИ, КРАЉ ХАРАЛД МОЖЕ ДА СЕ ОСЛОНИ НА ТЕБЕ, О ПЛЕМЕНИТИ ВИКИНЖЕ!

ЗАХВАЉУЈУЋИ СВОЈОЈ МУДРОСТИ И СПРЕТНОСТИ ТИ ЋЕШ ОСУЈЕТИТИ СВОЈЕ МРАЧНЕ ПЛАНОВЕ !

МАЛО КАСНИЈЕ...
ЈОШ МАЛО ВИСЕКИЈА ?!
ХВАЛА! НИКАД ВИШЕ ОД ЧАШИЦЕ КАД ВОЗИМ !

У ОВОМ ЧАСУ, О ГОСПОДАРУ, ВЕРНИСОН ВИШЕ И НЕ ПОМИШЉА НА ПУТ!

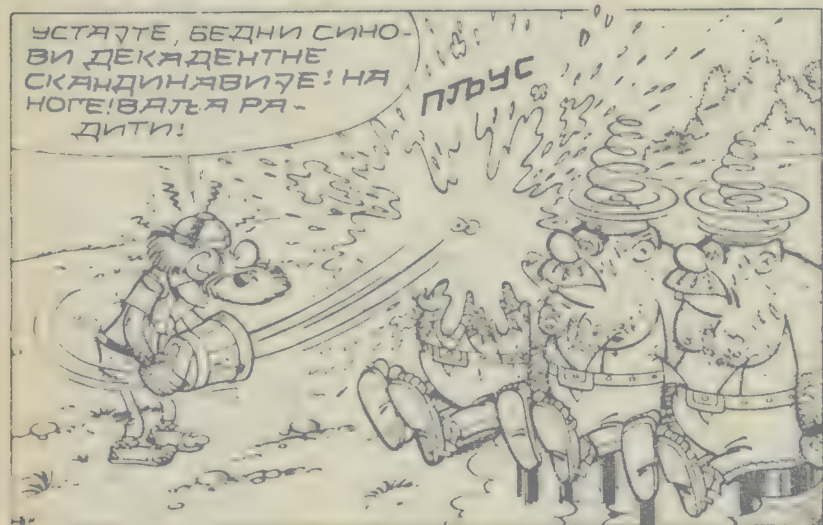
ХА! ХА! МОРА ДА ПРОКЛИЊЕ ДАН КАД СЕ РОДИО !
ТИ СИ ДОВАР СЛУГА, ЛУКАВИ ПОЛТРОНСОНЕ!
ПОЗДРАВ ВАМА, О ВИКИНЗИ!

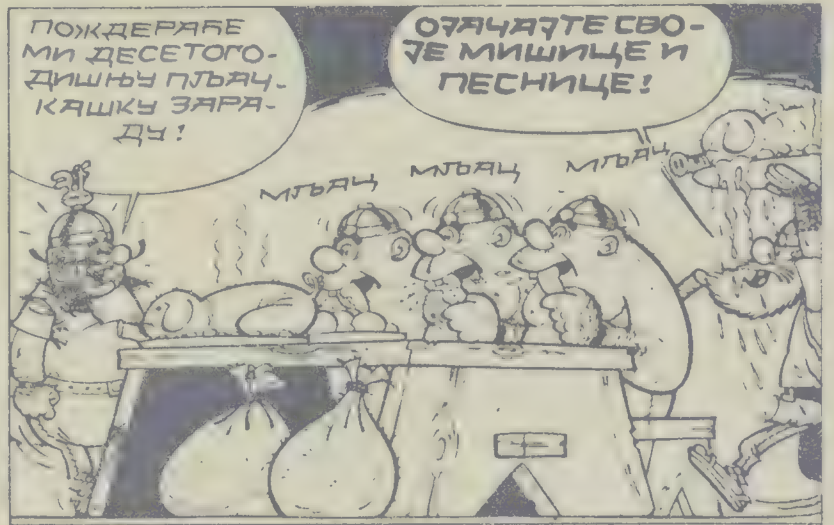
ПОЗДРАВ ТЕБИ, О ВИКИНЖЕ!

ВЕРНИСОН !!
БАШ МИ ЈЕ МИЛО ШТО ЈЕ ВАМА МИЛО ШТО МЕ ВИДИТЕ!
13

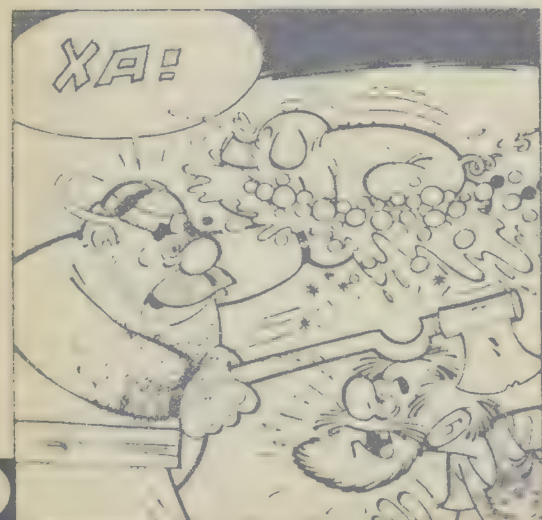

!
!
ВРАЋАМ ВАМ ОВО... МИСЛИМ ДА ЈЕ ВАШЕ!

НЕ, НЕ! НЕ ТРЕБА ДА МИ ЗАХВАЉУЈЕТЕ!

БУУУ! ХУУУ! ЗБОГОМ МОЈИ ПЉАЧКАШКИ ПОХОДИ! НЕЋУ ПРЕЖИВЕТИ ОВО!
ОСВЕСТИЋУ ЈА ЊИХ, О ГОСПОДАРУ! ЈОШ ЋЕШ СЕ ТИ НАПЉАЧКАТИ ПО ЗЕМЉИ ШКОТСКОЈ!

УСТАЈТЕ, БЕДНИ СИНОВИ ДЕКАДЕНТНЕ СКАНДИНАВИЈЕ! НА НОГЕ! ВАЉА РАДИТИ!
ПЉУС

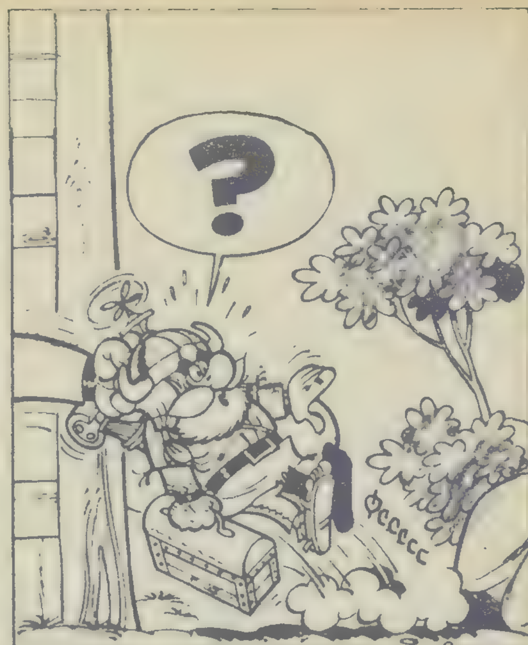

ПОЖДЕРАЋЕ МИ ДЕСЕТОГОДИШЊУ ПЉАЧКАШКУ ЗАРАДУ!
ОЈАЧАЈТЕ СВОЈЕ МИШИЦЕ И ПЕСНИЦЕ!
МЉАЦ
МЉАЦ
МЉАЦ

ХА!

ДОБРО ЈЕ! ОПЕТ САМ У ФОРМИ!
ЈЕСИ Л' ТИ ЛУД ?! ЗАР НА МЕНИ ДА ПРОБАМ?

СУТРАДАН, КАД ЈЕ ЧАС ПОЛАСКА КУЦНУО...
ИДЕМО ДА ИСПРАТИМО ШКОТСКИ БРОД!
ТО ЈЕ ВЕРНИСОН, КРАЉЕВ ЕМИСАР!

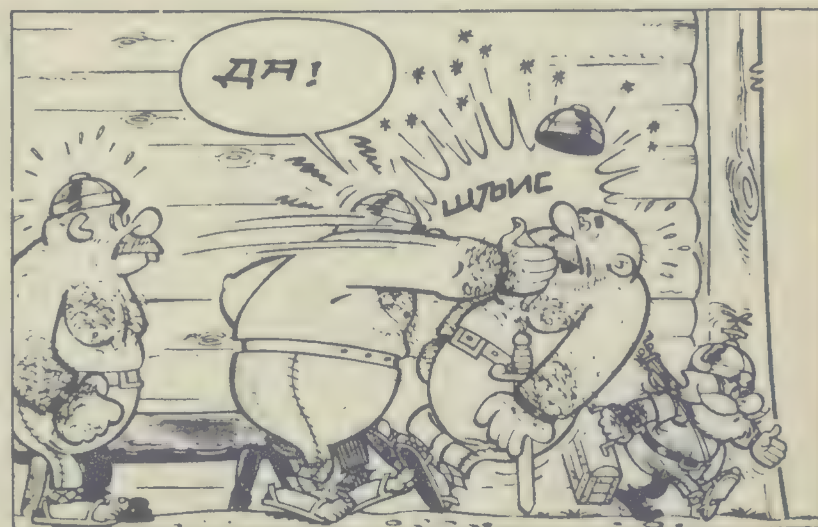

ЕВО ГА!

?

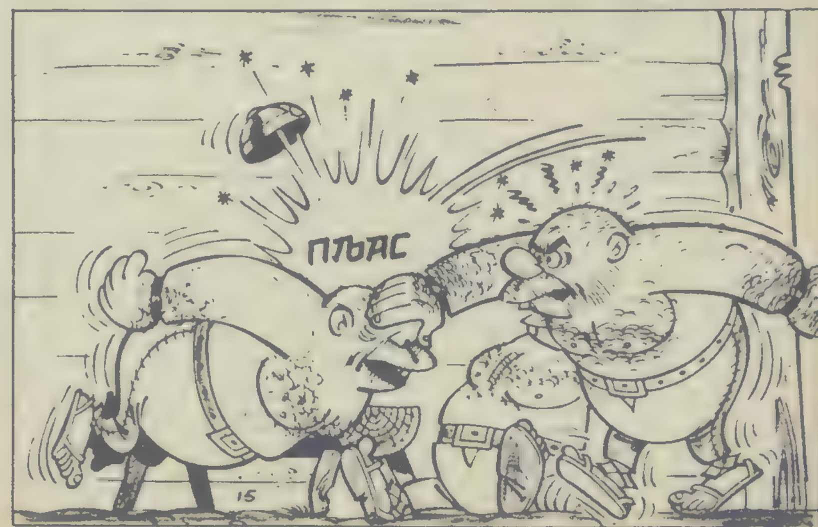

НЕМА ВИШЕ ОНЕ СЛАБОМОЋНЕ БАБЕ ДА ТЕ БРАНИ!
ОВДЕ ЋЕ ОСТАТИ, О ПУТНИЧЕ!
ОВО ТИ ЈЕ ПОСЛЕДЊЕ ПУТОВАЊЕ!

МИ СМО СНАЖНИ И ЗЛИ, О ПУТНИЧЕ!
О, ГОРДИ НАЈАМНИЦИ! НЕКА МЕ НАЈЈАЧИ И НАЈСУРОВИЈИ ПРВИ УДАРИ!

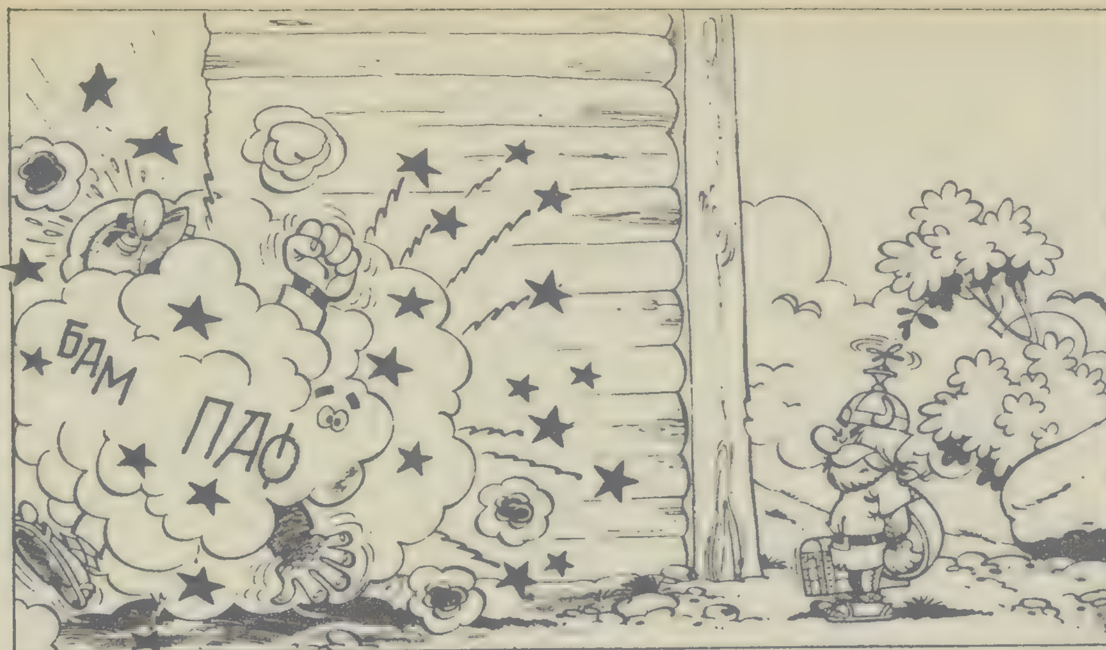

ОНДАК ЋУ ЈА!
ШТА? УСУЂУЈЕШ СЕ ДА КАЖЕШ ДА СИ ЈАЧИ И СУРОВИЈИ ОД МЕНЕ?

ДА!
ШЉИС

НАЈЈАЧИ И НАЈСУРОВИЈИ САМ ЈА!
ДОКАЗАЋУ ТИ ДА НИСИ!
ШЉИС

ПЉАС

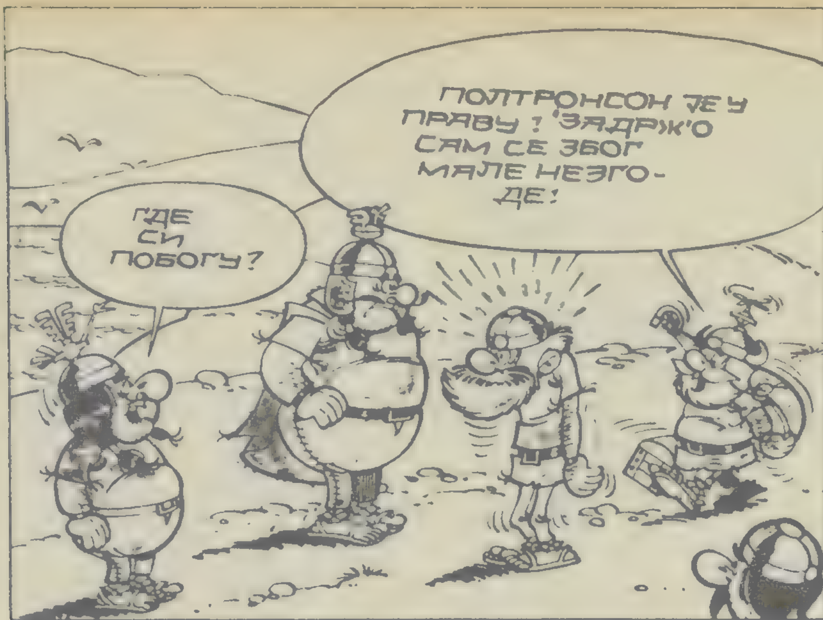
У ЛУЦИ ЈЕ СВЕ СПРЕМНО ЗА ПОЛАЗАК...

О КРАЉУ ХАРАЛДЕ, КУЦНУО ЈЕ ЧАС МОГА ОДЛАСКА!

НЕ МОЖЕМО ВИШЕ ДА ЧЕКАМО!

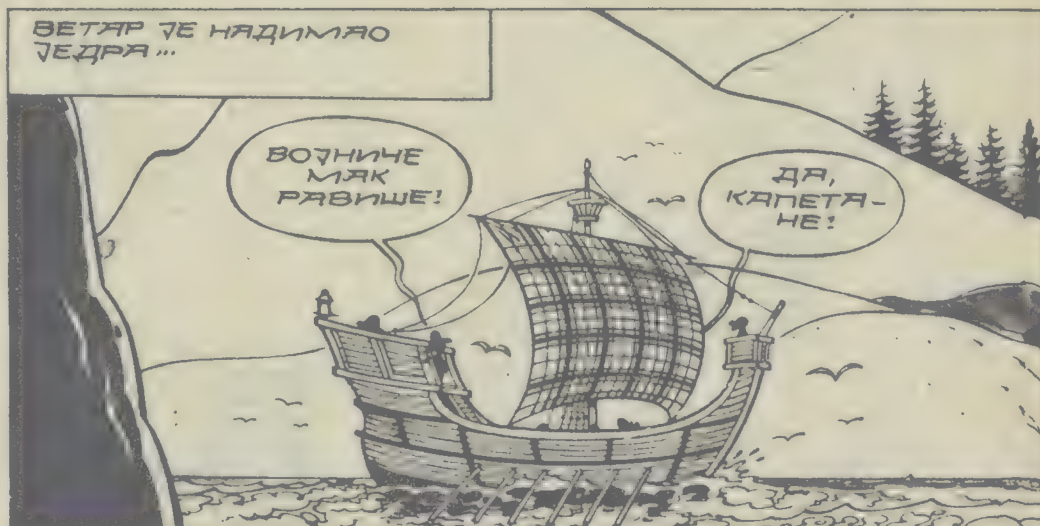
АЛ' ГДЕ ЈЕ ВЕРНИСОН?

МОЖДА МУ СЕ ДОГОДИЛА КАКВА НЕЗГОДА...

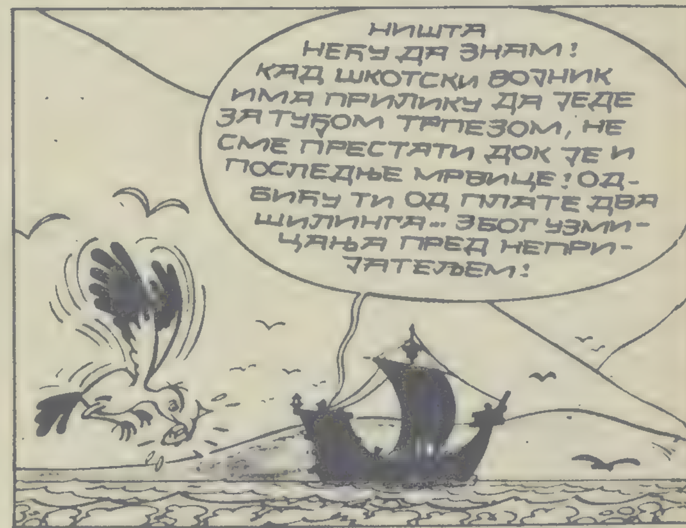

ПОЛТРОНСОН ЈЕ У ПРАВУ ! ЗАДРЖ'О САМ СЕ ЗБОГ МАЛЕ НЕЗГОДЕ!
ГДЕ СИ ПОБОГУ?

СРЕЋАН ТИ ПУТ, ВЕРНИ МОЈ САВЕТНИЧЕ! ПРИСТАЋУ НА СВЕ ШТО ТИ ОДЛУЧИШ!
РАЧУНАЈ НА МЕНЕ, О КРАЉУ!

ОН ИМА НА КОГА ДА РАЧУНА! НИЈЕ КАО ЈА...
УВЕРАВАМ ТЕ ДА НИШТА НЕ РАЗУМЕМ, ПЛЕМЕНИТИ И ДРАГИ ГОСПОДАРУ МОЈ!
ПЉАС

ВЕТАР ЈЕ НАДИМАО ЈЕДРА...
ВОЈНИЧЕ МАК РАВИШЕ!
ДА, КАПЕТАНЕ!

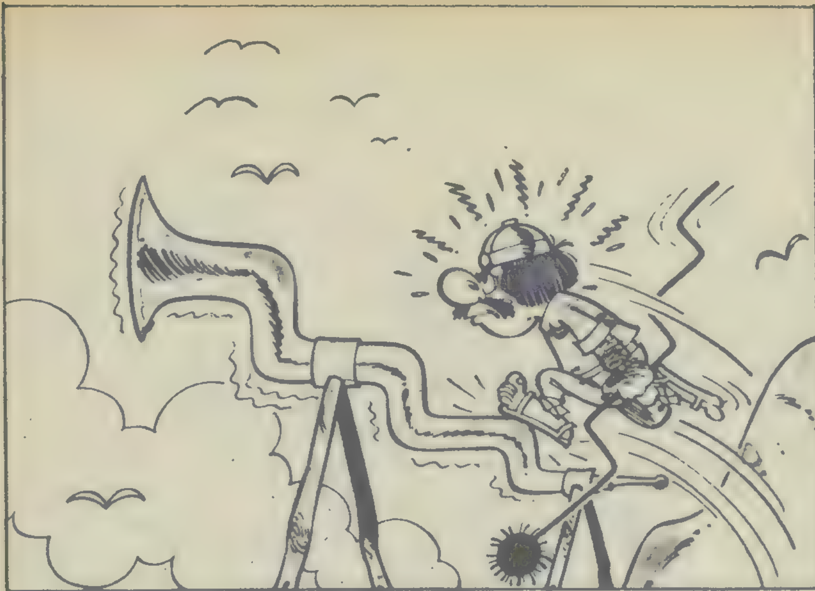

СИНОЋ СИ ПРЕСТАО ДА ЈЕДЕШ УСРЕД ВЕЧЕРЕ... А ПРЕ ТОГА СИ ПОЈЕО САМО ТРИ ДИВЉА ПРАСЕТА!
НИСАМ БИО ГЛАДАН, КАПЕТАНЕ!

НИШТА НЕЋУ ДА ЗНАМ! КАД ШКОТСКИ ВОЈНИК ИМА ПРИЛИКУ ДА ЈЕДЕ ЗА ТУЂОМ ТРПЕЗОМ, НЕ СМЕ ПРЕСТАТИ ДОК ЈЕ И ПОСЛЕДЊЕ МРВИЦЕ! ОДБИЋУ ТИ ОД ПЛАТЕ ДВА ШИЛИНГА... ЗБОГ УЗМИЦАЊА ПРЕД НЕПРИЈАТЕЉЕМ!

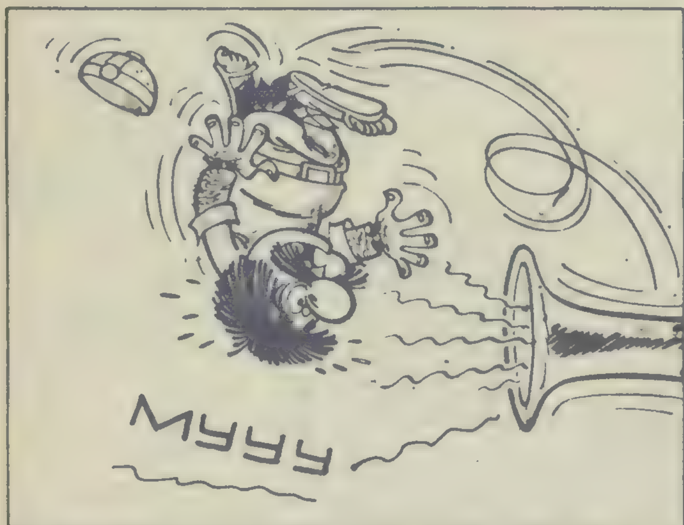

ОДЛАЗАК ШКОТСКОГ БРОДА ПОЗДРАВИЛЕ СУ ГРОМКЕ ВИКИНШКЕ ТРУБЕ...

!?

МУУУ

ТРУБА, ТРУБА... ТО СЕ ЛЕПО РИМУЈЕ... АЛИ СА ЧИМ?

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ПРВИ ПОКУШАЈ НИЈЕ УСПЕО... АЛ' ЈОШ НИШТА НИЈЕ ИЗГУБЉЕНО!
ВЕРНИСОН ЈЕ ВЕЋ НА ПУЧИНИ! НИШТА МУ ВИШЕ НЕ МОЖЕШ!

МОГУ! АКО БИ ЈЕДАН БРОД, БРЗ И ЛАК, СТИГАО ШКОТЕ... ВЕРНИСОН ВИШЕ НИКАД НЕ БИ УГЛЕДАО ОБАЛУ!

ТОРА МИ! ИМАШ ПРАВО! НА ПУТ!

ПОЂИТЕ И ВИ! БИЋЕ НАМ ПОТРЕБНА ВАША СНАГА И ЗЛОЋА!
ШТА? ОХ, НЕ!

ДОСТА СУ ЗАБРЉАЛИ! НЕКА САД ПОМАЖУ НЕКОМ ДРУГОМ!

АЛ' ПОМИСЛИ НА ОНО ШТО СМЕРАМО! ТРЕБА НАМ ДИСКРЕТНА ПОСАДА...

ДОБРО ОНДА! НЕКА ПОЂУ... ПАЗИ САМО, ТИ ОДГОВАРАШ ЗА ЊИХ!

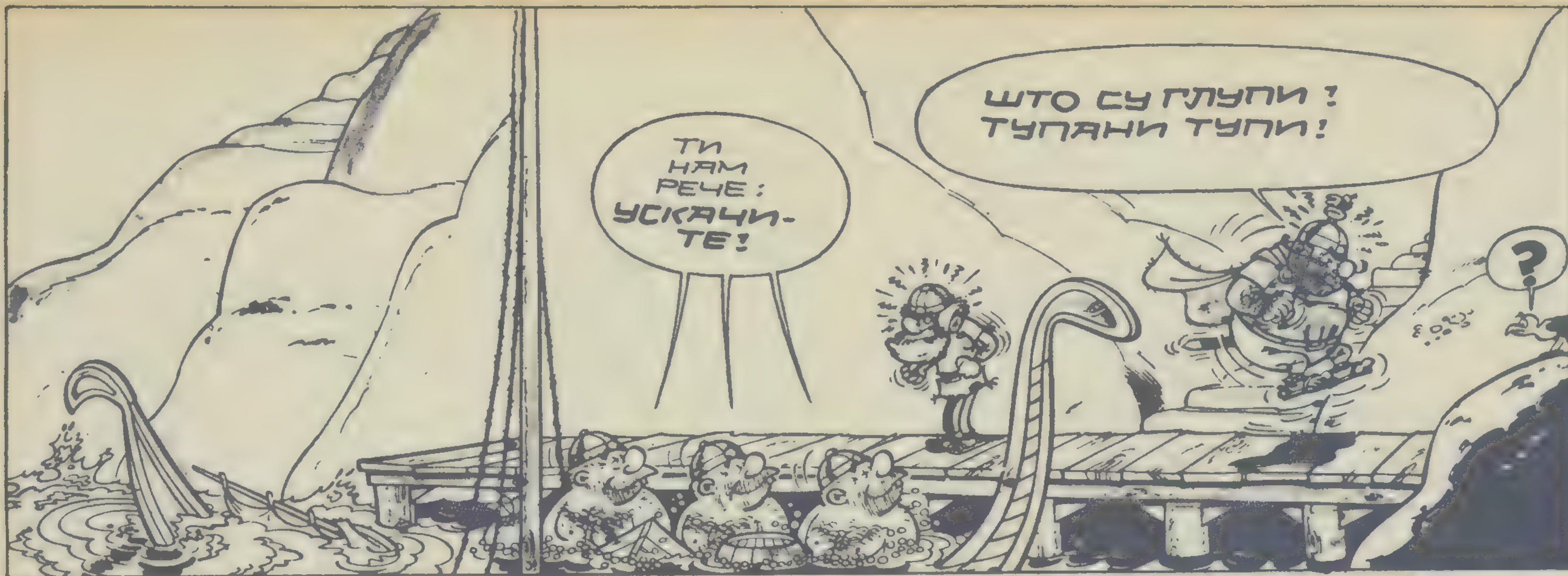

ПОШТО СУ СЕ СНАБДЕЛИ ЗА ПУТ, КРЕНУЛИ СУ ПРЕМА ГУРАНСОНОВОЈ ПРИВАТНОЈ ЛУЦИ...
БРЖЕ, БРЖЕ! СВАКИ МИНУТ ЈЕ ВАЖАН!

УСКАЧИТЕ У БРОД!

?!!!

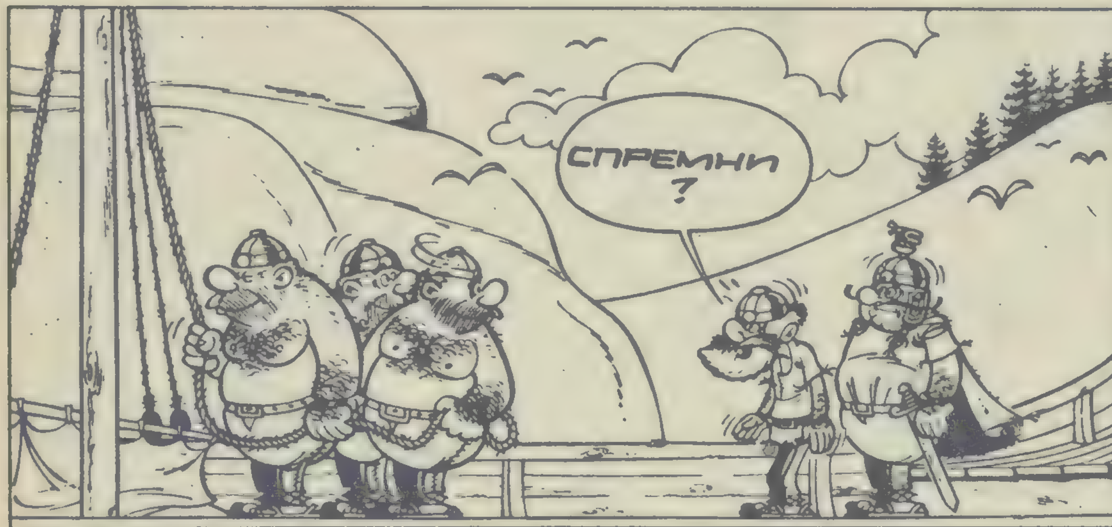

КРРЦ

ТИ НАМ РЕЧЕ: УСКАЧИ-ТЕ!
ШТО СУ ГЛУПИ! ТУПАНИ ТУПИ!
?

ИМАШ ТИ ЈОШ БРОДОВА, О ГОСПОДАРУ! А ОВАЈ ТИ ЈЕ ОСИГУРАН... ИЗВУЋИ ЋЕШ ШТЕТУ!

ОБЕЋО СИ ДА ЋЕ НА ЊИХ ПАЗИ-ТИ! ЧУВАЈ СЕ, ПОЛ-ТРОНСОНЕ, АКО ОПЕТ ЗАБРЉА-ЈУ!

СПРЕМНИ?

ДИЖИТЕ ЈЕДРО!

НАДОКНАДИЋЕ-МО МИ ИЗГУБЉЕНО ВРЕМЕ, О ГОСПОДАРУ! ПЛОВИЋЕМО ПУНИМ ЈЕДРОМ...

20

ПРЕПУНИЛО НАМ СЕ ЈЕДРО, КАПЕТАНЕ !

ГОМИЛА ИДИОТА! ШТА САМ ЈА ЗГРЕШИО БОГОВИМА ... ?
БУМ
БУМ
БУМ

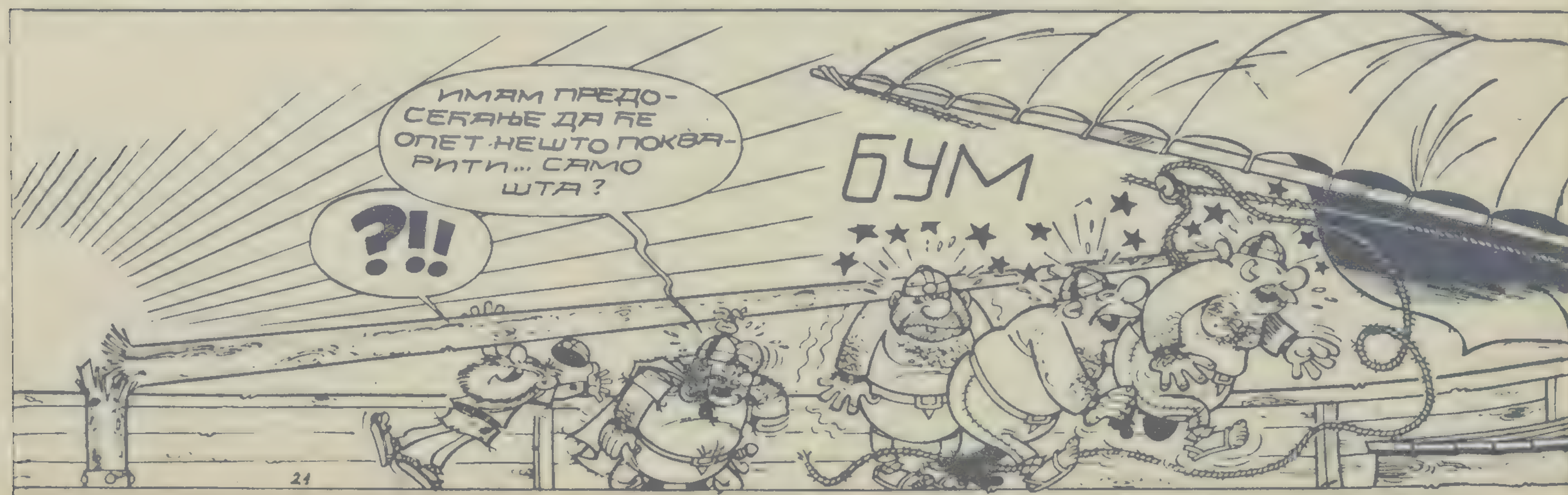

ОДМАХ ДА СТЕ ОПРАВИЛИ И ПОДИГЛИ ЈЕДРА !
А ГДЕ ЈЕ ЈЕДРО?
ИЗА НАС! КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ ?

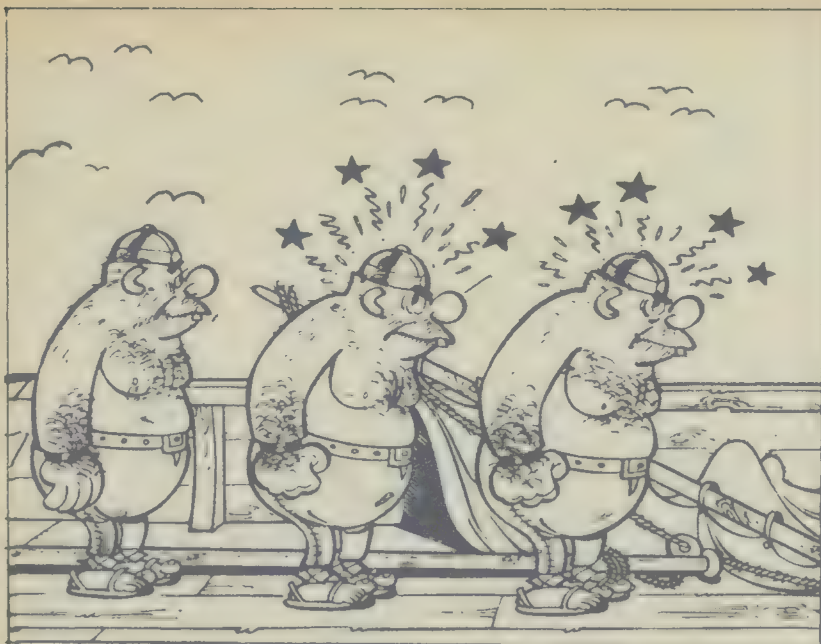

ТАКО! ЧЕКРК ЈЕ ТУ... АЛ ЧЕМУ СЛУЖИ?

О... РУК !

ИМАМ ПРЕДО-СЕЋАЊЕ ДА ЋЕ ОПЕТ НЕШТО ПОКВА-РИТИ... САМО ШТА?
?!!
БУМ

ЈЕСИ Л' МЕ ТО ТИ КЛЕПНУО ПО ГЛАВИ?
ЈОК! ОН ЈЕ! И МЕНЕ ЈЕ УДАРИО!
А ЗАШТО БИХ ЈА ВАС УДАРИО?

ЦЕО СВЕТ ЗНА ДА САМ ЈА ЈАЧИ И ОПАСНИЈИ ОД ВАС... НЕМАМ ПОТРЕБЕ ДА ТО ДОКАЗУЈЕМ!

ЈЕ Л'? УВРЕДИ МЕ ОНДА... ПА ДА ВИДИМО!
ИМАШ ВЕЛИКИ НОС!

ВЕЛИКИ НОС, С ВЕЛИКИМ НОЗДРВАМА, ПУН ДЛАКА! АКО ТО НИЈЕ УВРЕДА!
МАМА!

УААААА! ЈЕСИ Л' ЧУО ШТА МИ ЈЕ РЕК'О!? КАЧИ СЕ ОПЕТ ЗА МОЈ НОС!
РАСПЛАК'О СИ БРАТА, БЕЗДУШНИЧЕ!

ЈЕСТЕ Л' ГОТОВИ, А?
ВИ СЕ НЕ МЕШАЈТЕ! ТО СУ НАШЕ ПОРОДИЧНЕ СТВАРИ... САМИ ЋЕМО ИХ РЕШИТИ!
УАААА!

ТО ТИ ЈЕ ШТО РАСПЛАК'О МОГ БРАТА!
ШМРК! ПА ОН ТО ОШАМАРИ МОГ БРАТА!
ШЉИС

КО ТИ ЈЕ ДОЗВОЛИО ДА БИЈЕШ МОГ БРАТА?
НИЈЕ ОН ТВОЈ БРАТ...ОН ЈЕ МОЈ БРАТ!

АКО СИ ТИ МОЈ БРАТ И АКО ЈЕ ОН ТВОЈ БРАТ... ОНДА ЈЕ ОН И МОЈ БРАТ! ЈАСНО?
БРАЋИ ЋЕ ТО ПОСТАТИ ЈАСНО, АЛИ ТЕК У ИДУЋЕМ БРОЈУ...

ШАЦА УБАВИЋ: ПОДВОДНИ РИБОЛОВ

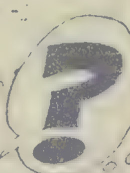

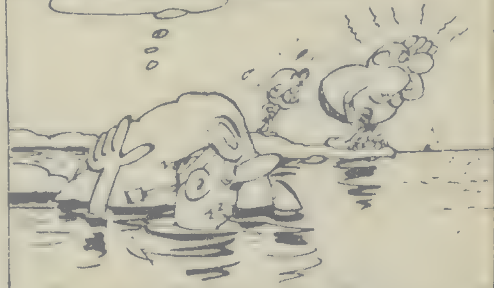

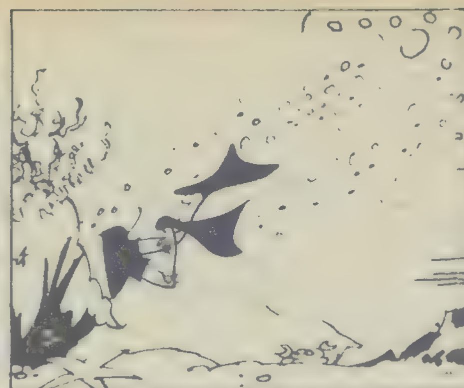

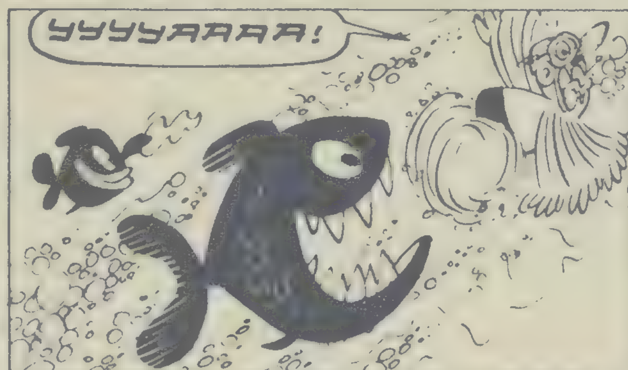

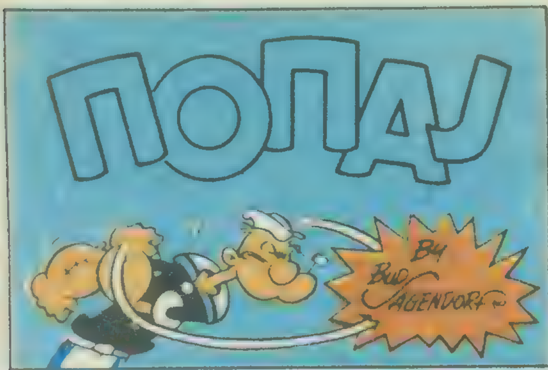

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: ГУРАНСОН МЕЂУ ШКОТИМА II

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

ШТО МИ ЈЕ КУЋА НЕОБИЧНА... ТИХО ЈЕ К'О НА...
ПССТ! КИЋА РАДИ ДОМАЋИ ЗАДАТАК!

ФУЈ! ЈА ЧАК И НЕ ПОЗНАЈЕМ НЕКОГ КО ИМА ШЕС' КРАВА!
?
?
!

МОРАШ ДА МИ ПОМОГНЕШ!
'OЋУ... КАКО НЕ БИХ!

ОВДЕ КАЖЕ: АКО ЈА ИМАМ ШЕС' ЈАБУКА ПА МИ ОД ТОГА НЕКИ МОМАК УЗМЕ ПЕТ ШЕСТИНА... КОЛИКО ЋУ ОНДА ЈА ДА ИМАМ?

СВАКИ ПРОБЛЕМ НАЈЛАКШЕ СЕ РЕШИ НА ОЧИГЛЕДАН НАЧИН!!

ЕХЕЈ, БАЈО! УЗМИ ПЕТ ШЕСТИНА ОД МОЈИХ ШЕС' ЈАБУКА!
'OЋУ!

ОПА!? ПА ТИ САД ИМАШ ПЕТ... А ЈА САМО ЈЕДНУ!!
ХА! ХА! ТАЧНО ТАКО!
?
!

ПА ТО НИЈЕ ПРАВО!
ДУМ

ЕТО ТИ ОДГОВОРА, КИЋО!
ОН ИМА МОДРИЦУ НА ОКУ... А ТИ, СВИХ СВОЈИХ ШЕСТ ЈАБУКА!

?

КРАЉЕВИЋ МАРКО
И ЊЕГОВА ДРУЖИНА

ТО ЈЕ ОПЕТ ОНА БРКАТА ЗАМЛАТА!

ПОКАЗАЋУ ЈА ЊЕМУ!

ПРВО ДА УХВАТИМ ЊЕГОВ БУЗДОВАН, А ОНДА ДА МУ ВРАТИМ ОВАЈ МАЛО МАЊИ!

ПА ОНДА ОВАЈ ЈОШ МАЊИ!

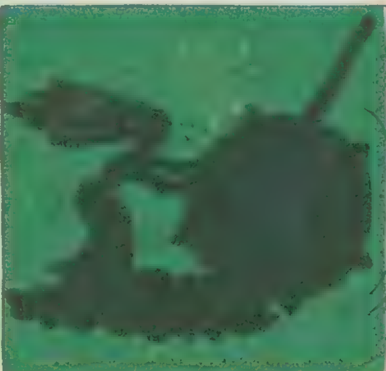

ШТА ЈЕ ТО СА ОВИМ БУЗДОВАНОМ? ШТО ГА ВИШЕ БАЦАМ, ИЗГЛЕДА МИ СВЕ МАЊИ!

А САД ОВАЈ НАЈМАЊИ!

АУУ... КОЛИЦКИ ЈЕ САД!!

ШТА ЛИ ТО МОЖЕ ДА БУДЕ С ТИМ МОЈИМ БУЗДОВАНОМ?
ПА ДА! ТОЛИКО ГА БАЦАМ У ВАЗДУХ ДА СЕ ПРОСТО ИСТОПИО ОД ТРЕЊА!
СИГУРНО ЈЕ НАПРАВЉЕН ОД ЛОШЕГ МАТЕРИЈАЛА ПА СЕ ИЗЛИЗАО!

КАДА ОВО БУЗДОВАНЧЕ ПОНОВО ПАДНЕ, БИЋЕ ВЕЛИКО К'О ШИБИЦА. МОГАО БИХ И НА ГЛАВУ ДА ГА ДОЧЕКАМ!

ЈА И МОЈА ПОГАНА ЈЕЗИЧИНА!

СРЕЛИ СМО БАН

★★★★★★★★★★★★★★★★ **ХТЕЛИ СУ ДА НАС ОТМУ РАДИ ОТКУПНИНЕ, АЛИ СУ ПОТОМ РЕШИЛИ ДА НАС ПОБИЈУ И ПОКУПЕ СВЕ ШТО НАЂУ. ПОРЕД ТОГА, БИЛИ СМО — НЕЗГОДНИ СВЕДОЦИ!**

Разбојници! — прошаптао је пренеражено Џорџ када смо, скривени иза једне стене, угледали логор где је десетак Мексиканаца обедовало. Потезали су вино из боца и по свој прилици одмарали се од напорног јахања. За појасом су носили пиштоље и ножеве а пушке су им биле прислоњене уз дрвеће. Испод једног стајао је стари изубијани џип.

— Чуо сам да у забаченим деловима Мексика још има легендарних „бандитоса" — рекао сам. — **Али, овде, у Бахи?...**

— Место је довољно пусто — одвратио је Џорџ. — **Тек ваљда не мислиш да су ови ту фармери, ловци, рибари или туристи? Нека сам проклет ако нису „бандитоси"!**

У том часу човек који се држао као вођ пришао је свом коњу и вратио се с великим платненим џаком. Позвао је остале, развезао врећу и извадио садржину: неколико новчаника, три скупоцена фото-апарата, дог лед, шест-седам путних радија разних величина, кожни сако и два пиштоља.

— Плен! — шапнуо је Џорџ. Климнуо сам главом једва верујући очима.

— Да се купимо одавде! — предложио сам.

ИЗУМРЛА ВРСТА

★★★★★★★★★★

Главни ауто-пут полуострва Бахе у истоименој граничној покрајини Калифорније дуг је преко хиљаду шест стотина километара али се нама ипак чинио кратак и неузбудљив. Желели смо да истражимо околну дивљину — да се негде улогоримо, па да мало пешачимо, ловимо и пецамо.

Месецима унапред удесили смо нас четворица да за једно проведемо тронедељни одмор. Сви смо били тридесетогодишњаци и колеге, запослени у великој фабрици аутомобила у Калифорнији. Џорџ Мичел се бавио ловом и риболовом, Дон Далесио и Џери Џефрис обожавали су логоровање и пешачење, а ја сам волео и да ловим, и да пецам. Свако ради што му се допада и углавном се дивно слажемо. Прешли смо мексичку границу у изнајмљеном комбију пуном свакојаке опреме и намирница, знајући у какву област идемо. Баха је готово пустињски предео прошаран плодним долинама и ниским планинама; с једне стране спушта се у Калифорнијски залив а с друге у Тихи океан.

Током прве недеље три пута смо подизали шаторе на обали. Пливали смо, пецали, вежбали гађање у разне мете и одмарали се. Четврте ноћи излежавали смо се око ватре кад први пут осетисмо неизбежну досаду.

Идућег јутра појели смо мало пржене рибе и попили кафу а затим наставили пут. После три сата вожње скренули смо, код путоказа на коме је писало „Сан Агустин, Ел Мармол", на прашњав и џомбаст друм који се благо пео.

Возили смо кроз пустињу неописиве лепоте према шумовитим планинским обронцима. Поподне смо доспели на једну чистину испод које се простирало мирно плаво језеро. Улогорили смо се. Дон је сместа кренуо у своју усамљену шетњу, Џери је изразио жељу да остане у логору, а Џорџ и ја узели смо пушке и упутили се у шуму. Надали смо се да ћемо уловити за ручак — бар неког великог зеца.

Зеца нисмо ни видели, али смо набасали на далеко опаснију врсту за коју смо мислили да је одавно изумрла: на разбојнике, или „бандитосе", како их зову у старим филмовима.

ПРАВО У КЛОПКУ

★★★★★★★★★★

Прекасно сам предложио да се вратимо у логор. **Један од „бандитоса" опазио нас је и узвикнуо на шпанском нешто као: „Заседа!" или „Полиција!".**

Провукли смо се четвороношке кроз шипражје, а затим скочили и потрчали. Неколико куршума прозвиждало нам је поред главе. Чули смо узвике, рзање коња и паљење мотора. Ипак, разбојници су били или неспремни, или преморени јер ускоро је завладала тишина.

Разбојници су знали да од нашег логора води само један пут и вероватно су поставили заседу. **Немајући избора, пошли смо право у клопку и после кратког времена приближили се опасном месту — пола километра дугој деоници пута која се пела међу брдима обраслим густишем.**

Одлучили смо да не чекамо напад. Застали смо пред успоном и распоредили се: Џери је сео за управљач, ја до њега, а Џорџ и Дон позади с пушком и пиштољем.

— Спремни? — упитао сам. Сви смо дубоко удахнули и Џери је дао гас. Запуцали смо кроз прозоре.

Као одговор засула нас је киша метака. **Један је погодио Џерија. Рањен, он је ипак наставио да вози као махнит, стежући зубе.**

Нашавши се ван домета пушака чули смо како разбојници крећу у потеру за нама. Коњи су им били предност јер су за овај терен бољи од аутомобила — поготову када нам се у леву стражњу гуму зарио метак.

БЛАГО У ПОДРУМУ

★★★★★★★★★★

После једног и по километра низбрдице угледали смо усред честара пусто, разорено село према којем је водио узан путељак.

Једна кућа од непечене цигле и греда, са решеткама на прозорима, изгледала је далеко чвршћа од осталих. Заобишао сам је комбијем и, док су Дон и Џорџ пуцали на „бандитосе" који су нас стизали, увео сам

Џери је потерао џип и половина зида стропоштала се откривајући разбојнике који нису стигли ни да поскачу у подрум.

ЦРВЕНИ

После рата живео сам у Горњој Топоници, малом селу недалеко од Прокупља. Ту сам имао доста другова са којима сам био нераздвојан у игри. Али, у то време тешко је било доћи до правих играчака па смо се сналазили како смо знали. Обично смо их сами правили. Имали смо неколико дрвених коњића, лопте крпењаче, обруче, скинуте са бурића које смо металном шипком терали по прашњавом путу... Ипак, нисмо били задовољни тим „разноврсним играчкама" те смо Јова, Љуба, Тале, Гаше и ја маштали да набавимо један прави правцати тротинет; сами нисмо умели да га направимо.

Кад сам пошао у пети разред преселио сам се код деде који је живео у Прокупљу. На тротинет сам потпуно заборавио све до једног дана када сам се

НДИТОСЕ

Церија и почео да истоварујем залихе хране, воде и муниције. Остало сам намеравао да препустим разбојницима; можда ће се задовољити и отићи.

Сместили смо Церија што смо удобније могли оградивши га изломљеним намештајем да га заштитимо од залуталих куршума. Потом смо одбили први напад „бандитоса". Прилазили су опрезно, пешице, не јашући у галопу као у филмовима. Испалили су на стотине метака. Многи су се зарили у зид, али их је довољно прошло и кроз прозоре ледећи нам крв у жилама.

После петнаестак минута настало је затишје.

Сва тројица морали смо да запнемо да бисмо померили капак који је Цери приметио у једном углу. Испод њега, климаве лестве водиле су у некакав подрум. Мемла је била неподношљива али нам је њух говорио да се унутра крије нешто врло занимљиво.

— **Пушке, муниција, ручне бомбе и митраљези!** — прошаптао сам с неверицом. — **Откуд?... Слушај, када је била мексичка револуција?**

— **Уочи другог светског рата** — одговорио је Џорџ.

Само што смо изнели сандуке из подрума, „бандитоси" су поново запуцали. Не чекајући ни часа пришао сам вратима и широм их отворио.

Разбојници су прекинули ватру збуњени отварањем врата. То је била прилика. Дон и ја хитнули смо четири бомбе једну за другом. Четири експлозије проломиле су се у врелом поподневу; земља и ишчупано жбуње полетели су увис, коњи су зарзали од страха. Џорџ је избацио још две бомбе кроз прозор а онда смо сва тројица истрчали сејући експлозије и пуцајући. Зачули смо топот копита: „бандитоси" су бежали у брда.

МОРАМО ИХ ИСТЕРАТИ

За мање од пола сата заменили смо гуму и утоварили оружје у комби. Али разбојници се још нису предавали. Коњи су им се ваљда разбежали или су изгинули пошто су се вратили пешице, у две групе. Отворили смо ватру и једну групу отерали у шуму док се друга домогла зграде арсенала и оданде узвратила ватром. **Сада смо ми били у шаху. Стајали смо иза комбија изрешетаног мецима не усуђујући се да промолимо главе. Да ствар буде гора, остали смо без бомби а муниција за наше оружје била је на измаку.**

— **Морамо их истерати оданде!** — праснуо сам, а онда угледао како на двадесетак метара од нас стоји напуштени џип. Имао сам идеју — лудачку, али другог излаза није било.

Цери је, пошто се осећао мало боље, довезао џип штићен нашом ватром. Извукао сам из комбија чврсто најлонско уже за вучу и један крај причврстио за предњи браник џипа. Потом смо сва тројица притрчали прозору који се налазио под таквим углом да нас куршуми нису могли закачити и привезали други крај ужета за решетке. Цери је дао гас. **Половина зида стропоштала се дижући прашину и откривајући „бандитосе" који чак нису имали времена да поскачу у подрум!**

Пуцали смо без прекида, узмичући, све док се нисмо докопали комбија. Тада смо безглаво одјурили са проклетог места, једва заобилазећи лешеве разбојника и коња. За нама је остало право бојно поље.

Рђава вест: наш одмор је истекао.

Добра вест: другови у фабрици зинули су на нашу причу.

Друга рђава вест: мексичка влада запленила је оружје као национално благо!

И друга добра вест: мексичка влада одлучила је да нас обештети са неких стотинак хиљада долара. Могло је да испадне и боље, али ко је успео и толико да заради — на годишњем одмору?

Ал Пирсов

СТАРИ ОБИЧАЈИ

НЕПРИСТОЈНЕ САНДАЛЕ

Грађани старог Рима нису могли да се облаче онако како су хтели јер је и одевање прописивано законима. Ако би неко прихватио другачији начин одевања него што је било одређено, губио је достојанство и јавно је био проглашен неозбиљним. По обући, на пример, иако веома разноврсној, могло је да се одреди којем сталежу припада особа која је носи, па чак и какво је њено занимање.

Код куће обично су ношене једноставне сандале,

направљене од кожног ђона причвршћеног за чланке танким каишевима. За мушкарце је била велика непријатност да изађу на улицу у таквим сандалама као кад би данас неко дошао у папучама или „пантофлама". За излазак мушкарци су обували чизме (цалцеи) које су допирале до листова, са два отвора са стране, а закопчавале су се помоћу четири каиша обмотана око ногу. Познате војсковође и сенатори носили су чизме прављене од црвене коже, украшене полумесецом од сребра или слонове кости, а сви остали мушкарци носили су црне и без украса. Робовима су чизме биле забрањене.

Кад би долазили у посету неком пријатељу, Римљани су носили сандале јер се сматрало непристојним да се у кући седи у обући у којој се шетало по улици.

Жене су носиле чизме од мекше коже, најразличитијих боја и богато украшене бисерима и драгим камењем.

БАТИНЕ КОЈЕ СЕ ПАМТЕ

И ТРОТИНЕТ

Понекад ме је гризла савест јер новац није био мој, али колача нисам могао да се одрекнем.

заобилазним путем враћао из школе. И тада, у једном претрпаном излогу угледао сам га. Био је тако гиздав, офарбан црвеном масном бојом, са зеленим дрвеним точковима. Дуго нисам могао да одвојим поглед од њега.

Шта ме тако гледаш

Следеће недеље отишао сам у село и својим друговима који су ме слушали широм отворених уста до детаља описивао тротинет. Тада је пао договор: скупићемо паре и купити га!

Од тог дана престао сам да купујем бомбоне, колаче, оловке. Штедео сам! И управо кад сам после две недеље сакупио седам динара, у нашу кућу у Прокупљу бану Тале сав задихан. Извео ме је у двориште и тутнуо ми у руку 300 динара — читаво богатство!

— То је за тротинет! Шта ме тако гледаш, нашао сам новац на улици — рекао је.

— Боље да га однесемо у милицију. Можда ће неко тражити — покушао сам да га убедим.

— Ма немој! А црвени тротинет? — гледао ме је право у очи. — Помислили само шта ће нам рећи остали другови из села. Бићемо главни!

То ме је поколебало. Ставио сам новац у џеп и, пре него што је отишао, обећао Талету да ћу одмах купити тротинет.

Међутим, кад сам стигао до продавнице, нисам могао да поверујем својим очима — тротинета више није било у излогу. Нисам могао да одем до села и новац вратим Талету па сам зато одлучио да га сачувам док се у продавници не појави нови тротинет. И док сам се потиштен враћао кући, да бих се мало утешио свратио сам у једну посластичарницу и купио — прво сладолед а затим читаву гомилу колача.

И тако из дана у дан јер тротинет се никако није појављивао у излогу. Понекад ме је савест гризла, знао сам да новац није мој али шта сам могао да радим кад су колачи били тако слатки.

Запамтио сам заувек

Једног поподнева док сам седео у соби и учио а стриц Душан читао новине, неко изненада закуца на врата. У собу уђе тетка Соја, Талетова мајка.

— Свратила сам се да се мало одморим — рече гледајући ме испод ока. — Тако је вруће напољу.

Мени прођоше жмарци кроз кичму. Ипак, правио сам се да ме не интересује њихов разговор који сам прислушкивао. Реч по реч и тетка Соја се пожали стрицу како је њен син украо од оца 300 динара и дао мени као да купим тротинет. Баш је издајица тај Тале, помислио сам и би ми драго што сам јео колаче. А кад се ускоро тетка Соја опростила од стрица, на вратима се окренула, још једном ме оштро погледала и припретила ми прстом.

— А тако, значи! Постао си лопов! — дрекну стриц чим је она затворила врата.

Бацио ме је на кревет, извукао каиш из панталона и почео ме тући не гледајући где удара. Бацакао сам се, викао и плакао, преклињао га да престане.

— Нек' ти је ово занавек... да туђи новац не смеш узимати — рекао је после пола сата.

Драгиша Митић,
наставник,
Орловићева бр. 4.
блок Б, **Ружа**
(Хонорар: 200 динара)

Породица БЕЗВЕЗИЋ

КУЋА ЈЕ ПУНА ПУКОТИНА

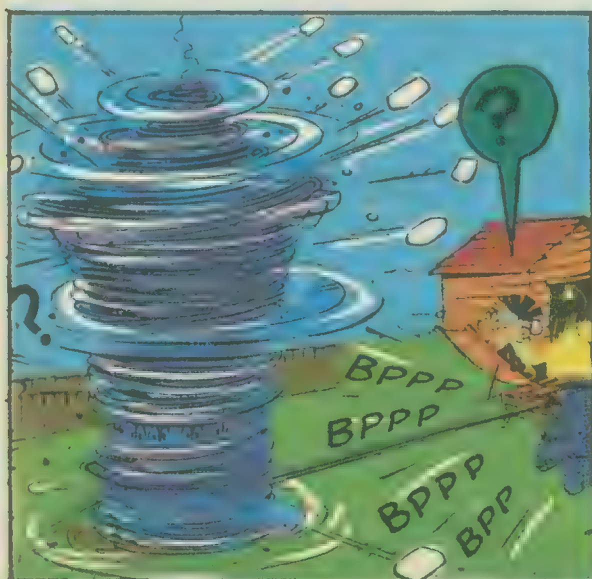

ШУТ за полуфинале

НЕМАЧКА ОДБРАНА ПОЛЕТЕЛА ЈЕ НА ЛОПТУ ЖЕЛЕЋИ ДА ЈЕ ОДБИЈЕ У ПОЉЕ, АЛИ ЈЕ НАШ ХАЛФ ПЕТАР РАДАКОВИЋ БИО БРЖИ ОД СВИХ.

На послератним првенствима света у фудбалу највише успеха имали су Немци. Први пут појавили су се у Швајцарској 1954. и постали — шампиони. Четири године доцније у Шведској заузели су четврто место.

Али, застали су у Чилеу 1962. јер се нису пробили даље од четвртфинала. Одмах после тога, у Енглеској 1966, били су други иза Енглеза, а у Мексику 1970. трећи иза Бразила и Италије. Најзад, као домаћини 1974. светски прваци.

На том путу ка врху Немци су редовно наилазили на Југословене. Добили су мечеве у Швајцарској 1954. са 2:0, у Шведској 1958. са 1:0 и у Немачкој 1974. са 2:0.

Међутим, дуел у Чилеу 1962. изгубили су са 0:1 и тај сусрет записан је златним словима у аналима југословенског фудбала. По правој тропској врућини, која је фудбалере чинила још нервознијим, утакмица је одиграна 10. јуна на великом стадиону у Сантјагу пред 60 хиљада гледалаца.

СА »ЧАЛМОМ« ОКО ГЛАВЕ

Немци су на почетку јуришали таквом жестином да је југословенски гол био стално угрожен. Њихов нападач Хелмут Халер чак је у једном тренутку погодио стативу.

Али, иницијатива је доцније прешла на нашу страну и Југословени су почели да опседају немачка врата. Гвоздену одбрану Немаца предводио је славни Карл Хајнц Шнелингер, у то време можда најбољи бек на свету. И голман Фабијан бранио је бравурозно.

Ипак, поред вође навале Зелера најпознатији немачки репрезентативац био је лева полутка Симанијак. Требало је да буде организатор и командант у игри немачких фудбалера, али му се срчано супротставио халф Петар Радаковић. Бледуњави младић са Ријеке заиграо је тако сјајно да је Симанијак био потпуно у његовој сенци. Могао је једино да буде груб, па је у једном жестоком судару Радаковић настрадао: лице му је облила крв. Али, храбри Радаковић је наставио утакмицу са „чалмом“ на глави. Посматрачи су тако и упамтили овог фудбалера, кога ни повреда није могла да обузда и заустави. Он је био најзапаженији на терену. Издашно је помагао навалу и претворио се у шестог југословенског нападача. Немачки фудбалери нису ни претпостављали да ће им најтежу пресуду изрећи баш овај играч.

НЕМОЋНИ ШНЕЛИНГЕР

Иако се сусрет ближио крају, жар борбе није јењавао. Семафор је показивао 85. минут када је пао једини, одлучујући погодак.

Милан Галић и Драгослав Шекуларац стално су плели оне танане нити финог дриблинга пред противничким голом. Славни немачки интернационалац Фриц Валтер рекао је после утакмице да су њих двојица са Радаковићем били најзаслужнији за успех Југословена.

Галић је играо леву полутку, али је у том моменту с лоптом побегао чак на десно крило, пошто је изменио место са својим клупским другом из Партизана Владицом Ковачевићем. У себи својственом стилу, брзо и неустрашиво, кренуо је пуним трком. У сусрет му је пошао нико други до Шнелингер, али најбољи бек света није могао да га заустави. Галић га је вештом варком тела оставио иза себе и зачас стигао до саме корнер-линије. Застао је и подигао главу. Радаковић је баш утрчавао у казнени простор испред немачког гола. Хитроноги Галић је то брзо уочио и послао лопту у том правцу.

Немци су полетели на лопту желећи да је одбију у поље, али је Радаковић био бржи од свих. Шутирао је из пуног трка и свом снагом. Иако се немачки голман Фабијан бацио колико је дуг, лопта је силовито улетела под пречку. Гол је био заиста неодбранљив.

ИГРА ВЕШТИЈА ОД РЕЧИ

Све је изведено веома вешто и брзо. Немачки леви халф Гисеман немоћно је стајао уз свог голмана. После меча, у свлачионици, рекао је о Радаковићевом шуту:

— Ударац је био ужасан, као муња. Лопта ме је готово очешала и улетела у мрежу као тане. Заиста нисам могао ништа да учиним.

Голман Фабијан се само жалио:

— Нисам могао ни да сањам да ће југословенски халф постићи тај једини гол. Он се неколико пута прикрадао нашем казненом простору и било ми је јасно да је преузео на себе улогу нападача, али нисам ни слутио да шутира тако опасно и јако.

Погодак је донео победу, али је Радаковић остао скроман и уздржљив, као и увек. Он никада није речима описивао оно што је чинио на терену. Био је вештији у баратању лоптом него у изјавама за штампу.

Чак и том тренутку, када су га сви славили као јунака великог фудбалског догађаја, она је најмање говорио.

Југославија је овим голом и овом победом заузела четврто место на светском фудбалском првенству у Чилеу 1962. године. Следећа два меча је изгубила: од Чехословачке 1:3 и од Чилеа 0:1.

Подсетимо се и нашег тима који је добио утакмицу против немачке репрезентације:

Шошкић, Дурковић, Јусуфи, Радаковић, Марковић, Поповић, Ковачевић, Шекуларац, Јерковић, Галић и Скоблар.

Ст. Протић

НАУЧНА ЗАБЛУДА

НЕМА ВАТРЕ БЕЗ КИСЕОНИКА

Одувек је човека интересовала ватра, некад јој се дивио и обожавао је, уплитао у легенде јер је „дар богова“ или „казна за људе“ али никада, ни после десетине хиљада година, није престајао да је се плаши. **Поједини грчки филозофи сматрали су да она, поред земље, воде и ваздуха представља четврти елемент од кога се све састоји. А други су ватру називали праматеријом од које је све настало.**

Највећи утицај на развој науке у средњем веку имало је објашњење немачког лекара и хемичара Георга Штала (1666—1734) који је изложио флогистронску теорију (од грчке речи флогистрон — изгорен, запаљен). Према овој теорији све ствари које могу да горе садрже у себи посебну материју — **флогистрон**. Она излази у облику пламена а сагоревање траје онолико дуго колико у материји има флогистрона.

Теорија је била прихваћена од многих научника као што су Бојл, Маргграф, Присли, Кевендиш али је одбачена после експерименталних радова оснивача модерне хемије Антоана Лавоазјеа. Он је открио да је ваздух смеша гасова и да кисеоник потпомаже сагоревање и оксидацију уопште.

СТАРЕ РУСКЕ ДРАГОЦЕНОСТИ

РИЗНИЦЕ КРЕМЉА

Руско златарство, од XII до XVII века, већ обележено традиционалним стилом, оставило нам је сведочанство о великим златарским и јувелирским подухватима који се и данас чувају у Палати оружја у Кремљу. То су оригинална дела која се одликују занатском вештином и раскоши којој нема премца. Примећује се јак утицај азијских култура што се посебно огледа у склоности ка филиграну и бојеном драгом камењу. Са запада утицаји слабије стижу и то посредно, преко других средина. Што се занатског дела тиче црквена уметност у старој Русији углавном је под византијским утицајем што је разумљиво диктирано строгим захтевима православне цркве. Од Петра Великог утицај Западне Европе постаје најјачи, чак и код црквених украса.

Легенда каже да је моћнога кнеза Јурија Долгоруког једне хладне ноћи 1140. године примио на конак неки мали властелин. Ујутру се гост свирепо одужио домаћину: угледавши лепоту предела и изванредан положај имања убио је поседника и присвојио његов добро. Неколико година касније кнез је на овом месту подигао утврђени град — Москву. Да би се искупио за злочин Долгоруки је средином XII века поклонио Преображенској цркви у Перејаславу овај прекрасан пехар од позлаћеног сребра који се сачувао до данас.

Јеванђеље цара Ивана Грозног, дело кремаљских мајстора из 1571. године, један је од најлепших примерака руске примењене уметности XVI века. Корице су израђене од злата, украшене ликовима четири јеванђелиста и посуте обиљем сафира и спинела јер је у то време то било најомиљеније драго камење. Сачувано је до данас и може се видети изложено у Палати оружја московског Кремља.

„Мономахова капа" је најстарија руска круна (а) којом су крунисани сви владари од 1498. до 1682. Начињена је по узору на татарске капе кнеза Владимира Мономаха. Од златног је филиграна а украшена бисером и драгим камењем и обрубљена самуровином. **Круна** (б) начињена за цара Михајла Фјодоровича 1627—1628. тешка је готово два килограма, а носи 45 дијаманата, 36 рубина, 21 сафир, 37 смарагда и 51 бисер. **Скиптар** и **орб** (ц) су међу најлепшима за које се зна. Само у орб уграђено је 89 рубина! **Круна Ивана V** (д) је од злата и дијаманата и његовог млађег брата **Петра Великог** (е) која осим дијаманата има и известан број рубина и смарагда. То су последње круне начињене у стилу „Мономахове капе".

Кочије цара Бориса Годунова, поклон енглеске краљице Елизабете I. Начињене су у Лондону 1602. а седамдесетак година касније прерађене су и украшене бојеним дрворезом са сценама из руских ратова са Турцима. Унутрашњост је обложена скупоценим персијским и италијанским сомотом. Иначе, у царску запрегу која се и данас чува у Кремљу, упрезало се осам коња.

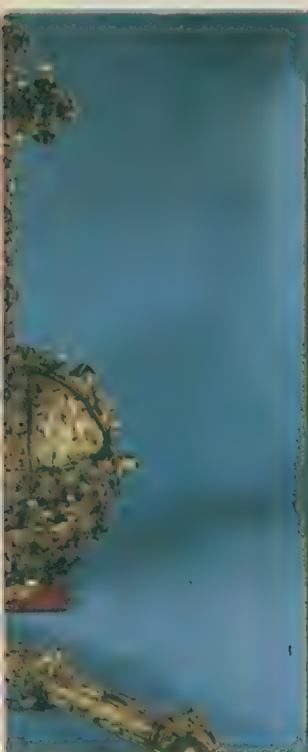
Панцирна кошуља цара Бориса Годунова (а), тешка 6,5 килограма. На свакој од преко 10.000 карика од којих се панцир састоји утиснуте су речи: „Кад је бог с нама, ко ће нам бити непријатељ?" **Оклоп** цара Алексеја Михајловича (б) који је 1663. начинио мајстор Никита Давидов. Тежак је свега 12,5 килограма и један је од последњих оклопа ове врсте коју је све већа пробојна снага ватреног оружја учинила бескорисним. Оба се чувају у Палати оружја, у Кремљу.

Панагија, богато украшена иконица коју владике носе о ланцу око врата. Начинио ју је у XVII веку, вероватно за патријарха Јоасафа II, неки од вештих златара тог доба, можда чак и чувени Михаил Јаковљев из чијих су руку изишле најлепше и најбогатије драгоцености примењене уметности XVII века. Овај примерак од злата, украшен је драгим камењем и емајлом.

АМБАСАДОРИ

Победом на 17. фестивалу забавне музике у Опатији чланови сарајевске групе АМБАСАДОРИ стекли су право да представљају нашу музику на так мичењу за песму Европе које ће се одржати у Хагу. После скоро месец дана од победе младих Сарајлија можемо рећи да је она заслужена и да ће нас АМБАСАДОРИ достојно представљати.

Састав постоји већ неколико година и бележи из дана у дан успех за успехом. Најбољи пример за то је победа на прошлогодишњем ШЛАГЕРУ СЕЗОНЕ композицијом ЗЕМЉО МОЈА за коју су показали интересовање и страни продуценти. Успешна турнеја по Совјетском Савезу још је више допринела њиховој популарности, тако да сада слободно можемо рећи да су АМБАСАДОРИ са својим данашњим звуком прави амбасадори југословенске поп-музике.

Данашњи стил и начин интерпретирања АМБАСАДОРИ су усвојили још 1971. године када је састав напустио Здравко Чолић. Нови вокал састава, Исмета Дервоз, рођена 1954. године у Сарајеву, већ се осам година бави певањем. Њени гласовни квалитети нису остали незапажени о чему нам сведоче многе награде и признања, почев од оног првог 1968. године на фестивалу „Млади певају пролећу", па до најновијег — победе на Опатији 76. Један од оснивача групе, композитор, писац текстова и аранжер је Слободан Вујовић. Остали чланови састава су Крешимир Влашић, Андреј Стефановић, Мирослав Шарановић и, однедавно, гитариста Енес Бајрамовић. После победе на Опатијском фестивалу вокална солисткиња Исмета Дервоз изјавила је: „Композиција „Не могу скрити своју бол" изузетно ми је драга мада мислим да ми је песма „Земљо моја" много више прирасла за срце. Но, то не значи да на такмичењу у Хагу нећу дати све од себе како би се Европи представили у што лепшој светлости".

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ

Музика и текст: Слободан Вујовић
Изводе: АМБАСАДОРИ

Вољела тебе само сам ја
Како да бол скријем свој
Како да бол сад скријем свој
Празни су дани јер ниси ту
Празни су дани јер ниси ту
Некад смо били само ми
Некад смо били само ми
Ал' оде оног љета
У оку оста сјета
Не молим да се вратиш
Ал' молим те да памтиш
Вољела тебе само сам ја, драги.
Не молим да се вратиш
Ал' молим те да памтиш
Вољела тебе само сам ја
Куда ли сад луташ ти
Куда ли сад луташ ти
Хладан ми вјетар краде сан
Хладан ми вјетар краде сан
Како је било топло тад
Како је било топло тад
Кад оде оног љета
У оку оста сјета
Не молим да се вратиш
Ал' молим те да памтиш
Вољела тебе само сам ја.

»БИЈЕЛО ДУГМЕ«

На недавном концерту групе БИЈЕЛО ДУГМЕ одржаном у Београду, члановима најпопуларнијег састава у нашој земљи уручена је платинаста плоча за албум „Шта би дао да си на мом мјесту". Групи је први пут у историји домаће диско-индустрије додељена и дијамантска плоча за продатих 100 000 примерака. Овај трофеј група је добила за свој други албум. Дијамантска плоча свечано је уручена на завршном концерту југословенске турнеје ове групе, 22. марта у Загребу. Занимљиво је поменути да је том приликом била уручена и награда купцу сто хиљадите плоче.

МИЛЕ РУПЧИЋ

Недавно изишли албум афирмисаног загребачког глумца Милета Рупчића још једном нам је доказао да је овај млади човек изузетно креативна личност. За девет својих текстова Рупчић је сам написао музику која својом креативношћу и инвентивношћу нимало не заостаје за музиком наших признатих композитора.

Миле Рупчић је рођен 13. децембра 1948. године у малом личком месту Ричице. По завршеној гимназији уписује се на Академију за казалишну и филмску уметност у Загребу на којој је дипломирао пре нешто мање од пет година. До сада је играо у више позоришних и ТВ драма, а снимио је и четири филма. Написао је монодраму „Пит ... и то је Америка", док се као музичар — интерпретатор два пута окушао на фестивалу забавне музике у Загребу. На вечери шансона композицијом „Како сам волео Личу" осваја награду стручног жирија, што му и отвара врата дискографских кућа и радио-станица широм земље. За себе каже да је без икаквог музичког образовања и да настоји да пише песме које имају смисла. Глумом се бави из љубави, а певањем да би доказао да оно није привилегија само професионалаца. Композиције му се садржајно веома разликују од стандардних и вероватно и због тога успевају да нађу пут до свих слојева слушалаца.

ДОМАЋА ЛИСТА

СИНГЛОВИ

1. НЕ ГЛЕДАЈ МЕ ТАКО И НЕ ЉУБИ ВИШЕ — Бијело дугме
   ЈУГОТОН
2. ЈА САМ ЧОВЈЕК — Мишо Ковач
   SUZY
3. ВАГАБУНД — Здравко Чолић
   ЈУГОТОН
4. МАЛА ПЈЕСМА — Даворин Поповић
   ДИСКОТОН
5. КАД ОТКРИЈЕМ ЧОВЈЕКА У СЕБИ — Дадо Топић
   ПГП РТБ
6. ЛАКУ НОЋ, ДРАГА, ЛАКУ НОЋ, ДРАГИ — Лео Мартин
   ПГП РТБ
7. ОВЕ НОЋИ ЈЕДНА ЖЕНА — Златко Пејаковић
   ПГП РТБ
8. НОВИ ЗВУК — YU група
   ЈУГОТОН
9. НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ — Амбасадори
   ДИСКОТОН
10. БАЈ, БАЈ, БАЈ — Бисера Велетанлић
    ПГП РТБ

ИТАЛИЈА

1. **LA TARTARUGA — Bruno Lauzi**
2. **LILLY — Antonello Venditti**
3. **PROFONDO ROSO — Goblin**
4. **IL MAESTRO DI VIOLINO — Domenico Modugno**
5. **FOOT STOMPIN MUSIC — Hamilton Bohannon**
6. **GAMMA — Enrico Simonetti**
7. **M' INNAMORAI — Giardino dei Semplici**
8. **PAGLIACCIO — Alunni del Sole**
9. **LE TRE CAMPANE — Schola Cantorum**
10. **UN' ALTRA VOLTA CHIUDI LA PORTA — Adriano Čelentano**

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. DARLIN' — David Cassidy — ЈУГОТОН
2. ROLLING STONES — David Essex — SUZY
3. WHAT CAN I DO FOR YOU — Labelle — SUZY
4. GIVE A LITTLE LOVE — Bay City Rollers — ЈУГОТОН
5. FLY, ROBIN, FLY — Silver Convention — ПГП РТБ
6. ISLAND GIRL — Elton John — ЈУГОТОН
7. DELILA' S POWER — Ike and Tina Turner — РТВ ЉУБЉАНА
8. ACTION — Sweet — ЈУГОТОН
9. HUSTLE — Van Mc Coy — ПГП РТБ
10. SAILLING — Rod Stewart — ЈУГОТОН

ФРАНЦУСКА

1. **LE FRANCE — M. Sardou**
2. **DU COTE DE SHEZ SWAN — Dave**
3. **CHICAGO — F. Francois**
4. **QUEL TEMPERAMENT DE FEU — Sheila**
5. **VIENS, MAMAN... — Noam**
6. **DOLANNES MELODY — J. C. Borelly**
7. **VAISSELLE CASSEE — P. Perret**
8. **DANSE — LA, SHANTE — LA — S. Vartan**
9. **LE FLIC — Coluche**
10. **RAMAYA — Afric Simone**

ПОП ЗАНИМЉИВОСТИ

Група СМАК из Крагујевца треба да изда свој први двоструки сингл. На плочама ће се наћи композиције „Шумадијски блуз", „Човече, ти си млад", „Сателит" и „Слика са Пикадилија". Истовремено популарни гитариста овог састава Радомир Михајловић — Точак припрема нумере за своју прву самосталну ЛП.

Група ВУЛДОЖЕР обишла је недавно неколико наших већих градова. Успех код публике био је како се и очекивало — одличан.

Крајем школске године наш главни град ће бити домаћин највећег рок-спектакла на коме ће учествовати сто домаћих група. Представа би трајала десет дана уз учешће група из целе наше земље.

НОВЕ ПЛОЧЕ НАШИХ ДИСКО-КУЋА ЈУГОТОН

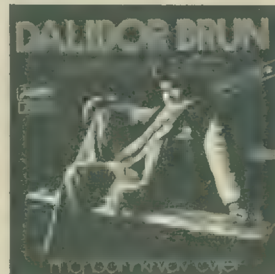

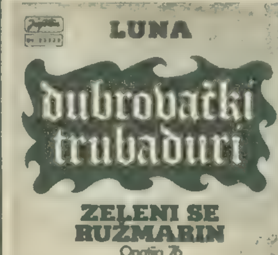
ОЛИВЕР ДРАГОЈЕВИЋ

На текст Драге Вритвића и музику младог загребачког композитора Давора Рока настала је веома модерна песма „Певај с нама" коју је Оливер Драгојевић први пут интерпретирао на фестивалу забавне музике Опатија 76. На другој страни овог сингла налази се нумера „Не журн, девојчице".

ДАЛИБОР БРУН

Још једна нумера са Опатијског фестивала у издању Југотона а у интерпретацији Далибора Бруна: песма „Не питај ме зашто ноћи понекад су дуге" која би, без обзира на неуспех у Опатији, требало да својим емитовањем на радио-станицама потврди вредност овог ријечког певача.

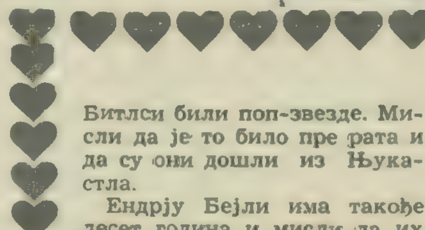
ДУБРОВАЧКИ ТРУБАДУРИ

После дужег времена Дубровачки трубадури се опет оглашавају новом сингл-плочом. На једној страни је композиција Звонка Шпишића „Зелени се ружмарин", а на другој „Луна", дело Сучија Капурса, једног од трубадура.

ГРУПА СЕПТЕМБАР

Прва сингл-плоча ове изврсне групе са композицијама „Лудуј с нама" и „Мала вјештица" Јанеза Вончине треба да буде само најава за ЛП који ће изићи крајем месеца, када ће група кренути на велику турнеју по Југославији.

О БИТЛСИМА

Познати енглески часопис »Sunday Times« спровео је недавно анкету међу ученицима основних школа да би проверио популарност некада чувених Битлса. Ево неколико најзанимљивиијх одговора који недвосмислено говоре да све, па и Битлси, пада у заборав:

Десетогодишњи ученик Роберт Пинк се сећа да су Битлси били поп-звезде. Мисли да је то било пре рата и да су они дошли из Њукастла.

Ендрју Бејли има такође десет година и мисли да их

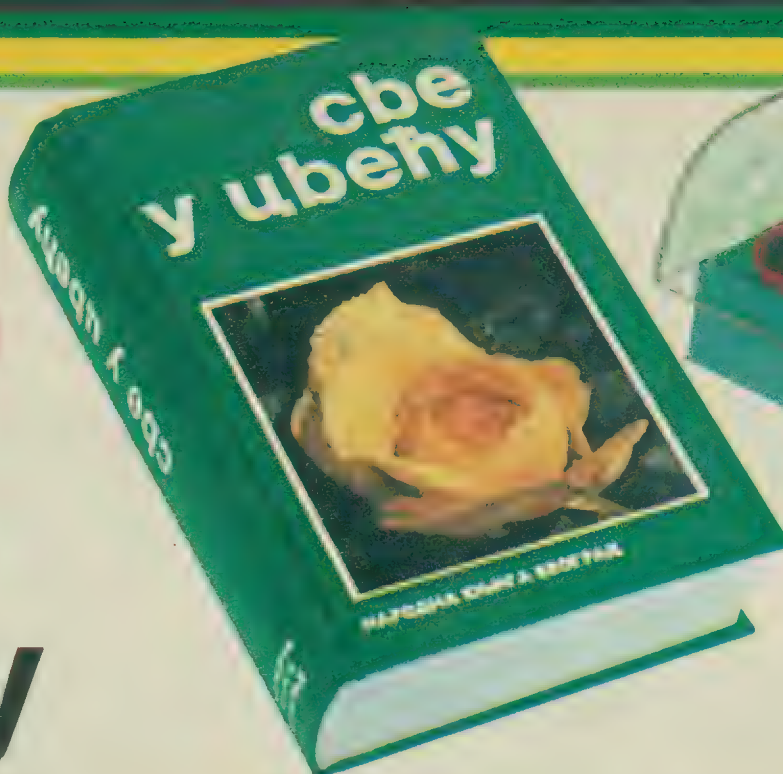

је у групи било петоро и да су тројица од њих погинула у авионској несрећи. Колико он зна Битлсе, они су своју каријеру започели у Јоркширу.

Даглас Смит је годину дана млађи и он се сећа да су Битлси својевремено били популарни. Носили су ципеле са високим потпетицама како би у очима девојака изгледали виши и мисли да данас имају око 80 година. Како претпоставља, сви су живи, шетају около уз помоћ штапа и купују своје старе плоче како би се сетили своје младости.

Алисон Мартин, деветогодишња ученица, сматра да Ринго најбоље изгледа, не воли Џорџа Харисона и колико зна они више не живе у слози. И на крају ове занимљиве анкете прочитајмо шта је написала осмогодишња Сузан Битерби: „За Битлсе сам чула и мислим да су они данас веома жалосни јер нису оно што су некада били. Ипак, нека им утеха буде то што су ушли у историју".

СВЕ У ЦВЕЋУ

Ако желите да проверите своје знање о цвећу, овај квиз ће вам помоћи у томе. На свако постављено питање дата су по два или три одговора од којих је само један тачан. Ваш задатак је да на купону напишете тачне одговоре, купон залепите на дописницу и пошаљете **ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ 11001 Београд, п. фах 124,** најкасније до 10. априла ове године.

Ако не знате одговор на свих шест питања, а желите да учествујете у наградном конкурсу, најбоље је да одмах попуните наруџбеницу и пошаљете нам је — за само неколико дана добићете књигу **СВЕ У ЦВЕЋУ** (приручник о врстама и гајењу биљака) и у њој наћи одговоре на сва питања из овог квиза.

У књизи **СВЕ У ЦВЕЋУ,** која је штампана ћирилицом у колор-штампи и тврдом повезу, налазе се детаљни описи 520 врста цвећа са 520 илустрација у боји. Ту је собно цвеће, цвеће за балконе, цвеће за леје, пузавице, руже, лековито и ароматично биље које можете сами узгајати.

Уз књигу **СВЕ У ЦВЕЋУ** добићете малу стаклену башту са саксијама у којима ћете моћи да узгајате расаде по својој жељи преко целе године — што ће вам пружити посебно задовољство.

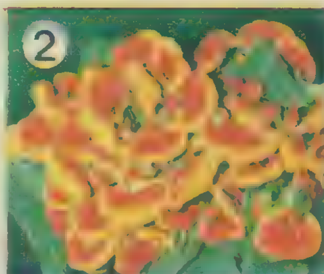
Заједничким трудом ИП „НАРОДНА КЊИГА" из Београда и ИП „МЛАДИНСКА КЊИГА" из Љубљане припремљена је књига која ће вас поучити како да цвећем из своје баште улепшате живот.

Комплет-књига са тврдим корицама и илустрацијама у боји и малом стакленом баштом — у продаји стаје 450.— динара. Купци за готово — поузећем уживају попуст од 20%, тако да комплет добијају за 360.— динара. Комплет се може купити и на отплату у 6 месечних рата по 75.— динара.

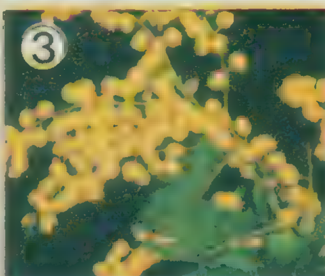
Кокос палма (Cocos weddeliana) спада у собне биљке, фамилије палми. Име је добила по португалској речи цоцо — мајмунска њушка, с којом су кокосов орах поредили због длакаве површине. Постојбина му је:

а) **Аргентина**
б) **Бразил**
ц) **Уругвај**

Папучица (Calceolaria hybr.) је врста собног цвећа. Не зна се да ли је име добила према облику цвета сличном папучици (calceolarius) или по имену ботаничара Калцоларија који је живео у 16. веку у Верони. Постојбина јој је:

а) **Италија**
б) **Француска**
ц) **хибрид настао укрштањем**

Акација обична (Acacia decurrens) спада у жбунове и дрвеће, фамилија Mimosaceae. Висока је 8—10 метара, цвета од јануара до марта, цени се не толико због облика и раста колико због раног и обилног цветања. Постојбина јој је Аустралија а у Европу је пренета:

а) **1820. године**
б) **1830. године**
ц) **1840. године**

Фрезија (Freesia refracta), научно име добила је по природњаку Фрезеу који је живео у 19. веку. Постојбина јој је Јужна Африка. У Европу је пренета 1875. године. Фрезија цвета у:

а) **јесен**
б) **зиму**
ц) **пролеће**

Лотос (Nelumbo nucifera). Постојбина му је тропски и суптропски појас Азије. У Европу је пренет крајем 18. века. Спада у водене биљке високе преко:

а) **једног метра**
б) **метра и по**
ц) **два метра**

Лепа ката (Callistephus chinensis) је једногодишња зељаста биљка. Постојбина јој је Кина, Јапан. У Европу је пренета почетком 18. века. Залива се:

а) **редовно**
б) **нередовно**

ИП „НАРОДНА КЊИГА" — БЕОГРАД, ШАФАРИКОВА 11

Н А Р У Џ Б Е Н И Ц А

Овим неопозиво наручујем књигу СВЕ У ЦВЕЋУ — у ћирилици

1. **ЗА ГОТОВО** — по цени од динара 450,00, уз попуст од 20% тако да ћу износ од динара 360,00 платити поштару кад ми уручи књигу;
2. **НА ОТПЛАТУ** — по цени од динара 450,00, коју ћу суму отплатити у 6 месечних рата по 75,00 динара месечно, а рате ћу плаћати до сваког 5-ог у месецу све до исплате целе суме.

____
(Презиме, очево име и име)

____
(Поштански број, место, улица и број)

____
(Радна организација у којој је купац запослен)

(Овера радне организације за купце на отплату) | (Потпис купца и број л. к. и где је издата)

Купци на отплату оверава[illegible] наруџбеницу у радној организацији где раде, а пензионери при [illegible] отплату прилажу последњи чек од пензије.
У случају спора надлежан је I општински суд у Београду.

СВЕ У ЦВЕЋУ

КУПОН

1. ________
2. ________
3. ________
4. ________
5. ________
6. ________

Н А Г Р А Д Е

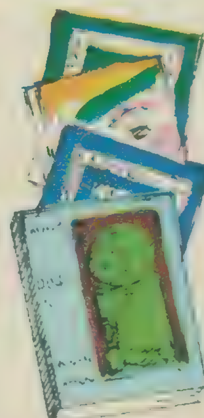
УМЕТНОСТ КИНЕ,
вредност 600 динара

Ф. Г. ЛОРКА, ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА, ОД I ДО V,
вредност 400 динара

НИКОЛАЈ В. ГОГОЉ, ОД I ДО V,
вредност 240 динара

10 књига **ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛАСИЦИ,** свака књига у вредности од по 80 динара.

ПОКЛОН ИП „НАРОДНА КЊИГА"

ОКАМЕЊЕНО БЛАГО

велика открића

ЧУДНА ЖИВОТИЊА ИМАЛА ЈЕ РЕП ГУШТЕРА, КРИЛА С КАНЏАМА, ПТИЧЈУ ГЛАВУ С КЉУНОМ ПУНИМ ОШТРИХ ЗУБА И СВЕ ЈЕ БИЛО ПРЕКРИВЕНО — ПЕРЈЕМ.

У августу 1861. две године после објављивања главног Дарвиновог дела „Постанак врсте путем природног одабирања", откопан је у баварском каменолому Солнхофену јасан и читав отисак у камену чудне, дотад непознате птице с перјем и канџама на крилима и репом као код гуштера. Ова животиња била је, вероватно, велика као мања кокош.

Радници са каменолома однели су необичан налаз зоологу Вагнеру и он је, као добар познавалац птица, одмах уочио најважније особине фосила: иако прекривен перјем, реп птице-гуштера био је састављен од двадесет пршљенова, дугачак као остало тело и по облику веома сличан репу данашњих гуштера. На крајевима крила птица-гуштер имала је — канџе.

ДАРВИН ПОБЕЂУЈЕ!

Али, овај научник није био баш радостан због открића које му је изненада нашло у рукама. Вагнер је, наиме, био задрти противник Дарвинове теорије о развитку па је животињу сврстао међу гуштере. Умро је пре него што је успео да напише своје мишљење о овом фосилу.

Међутим, вест и објашњење о птици-гуштеру први је објавио научник Херман фон Мајер, у то време мање славан од Вагнера, али зато храбрији и оштроумнији. Он је кратко и разумно закључио: животиња је имала перје, па је, према томе, била — птица. Није хтео да је, као Вагнер сврста међу гмизавце и дао јој научно име »Archaeopteryx« — праптица.

Иако је напис о овом значајном налазу објављен у једном скромном прегледу за геологију, научници у целом свету брзо су сазнали за велико откриће. За праптицу се нарочито заинтересовао енглески знатом сер Ричард Овен, иначе огорчени противник Чарлса Дарвина и његове теорије о постанку и развоју животиња. Но, иако је мислио другачије него Дарвин, Овен је објавио студију о археоптериксу, право ремек-дело тачног описа и оштроумног тумачења. Указао је и на многе појединости, које први посматрачи нису уочили и, као Мајер, закључио да се та животиња мора сврстати међу птице, а не међу гуштере иако с њима има доста заједничког у грађи тела.

Сад је коначно било доказано да птице воде порекло од гмизаваца и да су они старији од пернатих летача. Дарвин и његови следбеници добили су необориве доказе за своје теорије, а њихови противници су поражени. Археоптерикс је сигурно један од највећих зоолошких открића и Овену је било сасвим јасно шта окамењени фосил у ствари значи. Као начелник биолошких збирки у Британском музеју није оклевао ни часа да би прибавио драгоцени налаз. Прилично јефтино откупио је праптицу и однео је у Лондон где се и данас чува у Природњачком музеју.

КАКО УНОВЧИТИ ПРАПТИЦУ?

Али, археоптерикс није једини значајан налаз откривен код Солнхофена. Године 1872. откопана је веома близу ранијег налазишта још један необичан фосил. Била је то, такође, праптица, само нешто мања од раније откривене и по неким појединостима различита. **Зоолози су сматрали да је она представник неке друге врсте па су јој дали име »Archaeornis« што такође значи праптица. Овај фосил био је потпунији. Сачувана је и глава с кљуном у којем су били мали оштри — зуби.**

Сад се добро знало да је овај други фосил веома скуп и да се може добро продати па је дошло до правог међународног надметања међу купцима. **Међутим, они који су поседовали окамењено благо захтевали су да се оно плати као велика реткост. Напокон је овај фосил праптице отишао у берлински геолошки музеј за двадесет хиљада златних марака!**

И. Л.

Непослушни пирати

Мало које место у нашој земљи има такву прошлост као Улцињ, град на јужном делу Јадрана. **Основали су га Колхиђани у античко доба становници малоазијске обале Црног мора, на падинама брега Монсуре. По њима је и насеље добило име Колхиниум (Олхиниум). Грци су га звали Улкинион или Хелкинион, а Римљани Олциниум или Улциниум.**

За време једног катастрофалног земљотреса овај, најстарији, Улцињ потонуо је у море а нови град су у II веку подигли Римљани, који су касније дограђивали Млечани и Турци. За време династије Немањић Улцињ је био власништво Вукана, најстаријег Немањиног сина а затим Јелене, жене Душанове.

После пропасти Зете, Улцињ су заузели Млечићи и господарили њиме све до 1571. године када је пао под турску власт. Када је у XI веку султан Секрјеве, дошавши у овај град наредио је да се у њему насели — 400 гусара чије је бродове код Лепанта (1571.) потопила удружена шпанска, француска и напуљска флота.

На челу са својим адмиралом Уручи Алијом, иначе султановим савезником, гусари су наставили да пљачкају бродове по Јадранском мору. То је веома одговарало Турцима јер су тако намеравали да спрече ширење Млетачке Републике на јужном Јадрану и савладају њену превласт на мору.

Гусари, барбарске левенте или улцињски пирати, како су их тада називали, дуж источне обале Јадранског мора направили су многобројне заклоне (од Крфа до ушћа Неретве). Одатле су нападали и пљачкали млетачке галије које су превозиле скупе тканине, храну зачине а заробљенике су немилосрдно убијали.

Званични документи кажу да је 1605. године Мехмед-бег Новски претио Дубровчанима да ће на њих послати „барбарске левенте" ако не престану упади ускока преко њихове територије у турске крајеве.

Улцињски гусари били су вешти не само на мору већ и у опсадама и заузимању градова. Половином јануара 1624. године у Котарски залив упловило је 13 њихових галија. Дошло је до страшне борбе, гусари су потпуно опљачкали Пераст и одвели у ропство 450 људи и жена! Али, приликом другог напада доживели су пораз. Добро наоружани Црногорци и Бокељци одузели су им сав плен и убили око 300 пирата.

Левенте су најзад дојадиле и Турцима па је у Цариграду одлучено да се турска флота удружи са млетачком како би прогнали гусаре из Јадранског и Средоземног мора. Иако су успели да униште доста гусарских бродова, гусарство је и даље узимало маха. Крајем XVII века гусари су толико сјачали да нису презали да нападну ни највеће бродове.

Тек почетком 19. века гусарски бродови су почели да узмичу — пред паробродима!

ПРИЧА О КАЛЕНДАРУ

СУНЧАНИ КАМЕН

1

ПЕЋИНА У КОЈОЈ ВРЕМЕ СПОРИЈЕ ТЕЧЕ — Пре неколико година група француских истраживача провела је три месеца у једној пећини у Алпима. Нису имали часовник, нити су по кретању сунца или звезда могли да одређују време. Када су изишли напоље, видели су да су се веома много пребацили у процени времена које су провели у мраку: мислили су да је децембар још у току, а већ је прошла и Нова година! Ово је показало како урођени биолошки часовник није сасвим поуздан, а **тачно мерење времена је проблем стар — више миленијума!**

Још у најстарија времена човек је опазио да се редовно смењују дан и ноћ, лето и зима. Приметио је да се ноћу види месец а дању сунце и та су га открића радовала и узбуђивала. Покушао је да их на неки начин забележи, пренесе другим људима и тако су настали знаци на зидовима пећина у којима је живео — прапочеци календара.

2

ОСТАЛО ОД АЦТЕКА — У музеју у Мексико Ситију чува се један чудноват камен који је назван „сунчани". То је, у ствари, прастари календар који потиче од Ацтека, народа високо развијене културе, који је ту живео пре више хиљада година. На том календару постоји подела на дане, месеце и годишња доба.

3

ТРИ ГОДИШЊА ДОБА — **Пре више од 6000 година Египћани су израдили календар посматрајући звезду Сиријус.** Запазили су да се она помаља на источном хоризонту непосредно пред излазак сунца, сваких 365 дана. **Тако су годину поделили на 12 месеци по 30 дана, а преосталих 5 додали су на крају године.** Имали су три годишња доба: време поплаве Нила, време сетве и време жетве. Египћани ипак нису сасвим прецизно израчунали трајање године: била је краћа за око 6 часова.

4

КАД СЕ ЖИВОТ БУДИ — У најстарија времена људи су приређивали ритуалне светковине у славу годишњих доба: пролеће и почетак бујања биљака били су разлог да се захвали боговима што је зима прошла и што се живот опет буди. Доба жетви и сазревања плодова опет се славило, пошто је земља припремила обиље хране за наступајућу зиму. **Код старих Словена година је била подељена на дванаест месеци чија су имена изражавала природне појаве или пољопривредне радове, а неки словенски народи задржали су те старе и живописне називе;** тако се у неким крајевима наше земље и данас месеци називају: сијечањ, вељача, ожујак, травањ, свибањ, липањ, српањ, коловоз, рујан, листопад, студени и просинац. Други су са примањем хришћанства усвојили латинско-византијска имена.

5

НАЈДУЖА ГОДИНА У ИСТОРИЈИ — Римљани су се у почетку служили грчким календаром, али он није био сасвим прецизан и требало га је стално прилагођавати. Збрка је трајала све до 46. године старе ере када је Гај Јулије Цезар израдио нов календар по замисли египатског астронома Сосигена. Да би могао да га примењује, он је наредио да се 46. години дода пуних — 67 дана! Тако је то постала најдужа година, са укупно 445 дана! Нови календар који је био прилично прецизан (година је по њему била дужа за само 11 минута) назван је **јулијански** и важио је све до 16. века.

6

ПОСЛЕ 17 ВЕКОВА — СКРАЋИВАЊЕ! — Ових наизглед, безначајних 11 минута током векова се нагомилало и — празници су почели да падају у погрешно време! То је сметало папи Гргуру VIII и он је поверио напуљском физичару и астроному Гиралдију израду новог календара, који је назван **грегоријански.** Сада је текућу, 1582. годину требало скратити и папа је једноставно — избрисао 10 дана!

7

ПОСТОЈЕ ЛИ У ИСТОРИЈИ СВИ ДАТУМИ? — Тако се догодило да датуми између 4. и 15. октобра 1582. једноставно не постоје! Овај календар одмах су прихватиле све католичке земље, а временом и остале. Краљевина СХС прихватила га је јануара 1919. **Француска је, после револуције 1789. потпуно изменила календар и увела нова имена за месеце која су, слично старословенским, описивала природне појаве.** Тај календар трајао је 12 година, а укинуо га је Наполеон, 2. новембра 1805. године.

8

ИНДИЈАНЦИ И МЕСЕЦ — Индијанска племена у северној Америци обично су мерила трајање својих месеци месечним менама и зато, кад читамо књиге о Индијанцима, наилазимо на догађаје који су се одиграли **„пре много месеци“.** Овако су Индијанци рачунали време све док нису усвојили календар белаца. Ипак, ни до данас није начињен сасвим прецизан календар.

9

СВЕТСКИ ДАН — Данас више него икада раније постоји потреба за идеалним календаром, а у Њујорку је још пре II св. рата основана Светска календарска асоцијација која треба да изради такав календар. **Постоји само један предлог по којем би свака година, као и сваки месец, почињали у недељу, а после 52 седмице преостајао би један дан, 31. децембар, који би се празновао као Светски дан.** У преступним годинама такав дан постојао би и у средини године. Уједињене нације су се заинтересовале за овај календар, али ниједна земља га до данас још није прихватила.

КАКО ЛЕТИ ВРЕМЕ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ЏЕМС ШМИЦ

Дођи хитно — тако је гласио телеграм који је писац Џорџ Белк добио од свог издавача Џона Д. Керјуа. И, наравно, дошао је.

— Џорџе, — рекао је Керју — молим вас да ме правилно схватите. Када сам, пре осам година, читао ваше прве књижевне радове, био сам одушевљен. Помислио сам да ћете једног дана постати наш најбољи аутор. То мишљење нисам ни до данас променио, али морам признати да сам у последње време веома забринут. Ваша књижевна продукција је смешно мала.

Џорџ Белк је уздахнуо.

— Знам.

— Публика радо прихвата ваша дела — наставио је Керју. — Могао бих да пласирам све што напишете, али вама као да није стало ни до новца ни до славе... Хоћете ли ми рећи, Џорџе, шта то значи? Ако имате неких проблема, можда бих вам могао помоћи.

Ни две странице

Белк је поново уздахнуо.

— Мислим да ту нема помоћи. Једноставно, немам времена да пишем више.

— Бавите се још нечим?

— Не. Бавим се искључиво писањем.

— Онда, не разумем...

— Покушаћу да вам објасним, мада ни мени самом није јасно. Најкраће речено, губим много времена.

— Како?

— То је баш оно што бих волео да знам. Ујутро, на пример, бријем се тачно у осам часова, одмах после доручка. Затим се туширам, и већ је девет.

— Шта? За бријање и туширање треба вам пун час!

— Изгледа немогуће, али је истина. То је само један пример. У девет часова радим гимнастику. Гледам на сат: то траје тачно тридесет минута. Међутим, док се обучем и припремим за излазак у куповину већ је готово једанаест.

Керју је збуњено чешкао браду.

— И кад почињете да радите?

— Па... око један и четврт.

— Побогу, човече, зар вам треба два сата за куповине?

— Да. Не знам како, али прође тачно толико док са не вратим кући.

— Добро. Значи, радите цело послеподне.

— Углавном. Понекад прекидам писање да се мало одморим, да ужинам, или због нечег другог.

— А увече?

— Обично настављам да радим, или гледам телевизију.

— И колико напишете у току једног дана?

Џорџ Белк је погнуо главу.

— Око... пет стотина речи.

Керју га је гледао зачуђено.

— Па то је мање од две странице!

— Да. Ни ја не могу да верујем. Понекад ми се чини да ћу полудети. Шта се то догађа с мојим временом?

— Не знам — одговорио је Керју, отварајући једну фиоку — али мислим да се може наћи лек за то.

— Какав лек?

Керју је из фиоке извадио једну посетницу и пружио је Белку.

— Кад стигнете кући, позовите овај број и питајте кад доктор може да вас прими. У међувремену, ја ћу му телефонирати.

Белк је погледао посетницу. На њој је писало: др Вилијам Гордон, лекар.

— Чекајте! — узвикнуо је Белк. — Да ово није психијатар?

— Не. Доктор Гордон има две дипломе: из опште медицине и из психологије, али не бави се ни једним ни другим. Он је истраживач.

— И мислите да ми може помоћи?

— Убеђен сам. Др Гордон је врло успешно лечио многе пацијенте, међу којима су били и неки случајеви слични вашем.

Загонетна кутија

Др Гордон, крупан човек, био је врло резервисан.

— Пре свега, господине Белк, треба тачно утврдити природу ваших невоља. Тек после тога можемо приступити коректривним мерама.

Белк се морао задовољити овим. Седео је укочено док му је др Гордон обавијао неке металне траке око главе.

— Керју ми је рекао да ви нисте психијатар.

— Нисам, мада сам почео своју каријеру као психијатар. Сматрајте ме стручњаком за електронику. А сад, молим вас, покушајте да се опустите и останете тако пет минута.

Пет минута је прошло и др Гордон је скинуо траке са Белкове главе, а затим, замишљен, загледао неке инструменте.

— Шта сте открили, докторе? — упитао је Белк.

— Ох, мање-више оно што сам очекивао.

— Је ли озбиљно?

— Па, у сваком случају нешто што треба лечити. А сада, господине Белк, потребна ми је ваша сарадња.

Др Гордон је из једног ормана извадио нешто што је личило на фото-апарат, само што није имало ни објектив, ни окидач, нити икакве покретне делове.

— Ево, ставићу овај апарат у кутију — рекао је др Гордон — и ви ћете га држати у кући два дана. Рекли сте ми да нисте ожењени. Примате ли много посета?

— У последње време веома мало.

— Живите ли сами?

— Да. Имам само једну мачку.

— Мачке се не рачунају... Дакле, ставите овај апарат на неки сто или комоду, по могућности што ближе средишту куће. Данас је уторак. Од данас до петка ујутро морате прибележити сваку посету, односно долазак сваке стране особе у вашу кућу. Упишите и оне које се задрже на вратима, као што је поштар. Прибележите час и минут када је свака од тих особа дошла и колико је остала у кући. Дођите поново код мене у петак у десет часова и понесите овај апарат.

Белк је узео кутију са извесним оклевањем.

— Потпуно разумем ваше двоумљење — рекао је др Гордон. — Ипак, господине Белк, сетите се да живимо у ери великог напретка науке. — Осмехнуо се охрабрујуће и додао: — Поуздајте се у електронику!

Најтежи случај

Чим је стигао кући, Џорџ Белк је извадио апарат из кутије и пажљиво га разгледао. На њему није било никаквих ознака нити скривених дугмади. Вратио је апарат у кутију и ставио га на сто у дневној соби. Затим је телефонирао Џону Керјуу и испричао му о својој посети др Гордону. Овај му је саветовао да се стриктно придржава добијених упутстава.

То није било тешко. У среду и четвртак дошао је само поштар и Белк је то забележио. Иначе, обављао је нормално своје послове и, као обично, није успевао да напише више од две странице дневно.

У петак у 11 часова зазвонио је телефон.

— Добар дан, господине Белк, — чуо је из слушалице глас др Гордона. — Како изгледа, заборавили сте да треба да се видимо.

— Не разумем како се то могло десити — почео је да муца Белк. — Чини ми се да нема ни пет минута како сам погледао на сат: било је тек прошло девет. А сад, одједном...

— Не правдајте се — умиривао га је др Гордон. — То сам и очекивао. Дођите што пре, молим вас. И не заборавите драхиномeтар.

— Шта?

— Апарат који сам вам дао.

— Ах, тако се зове...

Узео је кутију са апаратом и похитао према ординацији др Гордона. Овај га је замолио да мало сачека и изгубио се са драхинометром. Појавио се тек четврт часа касније.

— Ово је најтежи случај који

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Сумња је с једне стране мучење ума, а с друге — мајка науке и права.

(Бини)

* * * * * * * * *

БЕЛК ЈЕ БИО ЗАПАЊЕН: ДОТАД НИЈЕ НИ СЛУТИО ДА ПОСТОЈЕ ОРГАНИЗОВАНЕ БАНДЕ ЗА КРАЂУ И ПРЕПРОДАЈУ ВРЕМЕНА.

* * * * * * * * *

сам досад имао — рекао је, забринуто вртећи главом.

— Најтежи...

— Покушаћу да вам објасним, не улазећи у стручне појединости. Дакле, постоје два типа времена. Једно је оно време које важи за све нас, а друго је индивидуално или субјективно време...

Белк је слушао са интересовањем.

— У нормалним случајевима, те две врсте времена са поклапају. Појединац троши своје време у складу са протицањем времена уопште. На жалост, код вас није такав случај. Ваше честице времена протичу брже него код других, просто вам беже. Но, то још није све. Људи, као што знате, не цене вредност времена на исти начин. Неки га никад немају довољно. Не стижу да ураде све оно што би хтели. Они би желели да дан има бар 36 часова. Међутим, други не знају шта ће с временом. Имају га сувише. Били би срећни кад би могли поклонити некоме један део.

— Тачно — сложио се Белк. — Штета што то није могуће.

— Данас је могуће — рекао је др Гордон. — Постоји начин да се честице времена једног појединца скрену према неком другом. Тако ће овај други имати више времена за своје многобројне активности, док ће га први имати мање и неће му више бити досадно.

Прави злочин

— Код мене је друкчији случај — приметио је Белк.

— Да. Када се један део времена одузме човеку који га и иначе има мало, ствари се компликују. Њему се чини да му време измиче, да је стално у заостатку. И заиста је тако. Ето, то је ваш случај.

— Може ли се то спречити, докторе?

— Може. Спречићемо. Треба да знате да постоји организација која се бави преношењем субјективног времена са једне особе на другу. Ова трансакција је сасвим легална и у интересу је обе стране. Онај коме је потребно време добија га од онога који га има исувише, и за то плаћа одређену накнаду у новцу. Пошто наша организација ради у највећој тајности, онај коме је узето време понекад то и не слути, али накнаду ће добити, у овом или оном облику.

— Значи, мени неко краде време илегално, без знања ваше организације?

— Да.

— Може ли се то спречити?

Др Гордон се осмехнуо.

— Можемо учинити нешто боље. Драхинометар је показао да вам је у извесним периодима у току два протекла дана одузимано девет десетина вашег времена. То је прави злочин. Данас ћу вам дати један други апарат да га носите кући. Тако ћемо утврдити ко је крадљивац и предузећемо потребне мере. Врло је вероватно да није у питању појединац већ организована банда која се бави препродајом времена.

— Банда?

— Да, господине Белк. Као што видите, има криминалаца и на овом подручју. Срећом, ми смо у стању да их онемогућимо. С друге стране, ставићемо вам на располагање довољно времена да можете накнадити изгубљено. Ако хоћете, можете радити и 48 часова на дан. Чак и више.

Белк је с неверицом посматрао др Гордона.

— Јесте ли сигурни у то, докторе?

— Ох, господине Белк, нисте ви први коме смо помогли.

За два месеца

Сутрадан, Белк је обавестио Керјуа шта је било.

— Ваш као што сам мислио — рекао је Керју задовољно.

— Значи, знали сте за овакве случајеве?

— Наравно. Пре десетак година и ја сам се био нашао у сличној ситуацији. Један пријатељ ме је довео у везу са организацијом и тако ме спасао. Разуме се, данас ми је довољан нормални радни дан, али некад сам радио и по педесет часова.

— Не знам како да вам захвалим — рекао је Белк. — Мислим да ћу у почетку узети максимум времена.

— Одлично — сложио се Керју.

— У том случају могу рачунати на ваш рукопис за два месеца од данас.

И добио га је.

НАЈ У ЈЕЗИКУ И КЊИЖЕВНОСТИ

— **НАЈДУЖА РЕЧ** која се икад појавила у књижевности налази се у једној Аристофановој (448—380 п.н.е.) комедији а означава врсту јела од 17 слатких и горких састојака. Она гласи: „Лопадотемах[illegible]лахогалеолипсандоримхипотриматозилфиопараомелитокатакехименокихлепикосуфофатопериcтералектрионопетекефалиокиклопепејолагојосирајобафетраганоптеригон".

— **МЕЂУ НАЈСЛОЖЕНИЈЕ** на свету спада језик Чипоја, северноамеричких Индијанаца, који има око 6000 глаголских облика.

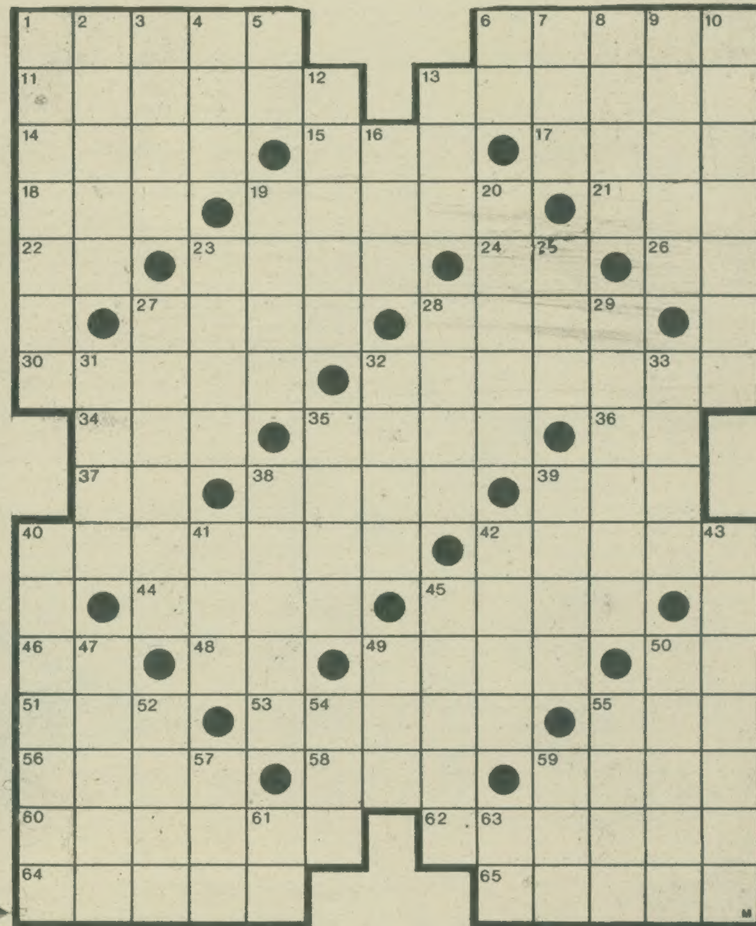
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Улица у селу, 6) извијач, 11) становник једне азијске државе (Персијанац), 13) страно женско име, 14) роман А. Малроа, 15) јапански стонотенисер, 17) место становања, 18) песма узвишеног садржаја, 19) збирка географских карата, 21) прави час (лат.), 22) предлог, 23) птица грабљивица, 24) лична заменица, 26) шампион, 27) оглед, 28) аутомобил (скр.), 30) мушко име, 32) тмурно, 34) међународна ознака за транспорт, 35) део одеће, 36) једна нота, 37) ономатопеја лавежа, 38) топовска приколица, 39) бугарска новчана јединица, 40) старогерманско племе, 42) казнени ударац у фудбалу, 44) географски појам, 45) стари рудари у Босни, 46) самогласник и сугласник, 48) два слова, 49) лако испарљива течност (мн.), 50) кошаркашки клуб (скр.), 51) водопад, 53) пословни партнер, 55) животињски пород, 56) траг дивљачи, 58) пустиња у Индији, 59) сиво, тмурно, 60) прашак за заваривање, 62) кенгур, 64) душа (лат.), 65) полудраги камен.

УСПРАВНО:

1) Реч истог значаја, 2) морска риба, 3) боја за косу, 4) име Карењине, 5) ауто-ознака за Карловац, 6) ознака за слично, 7) врста коњског хода, 8) мушко име, 9) буљина, 10) име јунака из првог српског устанка (Рајић), 12) навод, 13) змијски цар, 16) земљиште, 19) врста зимзеленог дрвета, 20) отвор на лишћу, 23) горак, 25) блато, глиб, 27) мушко име, 28) наша река, 29) висораван у Европи, позната по биткама за време I и II св. рата, 31) прастановник Италије, 32) индијска ношња, 33) неупотребљавана, 35) боја за косу, 38) суптропска биљка, 39) пас из ТВ серије, 40) личност из бајки Оријента, 41) град у Француској, 42) перивој, 43) стручњак за језик у тексту, 45) почетак трке, 47) јединица за мерење електричног капацитета, 49) грчко слово, 52) проналазачи уранијума, 54) радио-телевизија Сарајево (скр.), 55) Острвска земља у Карибима, 57) оквир, 59) пољопривредна алатка, 61) предлог, 63) два иста самогласника.

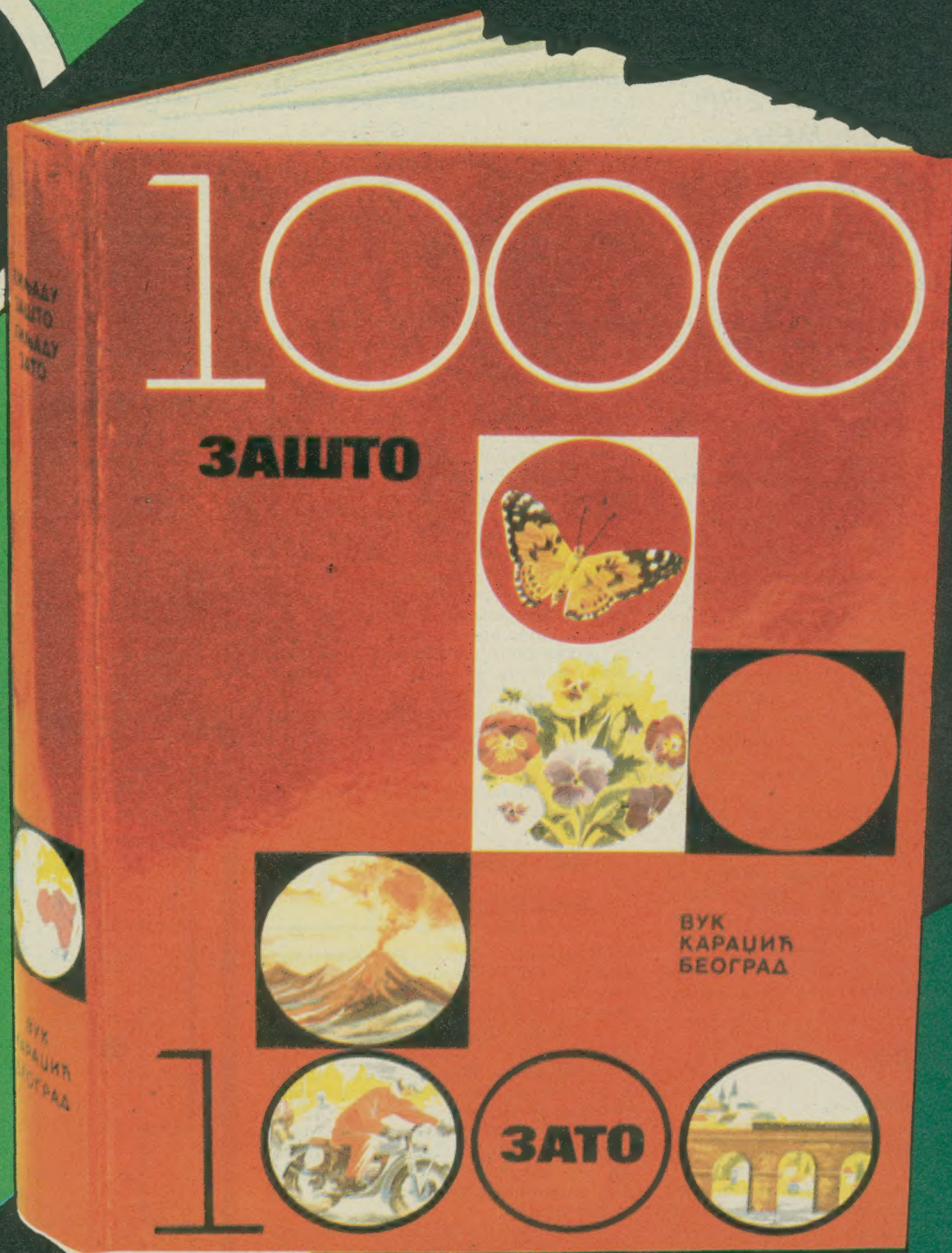

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО 1) Стока, 6) амаро, 11) капара, 13) она, 14) Ис, 15) удес, 16) налети ,т, 19) Пит, 20) каме, 21) акар, 23) о, ћ, 24) Мали, 25) Адана, в, 26) Бури, 27) твор, в, 28) Игало, 30) Авар, 31) МА, 32) ока, 33) Епир, 34) ки, 35) ла, 36) Блед, 37) кут, 38) ШИ, 39) Урал, 40) Габон, 42) ован, 43) жила, а, 44) Сопот, 46) шапе, 47) с, п, 48) труд, 49) Атос, 50) Ито, а, 51) снимак, 53) атар, 54) рт, 56) икс, 57) Анкара, 59) Итака, 60) кола, н.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55.00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,000 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Богата ризница одговора на многобројна дечја питања

Ова дивна књига неопходна је потреба сваког ученика јер пружа читав низ сазнања о свету који га окружује. Прилагођена је свим ђачким узрастима. То је књига која може да се чита редом, или без реда, по сопственом избору, забаве или сазнања ради.

„ХИЉАДУ ЗАШТО — ХИЉАДУ ЗАТО" је поучан, забаван, користан и пре свега информативан приручник.

Књига је писана једноставно и популарно, на 483 стране двостубачног текста, формата 28,5 x 20,5 см, луксузно је опремљена и богато илустрована, у тврдом повезу са пластифицираним корицама.

Купци из Београда могу подићи књигу сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЏИЋ", Краљевића Марка бр. 9.

Цена књиге је *200.*— динара. Може да се купи за готово и на отплату.

КУПЦИ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" УЖИВАЈУ ПОПУСТ ТАКО ДА КЊИГУ ДОБИЈАЈУ ЗА 150.— ДИН

Сва обавештења можете да добијете на телефон 620-371.

ЗАШТО

1000

ИП
»ВУК КАРАЏИЋ«
11001 БЕОГРАД,
Краљевића Марка бр. 9

ПОРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „1000 ЗАШТО — 1000 ЗАТО" по цени од *200.*— дин.
ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ ПО ПОВЛАШЋЕНОЈ ЦЕНИ (плаћање поштару приликом пријема књиге).

НА ОТПЛАТУ у 6 месечних рата почев од ____________ *1975.* год. Рате ћу уплаћивати редовно по пријему рачуна и уплатница. У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Презиме и име занимање ____________________

Адреса стана пошт. број и место ____________________

Назив и адреса радне организације ____________________

____
(Печат и потпис овлашћеног лица)

Овера о запослењу

Поруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак предпоследњег чека од пензије.

____
(Својеручни потпис купца)

ЗАТО

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење загонетке: **ПЉАЧКА У БАНЦИ**

Гиј Розе је слагао кад је рекао да је 11. марта подигао новац из банке. Измишљајући алиби превидео је да је тог дана била недеља, а као што је познато банке су недељом увек затворене. (Као што знате, 14. март је био у среду.) Значи, измислио је целу причу да би са себе скинуо сумњу.

Драги Забавниче,

СВЕЧАНА ПЕСМА

Објасни ми порекло химне и шта она, у ствари, представља.

Милан Ракочевић,
Београд

У старој хеленској митологији химна је била песма у славу богова или хероја; песници састављачи химни названи су — химнографи, а

певачи — химноиди. За најстарију збирку ових песама сматра се такозвана Хомерова од 34 химне.

У новијој књижевности химна представља врсту лирске песме којом се изражавају свечана осећања. Химна је и песма једне државе или нације која се пева или свира у нарочито свечаним приликама.

ПРОТИВ РАТА

Поводом чега је настала Пикасова Герника и када.

Јелена Кос,
Зворник

Герника је стари културни и политички центар Баска у Бискаји, у Шпанији. За време шпанског грађанског рата био је једна од првих жртава рушилачког беса фашистичких интервената у Шпанији и симбол пожртвоване борбености републиканаца и интернационалних бригада. Разорила га је немачка нацистичка авијација 26. априла 1937. године.

Масакр којем је био изложен послужио је Паблу Пикасу да створи монументално пано Герника 1937. са стравичном антиратном поруком. Ово дело данас се налази у Музеју модерних уметности у Њујорку.

СТРАТИШТЕ

Хтио бих да знам шта је то голгота.

Реџеп Кунић,
Нови Пазар

Голгота је брег крај Јерусалима, где је, по Библији, разапет Христос.

Појам голгота задржао се као синоним за страдање, стратиште. Тако, на пример, Југославија је била голгота окупатору у другом светском рату, Вијетнам голгота Американаца...

ШАХ БЕЗ ФИГУРА

Чула сам како неки старији људи причају о слепим партијама у шаху па бих волела да знам шта је то.

Тијана Вукадиновић,
Ниш

У слепој партији шаха један или оба партнера играју ослањајући се на меморију, то јест играју без табле и фигура. Овакву игру треба разликовати од оне коју играју слепи шахисти, јер се они помажу пипањем табле и фигура. Слепе пар-

тије датирају још из X века када су их приређивали арапски мајстори. Играли су их и многи врхунски шахисти трудећи се да и тако обогате меморију (Морфи, Пилсбери, Аљехин, Најдорф...). Код нас су слепе партије приређивали велемајстор Јаношевић и мајстор Радић.

ТРАЖИМО, МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО

Желела бих да ми неко од читалаца Забавника поклони бројеве од 53 до 116 ради комплетирања албума. **Љиљана Штамбук, 58425 Јелса, оток Брач.**

Желео бих да ми се јаве читаоци широм Југославије који имају Забавнике за мењање или поклањање. **Раде Јоксимовић, с. Белошевац, 14000 Ваљево.**

Имам велику колекцију марака, значака и постера аутомобила па бих их разменио за очуване Забавнике од броја 1—1013. Услови: размене по договору **Михајло Стемечковић, Булевар АВНОЈ-а 130/17, 11070 Нови Београд.**

Поседујем 150 стрипова „Златна серија“ и желио бих их поклонити првој петорици читалаца Забавника који ми се јаве разгледницом. **Жељко Шиптар, Бреговита 13, 43350 Ђураевац.**

За сваку разгледницу шаљем разгледницу Шибеника, а за сваку марку (страну) дајем једну ретку југословенску марку. **Јадран Кале, Б. Јединства 17, Шибеник**.

Продајем велики број Микијевог забавника по половној цени. **Владимир Тодоровски, Дицо Петров 2, 91000 Скопје.**

WALT DISNEY
МИКИ

ПОТПАЛИЋУ ВАТРУ, УЈКА МИКИ!

СТЕЖЕ МРАЗ, А?
АХА...

А 'ТЕО БИХ И ДА ИСКОКАМ МАЛО КОКИЦА!

ХММ! И ПЛУТОН СЕ ТРЕСЕ!
ПЛУТОН

МОРАМО НЕШТО УЧИНИТИ... ДА СЕ НОЋАС НЕ СМРЗНЕ!

ХМ! ДОБРО ЋЕ ПОСЛУЖИТИ СТАРИ ГУМЕНИ ДУШЕК!

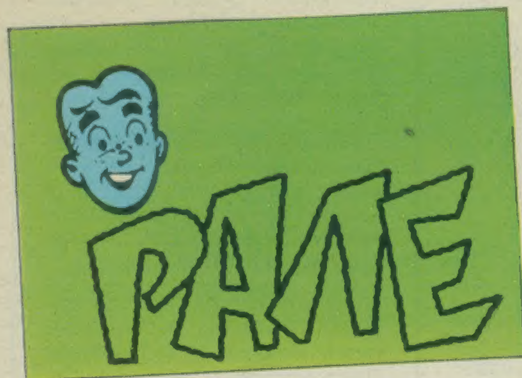

Copyright © 1975 Walt Disney Productions World Rights Reserved
САМО ДА ГА НАПУНИМО ВРЕЛОМ ВОДОМ!

МАКНИ СЕ МАЛО, ПЛУТОНЕ! НЕШТО СМО ТИ ДОНЕЛИ!

Distributed by King Features Syndicate
ТАКО! САД ЋЕ ТИ БИТИ ТОПЛО!
ПЛУТОН

КЛАДИМ СЕ ДА ЈЕ ПЛУТОН ЈЕДИНИ ПАС У ГРАДУ...

... КОЈИ ИМА ШТЕНАРУ С ВОДЕНИМ ГРЕЈАЊЕМ!
ПЛУТОН

РАЛЕ

ААХ... РАЛЕ!

ОХ! ТАЈ ДЕРАН МИ НЕ ДА МИРА НИ КАД СПАВАМ!

САЊ'О САМ ГА КАКО МЕ ЈУРИ КОЛИМА ОКО ШКОЛЕ!

ШТО САМ НОЋАС САЊ'О ИДИОТСКИ САН! К'О ЈА ЈУРИМ УПРАВНИКА КОЛИМА ОКО ШКОЛЕ!
И ЈА САМ НОЋАС САЊ'О...

... К'О ДА ЈУРИМ ПСА КОЈИ МИ ЈЕ ОТ'О КОБАСИЦУ!
ЖДЕРОЊО!

У ТОМ ГРОЗНОМ СНУ СТАЈАО САМ БАШ ОВДЕ...

БИЛО ЈЕ ТО К'О НА ЈАВИ...
И ЈЕСТЕ ЈАВА!
1265/36

РАЛЕ, ДА СТЕ СМЕСТА ДОШЛИ У МОЈУ КАНЦЕЛАРИЈУ!

МИСЛИ ЛИ ОН ТО НА ТЕБЕ И МЕНЕ ИЛИ НА ТЕБЕ И КОЛА?